

"API BANK" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2019. GODINU**

"API BANK" AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2019. GODINU

S A D R Ž A J

Strana

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

BILANS STANJA

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

MOORE

MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo d.o.o.

Privredno društvo za reviziju računovodstvo i konsalting

Studentski Trg 4/V, 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 (0) 11 3033 250, 3033 260; Fax: 2181 072

Matični broj/ID: 06974848; PIB/VAT: 100300288

www.moore-serbia.rs

Broj: 53/20

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "API BANK" a.d., Beograd

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Kvalifikovano mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja "API Bank" a.d., Beograd (dalje u tekstu i: Banka), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odeljku „Osnova za kvalifikovano mišljenje“ finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "API Bank" a.d., Beograd na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

U okviru plasmana nalaze se određeni dužnici kod kojih Banka ima značajne izloženosti riziku, a za koje je Banka obračunala ispravku vrednosti u skladu sa interno usvojenom metodologijom. Bruto izloženost ovih plasmana na dan 31.12.2019. godine iznosi RSD 558.790 hiljada, dok je formirano obezvređenje za iste u iznosu od RSD 120.140 hiljada, tj. 21,50%. Prilikom vrednovanja ovih potraživanja Banka je koristila pretpostavke za koje smatramo da nisu u dovoljnoj meri uvažile načelo opreznosti, te da postoji potreba za dodatnim obezvređenjem čiji tačan iznos nismo bili u mogućnosti da kvantifikujemo.

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše kvalifikovano mišljenje.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "API BANK" a.d., Beograd (Nastavak)

Naglašavanje pitanja

Skrećemo pažnju korisnicima finansijskih izveštaja na sledeće:

- U okviru Napomene br. 2.5. i 37(a) uz finansijske izveštaje je obelodanjeno da regulatorni kapital Banke izračunat u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 1.442.054 hiljade, odnosno EUR 12.263.115 prema zvaničnom srednjem kursu na dan izveštavanja i iznad je minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona propisanog Zakonom o bankama. Skupština Banke je 17.01.2020. godine usvojila Odluku o povećanju osnovnog kapitala Banke emisijom običnih akcija ukupne nominalne vrednosti RSD 240.000.000,00 sa rokom upisa i uplate od 90 dana od dana donošenja Odluke, kao i dve Odluke od 04.03.2020. godine o povećanju osnovnog kapitala Banke ukupne nominalne vrednosti od po RSD 360.000.000,00 sa rokom upisa i uplate najkasnije do 30.06.2020. godine, odnosno 01.09.2020. godine. Neophodnost dodatne dokapitalizacije ukazana je Banci i kroz Rešenje o privremenoj meri Narodne banke Srbije br. 3189 od 04.02.2020. godine, a u kom su iznesene i druge nepravilnosti u radu Banke. Obzirom da je prva transakcija realizovana dana 16.04.2020. godine, u zavisnosti od realizacije i druge dve transakcije (a uzimajući u obzir potencijalne efekte iznete u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje i tekuće gubitke iz poslovanja Banke), umnogome će zavisiti i mogućnost Banke da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja
- Na dan 31.12.2019. godine na poziciji Stalna sredstva namenjena prodaji Banka ima iskazan iznos od RSD 375.484 hiljada. Banka je imovinu stečenu na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine, zaključenim sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju kao dužnikom po odobrenom kreditu dospelim za naplatu, Odlukom Izvršnog odbora od 12. aprila 2016. godine klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji. Navedena imovina je oglašena na prodaju. Poslednja procena vrednosti izvršena je na dan 31.12.2018. godine i procenjena vrednost iznosi EUR 3.170.000,00 EUR. Novo rukovodstvo Banke preduzima neophodne radnje kako bi navedenu nekretninu zaista i prodalo.
- U Napomeni 41 uz finansijske izveštaje je opisan događaj nakon bilansa stanja koji se tiče pandemije izazvane virusom COVID 19, i vanrednog stanja koje je zbog epidemije uvedeno u Republici Srbiji 15.03.2020. godine. Navedeno, obzirom na prirodu posla (proizvodi i usluge koje pružamo) nije imalo značajnijeg negativnog uticaja na poslovanje Banke u dosadašnjem periodu, obzirom da je Banka primenila sve mere i preporuke Vlade Srbije. U ovom trenutku rukovodstvo nije u mogućnosti da proceni ukupne negativne efekte i uticaj na finansijski rezultat za 2020. godinu. Uprkos tome, stav rukovodstva je da mogućnost nastavka poslovanja Banke na principu stalnosti poslovanja neće biti dovedena u pitanje. Navedene činjenice ne zahtevaju korekciju finansijskih izveštaja za period 01.01.2019. – 31.12.2019. godine.

Naše mišljenje nije modifikovano u pogledu ovih pitanja.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Banke je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "API BANK" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvanih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.*
- Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.*
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.*
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezano obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.*
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.*

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "API BANK" a.d., Beograd (Nastavak)

Ostale informacije

Usklađenost godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima

Rukovodstvo Banke je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izveštaj o poslovanju, ali ne uključuju finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U skladu sa zahtevima koji proističu Zakona o reviziji Republike Srbije izvršili smo proveru usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Banke.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 - Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama, je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja odnosno saznanja stečenih tokom revizije, i da li izgleda da su ostale informacije materijalno pogrešno iskazane. Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Ostala pitanja

Finansijski izveštaji Banke na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine bili su predmet revizije drugog revizora koji je u svom izveštaju od 16. aprila 2019. godine izrazio nemodifikovano mišljenje.

U Beogradu, 16. april 2020. godine

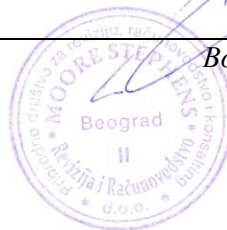
„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Studentski trg 4/V
R. Vukosavljević

Ružica Vukosavljević
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

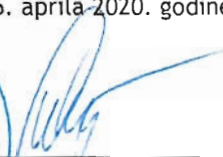
BILANS USPEHA
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine

	Napomena	2019.	U RSD hiljada 2018.
Prihodi od kamata	5	303.073	388.023
Rashodi od kamata	5	(115.264)	(111.020)
Neto prihod po osnovu kamata		187.809	277.003
Prihodi od naknada i provizija	6	117.716	81.579
Rashodi naknada i provizija	6	(44.041)	(31.999)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		73.675	49.580
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti		7.269	-
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika	7	(447)	(1.104)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8	189.959	311.068
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti	10	(24.819)	(114.123)
Ostali poslovni prihodi	9	2.097	1.466
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		435.543	523.890
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11	(338.537)	(211.270)
Troškovi amortizacije	12	(72.866)	(23.241)
Ostali prihodi	13	(10.980)	11.217
Ostali rashodi	14	(276.548)	(271.896)
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA		(241.428)	28.700
POREZ NA DOBITAK	15		
Dobitak po osnovu odloženih poreza		633	1.658
DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA		(240.795)	30.358

Napomene na stranama od 6 do 111
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime rukovodstva Banke dana, 16. aprila 2020. godine:

Anđelka Stanković
Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

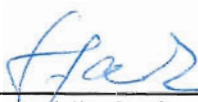

Marija Stepina
Predsednik Izvršnog
odbora

Radomir Stevanović
Član Izvršnog
odbora

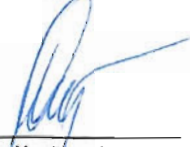
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
DOBITAK /(GUBITAK) PERIODA	(240.795)	30.358
Ostali rezultat perioda: <i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, neto	<u>27.634</u>	<u>1.383</u>
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda, umanjen za poreze	<u>27.634</u>	<u>1.383</u>
UKUPAN POZITIVAN/(NEGATIVAN) REZULTAT PERIODA	<u>(213.161)</u>	<u>31.741</u>

Napomene na stranama od 6 do 111
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Anđelka Stanković
Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Marija Stepina
Predsednik Izvršnog
odbora

Radomir Stevanović
Član Izvršnog
odbora

BILANS STANJA
 Na dan 31. decembra 2019. godine

	Napomena	31.12.2019.	U RSD hiljada 31.12.2018.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	17	1.622.903	1.969.175
Založena finansijska sredstva		208.075	-
Hartije od vrednosti	18	1.832.384	1.856.532
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19	1.084.546	1.996.367
Kredit i potraživanja od komitenata	20	3.993.011	3.912.191
Nematerijalna imovina	21	47.738	50.790
Nekretnine, postrojenja i oprema	22(a)	139.458	26.564
Investicione nekretnine	22(b)	19.610	19.873
Odložena poreska sredstva	15(c)	6.123	5.491
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	23	376.516	375.484
Ostala sredstva	24	112.718	43.712
UKUPNO AKTIVA		9.443.082	10.256.179
PASIVA			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	245.818	15.674
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	26	7.448.813	8.414.173
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		447	-
Subordinirane obaveze	27	131.968	115.760
Rezervisanja	28	17.381	14.626
Odložene poreske obaveze	15(d)	4.087	1.434
Ostale obaveze	29	181.353	56.861
UKUPNO OBAVEZE		8.029.867	8.618.528
KAPITAL			
Akcijski kapital	30	3.672.407	3.672.407
Dobitak			30.358
Gubitak		(2.286.826)	(2.076.389)
Rezerve		27.634	11.275
UKUPNO KAPITAL		1.413.215	1.637.651
UKUPNO PASIVA		9.443.082	10.256.179

Napomene na stranama od 6 do 111
 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

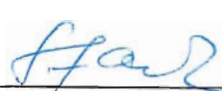
 Anđelka Stanković Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja	 Marija Stepina Predsednik Izvršnog odbora	 Radomir Stevanović Član Izvršnog odbora
--	--	--

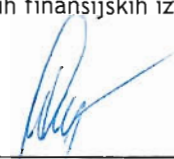
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

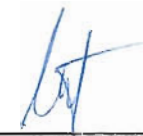
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine

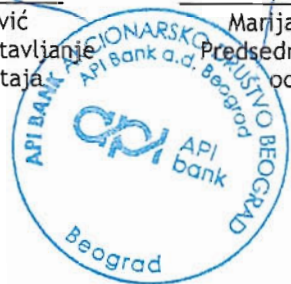
	Akcijski kapital	Rezerve	Dobitak/ (Gubitak)	U RSD hiljada Ukupno kapital
Stanje na dan				
1. januara 2018. godine	3.672.407	9.892	(2.076.389)	1.605.910
Dobitak tekuće godine	-	-	30.358	30.358
<i>Ostali rezultat perioda:</i>				
Negativni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	(2.079)	-	(2.079)
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	312	-	312
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	3.150	-	3.150
Stanje na dan				
31. decembra 2018. godine	<u>3.672.407</u>	<u>11.275</u>	<u>(2.046.031)</u>	<u>1.637.651</u>
Početno stanje na dan				
1. januara 2019. godine	<u>3.672.407</u>	<u>11.275</u>	<u>(2.046.031)</u>	<u>1.637.651</u>
Gubitak tekuće godine	-	-	(240.795)	(240.795)
<i>Ostali rezultat perioda:</i>				
Pozitivni efekti promene fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	14.538	-	14.538
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	(2.653)	-	(2.653)
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	4.474	-	4.474
Stanje na dan				
31. decembra 2019. godine	<u>3.672.407</u>	<u>27.634</u>	<u>(2.286.826)</u>	<u>1.413.215</u>

Napomene na stranama od 6 do 11
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Anđelka Stanković
Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Marija Stepina
Predsednik Izvršnog
odbora

Radomir Stevanović
Član Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

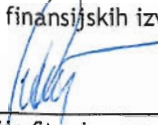
	2019.	U RSD hiljada 2018.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	417.421	504.520
Prilivi od kamata	295.830	411.994
Prilivi od naknada	111.906	82.961
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	9.685	9.565
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	805.870	(633.281)
Odlivi po osnovu kamata	(114.084)	(108.301)
Odlivi po osnovu naknada	(44.041)	(31.999)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(324.301)	(209.738)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(51.999)	(41.955)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(271.445)	(241.288)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza	(388.449)	(128.761)
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	931.272	2.431.792
Smanjenje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	931.272	2.204.887
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	-	226.905
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	1.235.330	(668.091)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(113.402)	(54.112)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti, derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	(168.917)	-
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	(953.011)	(613.979)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	(692.507)	1.634.940
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(26.801)	(970.224)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	-	(944.565)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(26.801)	(25.659)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	-	-
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(26,801)	(970.224)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	217.410	51.783
Prilivi po osnovu uzetih kredita	217.410	51.783
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(50.094)	(24.012)
Odlivi po osnovu subordiniranih obaveza	-	-
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(819)	(24.012)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(49.275)	-

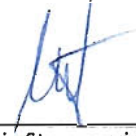
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 Za godinu završenu 31. decembra 2019.

<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	167.316	27.771
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine	(551.992)	692.487
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	1.969.175	1.826.732
Pozitivne kursne razlike, neto	205.720	291.510
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 17)	1.622.903	2.810.729

Napomene na stranama od 6 do 111
 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

 Anđelka Stanković
 Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

 Marija Stepina
 Predsednik Izvršnog
 odbora

 Radomir Stevanović
 Član Izvršnog
 odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

API BANK a.d. BEOGRAD, raniji naziv VTB Banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka"), osnovana je 11. jula 2008. godine, na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije br. 2158 od 3. marta 2008. godine.

Osnivač i jedini akcionar Banke do 2011. godine je bila Akcionarsko komercijalna banka - Moskovska banka iz Moskve, Ruska Federacija ("Moskovska banka, Moskva"). U toku 2011. godine došlo je do promene vlasničke strukture jedinog akcionara Banke, tako da se na dan izveštavanja 95% akcija Moskovske banke, Moskva nalazi u posedu Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija, odnosno njegovih podređenih društava.

Dana 16. maja 2013. godine potpisan je Ugovor o kupoprodaji akcija između Moskovske banke, Moskva, kao prodavca i Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank" Sankt Peterburg, kao kupca. Predmet kupoprodaje po navedenom ugovoru bile su akcije Banke. Realizacija ugovora je izvršena istog dana kada je u Centralnom registru hartija od vrednosti upisan novi vlasnik akcija Banke - Otvoreno akcionarsko društvo "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija.

Izmenama osnivačkog akta od 30. avgusta 2013. godine Banka je dana 13. septembra 2013. godine Rešenjem br. BD 99529/2013 upisana u Registar privrednih subjekata pod nazivom VTB Banka a.d. Beograd, a jedini akcionar Banke postaje Otvoreno akcionarsko društvo "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija (u daljem tekstu "VTB Bank OAD, Sankt Peterburg").

Centralni registar hartija od vrednosti je na osnovu realizovane transakcije kupoprodaje akcija dana 26. jula 2018. godine, sproveo promenu vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, matični broj 20988592. Promena vlasništva je izvršena na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, Rešenjem G 2182 od 22. marta 2018. godine. Izmenama Statuta i Osnivačkog akta, na osnovu Odluke Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine, utvrđeno je novo poslovno ime Banke - API Bank a.d. Beograd, kao i jedini vlasnik akcija Banke ("AZRS INVEST" d.o.o. Beograd). Krajnji vlasnik Banke je fizičko lice - Andrey Zakharovich Shlyakhovoy. Promena poslovnog imena Banke u API Bank a.d. Beograd je registrovana u Agenciji za privredne registre dana 18. oktobra 2018. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Matični broj Banke je 20439866. Poreski identifikacioni broj Banke je 105701111.

Sedište Banke se nalazi u Beogradu, Balkanska ulica br. 2.

Dana 3. juna 2009. godine, Banka je otvorila svoju prvu ekspozituru u Beogradu, u Balkanskoj ulici br. 2, koja je krajem 2010. godine preimenovana u filijalu.

Dana 22. novembra 2010. godine, Banka je otvorila svoju prvu filijalu u Novom Sadu, u Ulici Narodnog fronta br. 12.

Dana 24. septembra 2013. godine, Banka je otvorila novu ekspozituru u Beogradu u Ulici kralja Milutina br. 57. Odlukom Izvršnog odbora Banke od 15. novembra 2016. godine navedena ekspozitura je prestala sa radom 15. decembra 2016. godine.

Banka je na dan 31. decembra 2019. godine imala 95 zaposlenog radnika (31. decembar 2018. godine: 81 zaposlenih).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja**

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2019. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013 i 30/2018), banke su obavezne da vode knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa prevedenim MSFI, dok je Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), član 50. stav 2, propisano da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene.

MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom Narodne banke Srbije o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2019. godinu, izuzev dole navedenih novousvojenih izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda (IFRIC).

Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja**(a) Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda**

- Izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ - Izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednost i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine);
- Izmene MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ - Dodatni izuzeci za lica koja prvi put primenjuju MSFI. Izmene se odnose na sredstva u industriji nafte i gasa i utvrđivanje da li ugovori sadrže lizing (revidiran jula 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16) prvenstveno sa namerom otklanjanja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);

- Izmene MRS 38 „Nematerijalna imovina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);

- Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama“: Izmene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran u aprilu 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmene koje se odnose na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);

- Izmene IFRIC 9 „Ponovna procena ugrađenih derivata“ stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje“ - Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine);

- IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);

- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine“ što predstavlja izmenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“ (važi za prenos sredstava sa kupaca primljenih na dan ili posle septembra 2010. godine);

- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ - Ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);

- Dopune MRS 24 „Obelodanjivanja povezanih strana“ - Pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definicije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine);

- Dopune različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna biće na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);

- Dopune IFRIC 14 „MRS 19 - Ograničenje sredstava definisanih primanja, zahtevi za minimalnim finansiranjem i njihova interakcija“ Avansna uplata minimalnih sredstava potrebnih za finansiranje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);

- IFRIC 19 „Poništavanje finansijskih obaveza sa instrumentima kapitala“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);

- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ - Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ - Prenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 12 „Porezi na dobitak“ - Odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim pravnim licima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 „Konsolidovani finansijski izveštaji, Zajednički aranžmani i Obelodanjivanja učešća u drugim pravnim licima: Uputstvo o prelaznoj primeni“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 27 (revidiran 2011. godine) „Pojedinačni finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) „Ulaganja u pridružena pravna lica i zajedničke investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 13 „Merenje fer vrednosti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ - Državni krediti po kamatnoj stopi nižoj od tržišne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ - Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Prezentacija stavki ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine);
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ - Poboljšanja računovodstvenog obuhvatanja naknada po prestanku radnog odnosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2009. do 2011. godine izdata u maju 2012. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- IFRIC 20 „Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 22 - Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje je stupilo na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena.

(b) Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MRS 36 - „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih“ - Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima” - zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine);
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „Porez na dobit” koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitaka (na snazi od 1. januara 2017. godine);
- Izmene IFRS 12 - Obelodanjivanjima u učešćima u drugim entitetima (na snazi od 1. januara 2017. godine);
- MSFI 16 „Zakup” koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17;
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije” - dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11;
- IFRIC 23 - Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena;
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11 koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3;
- Godišnja poboljšanja za period od 2014. do 2016. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 28) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Dopune MSFI 2 „Plaćanja akcijama” - pojašnjenja kako evidentirati određene vrste transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

- Dopune MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” - izmene povezane sa implementacijom MSFI 9 'Finansijski instrumenti' (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Dopune MRS 40 „Investicione nekretnine” - pojašnjenje principa klasifikacije investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Dopune IFRS 9 „Finansijski instrumenti” - definisanje uslova za odmeravanje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Dopune MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - pojašnjenja o evidentiranju dugoročnih ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2015. do 2017. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12, IAS 23) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” - definisanje načina obračuna planova definisanih primanja zaposlenih kada u toku izveštajnog perioda dođe do izmene, ograničenja ili poravnanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).

(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC - 31 „Prihodi - transakcije razmene koje uključuju

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

usluge oglašavanja“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu;

- Izmene MSFI 4 koje su povezane sa MSFI 9, a primenjuju se pre primene MSFI 17 koji će zameniti MSFI 4;
- Izmene MSFI 7 koje su povezane sa MSFI 9;
- MSFI 17 - zamenjuje MSFI 4 - primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2021. godine. Ranija primena je uslovljena usvajanjem i pimenom MSFI 9 i MSFI 15;
- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - pojašnjenje definicije poslovanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ - uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje- revidiranim Konceptualnim okvirom utvrđuje se: cilj finansijskog izveštavanja opšte namene, kvalitativne karakteristike korisnih finansijskih informacija, opis izveštajnog entiteta i ograničenja, definicije sredstava, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda i dodatne smernice, kriterijumi za priznavanje sredstva i obaveze u finansijskim izveštajima i smernice za prestanak priznavanja, koncepti i smernice za prezentaciju i obelodanjivanje, koncept održanja kapitala (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine);

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014).

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Prema Zakonu o računovodstvu, finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2.2 Analiza uticaja MSFI 16 "Lizing"

MSFI 16 donosi velike promene za zakupce i imaće značajan efekat na svaki entitet koji ima materijalno značajne iznose zakupa trenutno obuhvaćene kao operativni zakupi. Nasuprot tome, računovodstveni zahtevi koji se odnose na zakupodavce su u velikoj meri preuzeti nepromenjeni iz MRS 17.

MSFI 16 određuje kako će entitet priznavati, vrednovati, prezentovati i obelodanjivati lizing. Standard obezbeđuje jedinstven model za računovodstveno obuhvatanje lizinga, zahtevajući od zakupca da prizna sredstva i obaveze za sve zakupe osim ukoliko je period zakupa 12 meseci ili kraći ili odgovarajuće sredstvo ima malu vrednost.

Ključna novina za zakupce je ta da će u većini slučajeva zakup rezultirati sredstvom koje se kapitalizuje (sredstvo s pravom korišćenja) zajedno sa priznavanjem obaveze za odgovarajuća plaćanja zakupa, što će za posledicu imati promene ključnih finansijskih indikatora i može uticati na troškove pozajmljivanja (kamate).

Na datum početka zakupa, zakupac priznaje obavezu za plaćanje zakupa (obavezu za zakup) i sredstvo koje predstavlja pravo da se koristi predmetno sredstvo tokom trajanja zakupa (sredstvo s pravom korišćenja). Zahtev je da se odvojeno priznaju trošak kamate na obavezu zakupa i trošak amortizacije sredstva sa pravom korišćenja.

Potrebno je izvršiti ponovno vrednovanje obaveze za zakup po nastanku određenih događaja (promena u trajanju lizinga, promena u budućim plaćanjima zakupa usled promene indeksa ili stope koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Zakupac priznaje iznos ponovnog vrednovanja obaveze za zakup kao korekciju vrednosti sredstva sa pravom korišćenja.

U slučaju operativnog lizinga koji se završavaju u periodu od 12 meseci ili manje od datuma prve primene MSFI 16, neće biti nikakvih izmena računovodstvenog evidentiranja, kao i kod zakupa male vrednosti. U takvim slučajevima Banka će trošak lizinga priznati linearnom metodom, a kako je dozvoljeno standardom.

Prilikom prelaska na primenu ovog standarda moguće je izabrati dva pristupa:

- potpuna retrospektivna primena u okviru koga se kumulativni efekat prve primene standarda priznaje kao korekcija neraspoređene dobiti na dan 1. januara 2018. godine, pri čemu se uporedni podaci koriguju; ili
- modifikovani retrospektivni pristup u okviru koga se kumulativni efekat prve primene standarda priznaje kao korekcija neraspoređene dobiti na dan inicijalne primene odnosno na dan 1. januara 2019. godine, pri čemu se uporedni podaci ne koriguju.

Banka je za metod prve primene odabrala "modifikovani retrospektivni pristup" shodno kojem, Banka neće korigovati svoje uporedne podatke.

Banka je po osnovu primene MSFI 16 u bilansu stanja na dan 1 januara 2019. godine priznala sredstva (imovinu) s pravom korišćenja u iznosu od RSD 156.159 hiljade i odgovarajuću obavezu za lizing u odnosu na sve te zakupnine.

Efekti na bilans uspeha u 2019. godini je smanjenje troškova zakupnina za RSD 47.630 hiljada, povećanje troškova amortizacije za RSD 48.759 hiljada i povećanje rashoda kamate za RSD 2.201 hiljada, povećanje troškova poreza za RSD 9.607 hiljada, povećanje pozitivnih kursnih razlika RSD 697 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

Analiza uticaja MSFI 16 "Lizing" (Nastavak)

Rezime finansijskog uticaja prve primene standarda MSFI 16 prikazan je u tabeli u nastavku:

<i>U hiljadama RSD</i>	<u>01.01.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2019.</u>
Uticaj na bilans stanja Banke:		
Sredstva s pravom korišćenja	156.159	107.400
Obaveze po osnovu lizinga	156.159	109.585
Uticaj na bilans uspeha Banke:		
– povećanje troškova amortizacije		(48.759)
– povećanje troškova kamate		(2.201)
– povećanje troškova poreza		(9.607)
– povećanje pozitivnih kursnih ralika		697
– smanjenje troškova zakupnina		47.630
Ukupan efekat na bilans uspeha banke je povećanje troškova		12.240

Banka se odlučila za korišćenje sledećih praktičnih rešenja prilikom odmeravanja obaveza po osnovu lizinga:

- korišćenje jedinstvene diskontne stope na portfolio lizinga sa sličnim karakteristikama; i
- zakup koji se završava u periodu do 12 meseci od datuma prve primene standarda okarakterisaće kao kratkoročni zakup.

Banke je u 2019 godini uradila sledeće :

- Izmenila interne procese, akta i interne kontrole, koji se odnose na knjiženje zakupu u skladu sa MSFI 16;
- Izmenila i usvojila nove računovodstvene politike, u koje je uključila i evidentiranje poslovnih promena u skladu sa MSFI 16.

2.3. Uporedne informacije

Uporedne podatke čine revidirani finansijski izveštaji Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2018. sastavljeni u skladu sa MSFI.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)**2.4. Stalnost poslovanja**

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

Banka je u 2019. godini ostvarila neto gubitak od RSD 240.795 hiljada (2018. godina: neto dobitak u iznosu od RSD 30.358 hiljada).

Banka je tokom 2018. godine promenila vlasnika, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, čiji krajnji vlasnik u narednom periodu namerava da ojača kapitalnu osnovu Banke.

Na dan 31. decembra 2019. godine, regulatorni kapital Banke izračunat u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016) iznosi RSD 1.442.054 hiljade, odnosno EUR 12.263.115 prema zvaničnom srednjem kursu na dan izveštavanja i iznad je minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona propisanog Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015).

Rukovodstvo Banke priprema adekvatan Plan upravljanja kapitalom u smislu procesa interne procene adekvatnosti kapitala koji će omogućiti realizaciju daljih aktivnosti na povećanju kapitala, a u cilju povećanja kreditnih aktivnosti Banke i kontinuiranog obezbeđivanja iznosa kapitala dovoljnog za pokriće svih rizika kojima će Banka biti izložena u svom poslovanju u narednom periodu.

Imajući u vidu prethodno navedeno, rukovodstvo smatra da Banka ima adekvatne resurse, kao i podršku vlasnika da nastavi sa poslovanjem u doglednoj budućnosti.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Banke. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 4.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Prihodi i rashodi od kamata**

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Od 1. januara 2019. godine, prihodi i rashodi od kamata se priznaju u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta, na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (amortizovana vrednost pre umanjenja za očekivane kreditne gubitke); ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Prilikom obračuna efektivne kamatne stope za finansijske instrumente koji nisu kreditno obezvređeni u momentu odobrenja, niti su pretrpeli značajnu modifikaciju ugovorenih novčanih tokova kao kreditno obezvređeni (POCI), Banka procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uključujući očekivane kreditne gubitke. U slučaju kredita koji su POCI, obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prihodi od kamata priznaju se na finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i na dužničke instrumente koji se vrednuju preko ostalog rezultata.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita koje se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju metodom efektivne kamatne stope, tokom perioda trajanja kredita.

Rashodi od kamata priznaju se na finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Naknade po osnovu odobrenih kredita su se razgraničavale na proporcionalnoj osnovi tokom perioda otplate kredita i priznavale u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Kada je vrednost finansijskog sredstva bila umanjena po osnovu gubitka usled obezvređenja, prihod od kamate nastavljao je da se obračunava primenom efektivne kamatne stope korišćene za diskontovanje budućih novčanih tokova u svrhu merenja i izračunavanja gubitka usled obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Rashodi od naknada i provizija se uglavnom odnose na naknade po osnovu izvršenih transakcija i usluga i evidentiraju se u trenutku primanja usluge.

Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

ii/ Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu

Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

iii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili obaveze uključeni su u utvrđivanje efektivne kamatne stope i priznaju se u bilansu uspeha kao prihodi od kamata.

Prihodi od naknada i provizija za bankarske usluge priznaju se po načelu uzročnosti i utvrđuju za period kada su ostvareni odnosno kada je usluga pružena. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, kupoprodaju deviza, naknade za vođenje računa kod Banke i druge bankarske usluge.

Naknade za izdavanje garancija i drugih jemstava se razgraničavaju na period trajanja garancije ili jemstva proporcionalnom metodom obračuna i priznaju u bilansu uspeha kao prihodi od naknada.

3.3. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta).

Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u dinare po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na taj dan (Napomena 40).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.3. Preračunavanje stranih valuta (Nastavak)**

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 8).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa ugovorenom valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 8).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan bilansa stanja.

3.4. Finansijski instrumenti**3.4.1. Početno priznavanje**

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

3.4.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9 od 1. januara 2018. godine, specifikirani su i dodatni kriterijumi koji dovode do prestanka priznavanja finansijskih sredstava. Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje otpisom potraživanja. Takođe, do prestanka priznavanja finansijskog sredstva dolazi ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Banka ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9, Banka takođe prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata

U skladu sa MSFI 9, klasifikacija finansijskih sredstava u pojedine kategorije opredeljuje pravila za njihovo početno priznavanje i naknadno merenje vrednosti tih sredstava, kao i računovodstveni tretman efekata promena vrednosti prilikom naknadnog merenja i obezvređenja vrednosti finansijskih sredstava a na osnovu dva kriterijuma koji imaju isti značaj pri određivanju kategorije za klasifikaciju:

- poslovni model Banke za upravljanje finansijskim sredstvima; i
- ugovorene karakteristike tokova gotovine za data finansijska sredstva.

Klasifikacija finansijskih sredstava vrši se na osnovu poslovnog modela Banke za upravljanje tim sredstvima. Poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima odražava način na koji Banka upravlja sredstvima radi generisanja novčanih tokova.

U skladu sa MSFI 9 finansijska sredstva su klasifikovana u jednu od sledećih kategorija odmeravanja:

- finansijska sredstva koja se naknadno mere po amortizovanoj vrednosti - poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice;
- finansijska sredstva koja se naknadno mere kroz ostali rezultat (FVTOCI) - poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i prodaja i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice;
- finansijska sredstva koja se naknadno mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) - svi ostali finansijski instrumenti.

Prilikom početnog priznavanja, MSFI 9 dopušta da se naznači da se određeno finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, ako na taj način eliminiše ili značajno umanjuje računovodstvenu neusaglašenost.

U skladu sa MSFI 9 definisani su sledeći poslovni modeli:

1. poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine;
2. poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava; i
3. poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom (finansijska sredstva kojima se trguje).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)**

Poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine odnosi se uglavnom na dužnička/kreditna sredstva s obzirom na to da se tokovi gotovine realizuju prikupljanjem ugovorenih plaćanja glavnice i kamate tokom trajanja finansijskog instrumenta. Ovaj poslovni model podrazumeva i eventualnu prodaju finansijskih sredstava kada postoji povećanje kreditnog rizika sredstva ili iz drugih razloga što se utvrđuje dokazivim informacijama.

Poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava podrazumeva da je rukovodstvo donelo odluku da i prikupljanje ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava čine sastavni deo postizanja cilja u okviru poslovnog modela. Cilj ovog poslovnog modela može biti upravljanje na način da se obezbede sredstva za potrebe tekuće likvidnosti ili održavanje očekivanog kamatnog prinosa.

Poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom u suštini se odnosi na finansijska sredstva kojima se trguje.

Karakteristike tokova gotovine

Banka klasifikuje svoja finansijska sredstva i na osnovu karakteristika njegovih ugovorenih tokova gotovine. Karakteristike tokova gotovine koje će finansijska sredstva generisati određuju se na osnovu vrste ugovora i odredaba ugovora na osnovu kojih se ta sredstva stiču. Te karakteristike se razlikuju kod pojedinih kreditnih, dužničkih i vlasničkih instrumenata.

Ukoliko se finansijska sredstva drže u okviru prva dva poslovna modela, potrebno je prvenstveno utvrditi da li ugovoreni uslovi finansijskog sredstva generišu na određene datume tokove gotovine koji isključivo čine plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

Glavnica je fer vrednost finansijskog sredstva prilikom početnog priznavanja. Iznos glavnice zavisno od ugovorenog aranžmana može da se promeni tokom roka trajanja finansijskog sredstva kada dođe do otplate glavnice.

Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrednost novca, za kreditni rizik koji se pripisuje preostalom iznosu glavnice tokom određenog vremenskog perioda i za ostale osnovne rizike i troškove davanja zajma (kredita), kao i za profitnu maržu.

Vremenska vrednost novca je element kamate koji pruža naknadu samo za protok vremena. Odnosno, element vremenske vrednosti novca ne pruža naknadu za druge rizike ili troškove povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata

Početno vrednovanje finansijskih instrumenata

Svi finansijski instrumenti početno se odmeravaju po fer vrednosti uvećanoj ili umanjenoj za transakcione troškove, osim u slučaju finansijske imovine ili finansijskih obaveza koji se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, fer vrednosti sadrži transakcione troškove.

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata je pod neposrednim uticajem ispunjenosti sledećih kriterijuma: poslovnog modela koji se primenjuje u upravljanju finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih tokova gotovine.

Finansijska sredstva se klasifikuju na tri kategorije:

1. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
2. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL); i
3. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju kroz ostali rezultat (FVTOCI).

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti

Finansijska sredstva se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti kada su oba sledeća uslova ispunjena:

- (a) sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijskih sredstava za prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- (b) ugovorni uslovi finansijskog sredstva prouzrokuju na određene datume tokove gotovine koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

Ova kategorija obuhvata finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim iznosima plaćanja i sa fiksnim dospećem za koje postoji namera i sposobnost Banke da se drže do dospeća, a to su: krediti i potraživanja, obveznice ili zapisi, oročeni depoziti i druga finansijska sredstva koja nisu namenjena prodaji, iako i prodaja koja nije učestala i u iznosima koji nisu značajni nije u suprotnosti sa poslovnim modelom.

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze definisana je kao iznos po kome se finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza odmerava prilikom početnog priznavanja, umanjeno za isplate glavnice, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa na dan dospeća, sa korekcijom za rezervisanja za gubitke (gubici zbog obezvređenja).

Za utvrđivanje da li neko finansijsko sredstvo ispunjava uslove za merenje po amortizovanoj vrednosti koristi se SPPI test, kojim se vrši procena ugovorenih karakteristika sadržanih u finansijskom instrumentu u smislu da ugovoreni tokovi gotovine moraju biti isključivo plaćanja glavnice i kamate. Ovaj test se vrši za svaki instrument posebno. U ovu kategoriju ne mogu biti klasifikovani vlasnički instrumenti odnosno instrumenti kapitala jer ne sadrže elemente glavnice i kamate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)****Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)*****Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Nastavak)***

Test se koristi da bi se utvrdile ugovorne karakteristike koje odstupaju od kriterijuma plaćanja samo glavnice i kamate. SPPI test uključuje procenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovornu odredbu kojom se može izmeniti iznos ili dinamika ugovornih novčanih tokova na način koji nije u skladu sa prethodno navedenim uslovom. Kada ugovorni uslovi uvode izloženost rizicima ili promenljivostima na način koji nije u skladu sa osnovnim aranžmanom kreditiranja, to finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili na amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmerava po fer vrednosti, pri čemu se promena u fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta.

Očekivani gubici za sredstva klasifikovana po amortizovanoj vrednosti iskazuju se kao ispravka vrednosti/obezvređenje tih sredstava.

Iznos ispravke vrednosti bilansnog potraživanja utvrđivao se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova. Za utvrđivanje sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, Banka je kao diskontni faktor primenjivala efektivnu kamatnu stopu iz ugovora o odobravanju angažovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)****Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)*****Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju kroz ostali rezultat (FVOCI)***

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz ostali rezultat kada su oba sledeća uslova ispunjena:

- (a) sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se ostvaruje kako prikupljanjem ugovornih tokova gotovine tako i prodajom finansijskih sredstava; i
- (b) ugovorni uslovi finansijskog sredstva prouzrokuju na određene datume tokove gotovine koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

U ovu kategoriju finansijskih sredstava mogu se klasifikovati vlasnički i dužnički instrumenti pod određenim uslovima. Primenom ovog modela, rukovodstvo donosi odluku za svaki konkretan finansijski instrument kako bi se obezbedilo da se držanjem dužničkih sredstava ostvaruje priliv prikupljanjem ugovorenih tokova gotovine (glavnice i kamate), a za vlasnička sredstva odnosno instrument kapitala, priliv od dividendi odnosno kada se ostvaruje priliv od prodaje sredstva.

U okviru ostalog rezultata za kreditna finansijska sredstva iskazuju se i očekivani gubici koji se utvrđuju na osnovu amortizovane vrednosti. Na svaki datum izveštavanja vrši se odmeravanje rezervisanja za gubitak po finansijskom instrumentu za iznos očekivanih kreditnih gubitaka tokom trajanja instrumenta odnosno tokom očekivanih dvanaestomesečnih kreditnih gubitaka.

Za finansijska sredstva klasifikovana u kategoriju merenja kroz ostali rezultat, na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promena njihove fer vrednosti, a za kreditna sredstva na ovim računima iskazuju se još i rezervisanja za očekivane gubitke po osnovu kreditnog rizika, osim dobitaka i gubitaka zbog umanjenja vrednosti i kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva.

Kod prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu prenosi se iz kapitala u bilans uspeha kao reklasifikacija usled korigovanja. Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)

U ova finansijska sredstva klasifikuju se svi ostali instrumenti ili je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje instrumentima.

Finansijsko sredstvo treba da se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, osim ako se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Međutim, Banka može da napravi neopoziv izbor prilikom početnog priznavanja određenih investicija u instrumente kapitala koji bi se inače odmeravali po fer vrednosti kroz bilans uspeha, da naknadno prikaže promene u fer vrednosti u okviru ostalog ukupnog rezultata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (Nastavak)

Finansijsko sredstvo klasifikovano u kategoriju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, početno se vrednuje po fer vrednosti - ceni transakcije s tim što se transakcioni troškovi ne uključuju u tu fer vrednost već se tretiraju kao rashod perioda.

Naknadno vrednovanje ovih sredstava vrši se na svaki datum izveštavanja poređenjem tržišne fer vrednosti finansijskog sredstva sa njegovom knjigovodstvenom vrednošću a razlike u promeni fer vrednosti iskazuju se kao dobiti ili gubici kroz bilans uspeha.

Instrumenti kapitala (vlasnički instrumenti)

Svi vlasnički instrumenti u skladu sa MSFI 9 treba da se mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha, osim kod onih ulaganja u kapital za koje se odabere da se prikazuje kroz izveštaj o ostalom rezultatu.

Za vlasnička finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja obavezno je merenje po fer vrednosti, pri čemu svaka razlika između knjigovodstvene vrednosti (koja predstavlja poslednju utvrđenu fer vrednost) i fer vrednosti na dan izveštavanja predstavlja dobitak ili gubitak koji se unosi u bilans uspeha.

Finansijska sredstva koja su vlasnički instrument, a koja rukovodstvo ima nameru da drži u dužem periodu, mogu neopozivo prilikom početnog priznavanja da se klasifikuju kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVTOCI). Pri naknadnom merenju promene fer vrednosti ne utiču na rezultat. Iznosi priznati kroz kapital nikad se ne reklasifikuju kroz bilans uspeha, ali mogu da se prenose u okviru kapitala.

MSFI 9 zahteva da se sve investicije u instrumente kapitala i ugovori za te investicije odmeravaju po fer vrednosti. Međutim, paragraf B5.2.3 navodi da u ograničenim okolnostima, nabavna vrednost može biti odgovarajuća procena fer vrednosti. To može biti slučaj ako su nedovoljne informacije iz bliske prošlosti raspoložive za odmeravanje fer vrednosti, ili ako postoji širok raspon mogućih odmeravanja fer vrednosti koji čini nabavnu cenu najboljom procenom fer vrednosti u tom rasponu.

Nabavna vrednost se ne može nikada koristiti za utvrđivanje fer vrednosti ulaganja u kotirane vlasničke instrumente ili ugovore o kotiranim vlasničkim instrumentima.

Derivati i hibridna finansijska sredstva

Derivati se mere po fer vrednosti, a dobiti/gubici po osnovu promene fer vrednosti unose se u bilans uspeha. Hibridna finansijska sredstva se uvek procenjuju i iskazuju kao celine. Hibridna finansijska sredstva se mere po amortizovanoj vrednosti, ako tokovi gotovine koje sredstvo generiše predstavljaju otplate glavnice i plaćanje kamate, odnosno po fer vrednosti ako to nije slučaj.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)****Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza**

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog rezultata, a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

Banka je klasifikovala svoje obaveze u kategoriju finansijskih obaveza koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

3.4.5. Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se mere po FVTPL, FVTOCI i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente dok za vlasničke nije predviđena, kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija nije dozvoljena za vlasničke instrumente merene kao FVTOCI, ili u bilo kojim okolnostima u kojim je za finansijska sredstva ili finansijske obaveze primenjena opcija fer vrednosti.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu.

Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha, tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se, reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstva u svakoj od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinostni položaj.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.6. Prihod od kamate po osnovu finansijskih instrumenata**

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koje nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, već je naknadno došlo do značajnog pada njihovog kreditnog kvaliteta, prihod od kamate se priznaje primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstva ili finansijska sredstva koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva).

3.4.7. Otpis

Banka direktno umanjuje knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva kada nema razumno očekivanje da će povratiti vrednost finansijskog sredstva u celosti ili u delu. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja finansijskog sredstva.

3.4.8. Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju, a to ne rezultira prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenjivo, revidirane efektivne kamatne stope. Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.9. Dobici i gubici od finansijskih instrumenata**

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva ili finansijske obaveze koji se odmeravaju po fer vrednosti treba da se prizna u bilansu uspeha, osim kada je deo odnosa hedžinga, kada je investicija u instrument kapitala i kada se dobitak i gubitak od investicije prikazuju u okviru ostalog ukupnog rezultata, kada se finansijska obaveza naznačava po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kada je entitet dužan da prikaže efekte promena u kreditnom riziku obaveze u okviru ostalog ukupnog rezultata ili kada se finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat a postoji obaveza da se priznaju neke od promena u fer vrednosti u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha kao reklasifikacija usled korigovanja.

Ako se finansijsko sredstvo reklasifikuje iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat, treba da se evidentira akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu. Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha. Ako se finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, iznosi koji se priznaju u bilansu uspeha su isti kao iznosi koji bi bili priznati u bilansu uspeha da je finansijsko sredstvo bilo odmereno po amortizovanoj vrednosti.

Ako se finansijski instrument označava po fer vrednosti kroz bilans uspeha nakon njegovog početnog priznavanja, ili ako prethodno nije bio priznat, razlika između knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti, ako postoji, treba odmah da se prizna u bilansu uspeha.

Za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, akumulirani dobitci ili gubici koji su prethodno priznati u ostalom rezultatu treba odmah da se reklasifikuju iz kapitala u bilans uspeha kao reklasifikacija usled korigovanja.

3.5. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Banka je do 31.12.2018. godine Rezervu za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki utvrđivala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016 91/2016, 101/2017 i 114/2017).

Odlukom o izmenama i dopunama odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnim stavkama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2018). Narodna banka Srbije je ukinula obavezu obračuna rezerve za procenjene gubitke i odbitnu stavku od kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti**

Gotovinu čine gotovina u blagajni i depoziti po viđenju (žiro račun i devizni računi) kod banaka u zemlji i inostranstvu, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, žiro račun kod Narodne banke Srbije i tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate.

3.7. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja. Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se sastoji od softvera, licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja. Nematerijalna imovina se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine se procenjuje kao ograničen ili neograničen. Nematerijalna imovina sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalnu imovinu sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Troškovi amortizacije nematerijalne imovine sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha (Napomena 12).

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode kako bi se njihovi troškovi raspodelili u toku sledećeg procenjenog veka upotrebe:

- Licence za softvere 3 do 5 godina
- Ostala nematerijalna ulaganja 3 do 5 godina

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine***/i/ Nekretnine, postrojenja i oprema*

Nekretnine, postrojenja i opremu Banke na dan 31. decembra 2019. godine čine oprema i ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Početno vrednovanje stavki nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti, koja uključuje i sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi.

Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost osnovnih sredstava, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

- Kompjuterska oprema do 4 godine
- Ostala oprema 7 do 14 godina

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunati trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao (Napomena 12).

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017 i 95/2018) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010 i 93/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 15(c)).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili ostalih rashoda, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (nastavak)

/iii/ Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Banka drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne za potrebe administrativnog poslovanja ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, naknadno vrednovanje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

3.10. Obezvređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi.

Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.11. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita prikazuje se u okviru ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.12. Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalno sredstvo (ili raspoloživa grupa sredstava) priznaje se kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ako Banka očekuje da će njegovu knjigovodstvenu vrednost povratiti kroz prodaju, a ne kroz nastavak korišćenja za obavljanje delatnosti, i kada su ispunjeni opšti kriterijumi za priznavanje u skladu za zahtevima MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja".

Stalno sredstvo se klasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ako su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- sredstvo (ili grupa sredstava) je raspoloživa za neposrednu prodaju u stanju u kome se trenutno nalazi;
- postoji usvojeni plan prodaje stalnih sredstava i započeto je sa aktivnostima na ostvarenju plana prodaje;
- postoji aktivno tržište za takvo sredstvo i sredstvo je aktivno prisutno na tom tržištu; i

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

- verovatnoća prodaje je vrlo velika, odnosno postoji očekivanje da će prodaja biti realizovana u roku od godinu dana od dana klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji.

Stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrednosti od knjigovodstvene (sadašnje) vrednosti i tržišne (fer) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Od momenta klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji, prestaje se sa obračunom amortizacije za ova sredstva.

Ukoliko dođe do promene plana prodaje, stalno sredstvo prestaje da se klasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji i u tom slučaju, stalno sredstvo se vrednuje po nižoj od sledeće dve vrednosti:

- knjigovodstvene vrednosti sredstva pre nego što je stalno sredstvo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, usklađene za obračunatu amortizaciju i obezvređenje koje bi bilo priznato da stalno sredstvo nije bilo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji; i
- nadoknadive vrednosti na datum naknadne odluke da se sredstvo ne proda.

Dobici i gubici od otuđenja stalnih sredstava namenjenih prodaji iskazuju se tako što se od priliva od otuđenja (prodajne cene) oduzimaju knjigovodstvena vrednost sredstva i odgovarajući troškovi prodaje.

3.13. Lizing

Sagledavanje da li je određeni ugovor lizing ili sadrži elemente lizinga se zasniva na suštini ugovora i zahteva procenu da li ispunjenje ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili grupe sredstava i da li ugovor podrazumeva prenos prava korišćenja sredstava. Postoje dve osnovne vrste lizinga:

(a) Finansijski lizing - Banka kao zakupac

Finansijski lizing, kojim se u suštini na Banku prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga, se kapitalizuje na početku lizinga, po nižoj od fer vrednosti predmeta lizinga ili sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, i priznaje se u okviru osnovnih sredstava sa odgovarajućom obavezom prema zakupodavcu koja se iskazuje u okviru ostalih obaveza.

Ukoliko nije izvesno da će Banka do kraja trajanja lizinga steći vlasništvo nad predmetom lizinga, taj predmet se u potpunosti amortizuje tokom trajanja lizinga ili njegovog korisnog veka trajanja, u zavisnosti od toga koji je period kraći. Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje obaveze po osnovu lizinga kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveza. Finansijski rashodi se priznaju direktno na teret bilansa uspeha u okviru rashoda od kamata.

Banka na dan 31. decembra 2019. godine nema sredstva uzeta u finansijski lizing.

(b) Lizing - Banka kao zakupac

MSFI 16 "Lizing" koji je stupio na snagu 1. januara 2019. godine, donosi velike promene za zakupce koji imaju materijalno značajane iznose zakupa.

Ključna novena za zakupce je ta da će u većini slučajeva zakup rezultirati sredstvom koje se kapitalizuje zajedno sa priznavanjem obaveze za odgovarajuća plaćanja zakupa, što će za posledicu imati promene ključnih finansijskih indikatora i može uticati na troškove pozajmljivanja (kamate).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

Na datum početka zakupa, zakupac priznaje obavezu za plaćanje zakupa (obavezu za zakup) i sredstvo koje predstavlja pravo da se koristi predmetno sredstvo tokom trajanja zakupa (sredstvo s pravom korišćenja). Zahtev je da se odvojeno priznaju trošak kamate na obavezu zakupa i trošak amortizacije sredstva sa pravom korišćenja. (Napomena 2.1 (b))

U slučaju operativnog lizinga koji se završavaju u periodu od 12 meseci ili manje od datuma prve primene MSFI 16, neće biti nikakvih izmena računovodstvenog evidentiranja, kao i kod zakupa male vrednosti. U takvim slučajevima Banka će trošak lizinga priznati linearnom metodom, a kako je dozvoljeno standardom.

3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze (Napomena 28).

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala (Napomena 38(b) i (c)).

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.15. Subordinirane obaveze

Uzeti krediti na koje se plaća kamata i subordinirane obaveze klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrednosti umanjenoj za pripadajuće troškove. Naknadno vrednovanje vrši se po amortizovanoj vrednosti tokom perioda trajanja obaveze metodom efektivne kamatne stope.

3.16. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), rezervi (po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat), akumuliranog gubitka i dobitka tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 30).

3.17. Primanja zaposlenih**(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje**

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije.

Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada - otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Zakonom o radu, Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima.

Rezervisanja po osnovu ovih naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava (Napomena 28). Troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, dok se aktuarski dobiti i gubici priznaju u izveštaju o ostalom rezultatu (osim ukoliko nisu materijalno beznačajni, u kom slučaju se priznaju u bilansu uspeha).

Dugoročne obaveze Banke po osnovu rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju nakon ispunjenja propisanih uslova u skladu sa Zakonom o radu na dan 31. decembra 2019. godine utvrđene su uz sledeće pretpostavke:

- Diskontna stopa	2,25%
- Godišnji rast zarada	4,0%
- Stopa fluktuacije zaposlenih	3,0%
- Stopa invalidnosti	0,1%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2010 - 2012.

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koja se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2019. godine.

3.18. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak korisniku garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primitljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke. Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.20. Porezi i doprinosi**(a) Porez na dobitak***Tekući porez*

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/19) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu (2018.godina 15%), nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite.

Poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Banka tokom godine porez na dobitak plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom (ne duže od deset godina).

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobitak se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.20. Porezi i doprinosi (Nastavak)

(a) Porez na dobitak (Nastavak)

Tekući porez (Nastavak)

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih na dan bilansa stanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza (2018. godina: 15%).

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda. Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda (Napomena 14).

3.21. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Banke i njenih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 32).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Od 1. januara 2018. godine, Banka na svaki izveštajni datum procenjuje kvalitet potraživanja (osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha) radi procene očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti".

Za razliku od procene obezvređenja u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje" koji je bio u primeni zaključno sa 31. decembrom 2017. godine, kada su se gubici po osnovu obezvređenja priznavali samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena, shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivan dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu.

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta, čime se ranije prepoznaju očekivani gubici.

Dvanaestomesečni očekivani kreditni gubici se priznaju za sve izloženosti kod kojih nije došlo do povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva (Nivo 1), dok se za izloženosti kod kojih je došlo do povećanja kreditnog rizika obračun očekivanih gubitaka vrši za ceo životni vek sredstva (Nivo 2).

U Nivo 3 se svrstava finansijska aktiva kod koje postoji objektivan dokaz obezvređenja na izveštajni datum, odnosno problematična finansijska aktiva i za nju se obračunavaju očekivani kreditni gubici za ceo životni vek instrumenta.

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno razmatraju se razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju, odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni fer vrednosti (Napomena 35).

Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Banke i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u bilansu uspeha u određenim periodima.

Primeru radi: ukoliko bi Banka smanjila koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 7.286 hiljade.

(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadivi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 15(c)).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(f) *Naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju***

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 3.17(b) uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi diskontna stopa koja se koristi bila viša/niža za 1 procentni poen od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi niža za RSD 1.580 hiljada ili viša za RSD 2.015 hiljada u odnosu na rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2019. godine.

(g) *Rezervisanje po osnovu sudskih sporova*

Banka je uključena u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane Sektora pravnih poslova, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom (Napomena 38(b)). Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Prihodi od kamata		
Druge banke	15.944	21.118
Narodna banka Srbije	19.859	19.865
Preduzeća	152.549	222.221
Stanovništvo	58.728	76.243
Državne ustanove	55.993	48.576
Ukupno	303.073	388.023
Rashodi od kamata		
Banke	(3.210)	(11.059)
Preduzeća	(41.247)	(41.729)
Stanovništvo	(68.578)	(58.154)
Državne ustanove	(28)	(78)
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	(2.201)	-
Ukupno	(115.264)	(111.020)
Neto prihod po osnovu kamata	187.809	277.003

Prihodi i rashodi od kamata po vrstama finansijskih instrumenata prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Prihodi od kamata		
Kredit i potraživanja od banaka	15.944	21.118
Repo plasmani kod Narodne banke Srbije	306	2.761
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	6.302	8.469
Ostali plasmani i depoziti kod Narodne banke Srbije	13.251	8.635
Kredit i potraživanja od komitenata	152.549	222.422
Kredit i potraživanja od stanovništva	58.728	76.243
Kredit i potraživanja od državnih ustanova	55.993	48.375
Ukupno	303.073	388.023
Rashodi od kamata		
Subordinirani krediti	(14.209)	(14.776)
Narodna banka Srbije	(354)	(2.018)
Druge banke	(2.856)	(108)
Depoziti komitenata	(27.038)	(35.886)
Depoziti stanovništva	(68.578)	(58.154)
Depoziti i krediti državnih ustanova	(28)	(78)
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	(2.201)	-
Ukupno	(115.264)	(111.020)
Neto prihod po osnovu kamata	187.809	277.003

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Prihodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji	45.279	38.616
Poslovi kupovine i prodaje deviza	1.721	4.350
Kreditni poslovi	12.674	12.163
Ostale naknade i provizije	<u>58.042</u>	<u>26.450</u>
Ukupno	<u>117.716</u>	<u>81.579</u>
Rashodi naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji	(22.780)	(16.346)
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	<u>(21.261)</u>	<u>(15.653)</u>
Ukupno	<u>(44.041)</u>	<u>(31.999)</u>
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	<u>73.675</u>	<u>49.580</u>

7. NETO (GUBITAK)/DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Prihodi od promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika		-
Rashodi po osnovu negativnih efekata promene vrednosti derivata	<u>(447)</u>	<u>(1.104)</u>
Neto (gubitak)/dobitak	<u>(447)</u>	<u>(1.104)</u>

**8. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA
UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE**

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Pozitivne kursne razlike i dobiti po osnovu ugovorene valutne klauzule	1.056.014	1.299.133
Negativne kursne razlike i gubici po osnovu ugovorene valutne klauzule	<u>(866.055)</u>	<u>(988.065)</u>
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	<u>189.959</u>	<u>311.068</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Prihodi od zakupa	2.097	1.434
Refundacija troškova	-	12
Ostali prihodi	-	20
Ukupno	<u>2.097</u>	<u>1.466</u>

10. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

(a) Knjiženo (na teret)/u korist bilansa uspeha

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja i rezervisanja		
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava:		
- krediti i potraživanja od banaka	(24.196)	(16.375)
- krediti i potraživanja od komitenata	(363.438)	(445.833)
- ostala sredstva	(34.821)	(134)
Rashodi rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	<u>(2.152)</u>	<u>(3.956)</u>
Ukupno (Napomena 10(b))	<u>(424.607)</u>	<u>(466.298)</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	<u>(1.389)</u>	<u>(3.150)</u>
Ukupno rashodi	<u>(425.996)</u>	<u>(469.448)</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava:		
- krediti i potraživanja od banaka	29.358	11.090
- krediti i potraživanja od komitenata	351.382	338.845
- ostala sredstva	17.950	729
	<u>398.690</u>	<u>350.664</u>
Prihodi od ukidanja rezervisanja za: - kreditno rizične vanbilansne stavke	<u>2.487</u>	<u>4.661</u>
Ukupno prihodi (Napomena 10(b))	<u>401.177</u>	<u>355.325</u>
Neto rashod po osnovu obezvređenja	<u>(24.819)</u>	<u>(114.123)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

10. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA
(Nastavak)

(b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne pozicije u toku godine

	U RSD hiljada				
	Kredit i potraživanja od banaka (Napomena 19)	Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 20)	Ostala sredstva (Napomena 24)	Rezervisanja za rizične vanbilansne stavke (Napomena 28)	Ukupno
Stanje na dan					
1. januara 2018. godine	3.847	470.791	247	2.245	477.130
Obezvređenje i rezervisanje u toku godine (Napomena 10(a))	16.375	445.833	134	3.956	466.298
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(11.090)	(338.845)	(729)	(4.661)	(355.325)
Računovodstveni otpis (Napomena 31(b))	-	(110.604)	-	-	(110.604)
Kursne razlike i ostale promene	(62)	7.639	690	(4)	8.263
Stanje na dan					
31. decembra 2018. godine	9.070	474.814	342	1.536	485.762
Stanje na dan					
1. januara 2019. godine	9.070	474.814	342	1.536	485.762
Obezvređenje i rezervisanje u toku godine (Napomena 10(a))	24.196	363.438	34.821	2.152	424.607
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(29.358)	(351.382)	(17.950)	(2.487)	(401.177)
Računovodstveni otpis (Napomena 31(b))	-	(93.817)	-	-	(93.817)
Kursne razlike i ostale promene	-	4.173	-	(2)	4.171
Stanje na dan					
31. decembra 2019. godine	3.908	397.226	17.213	1.199	419.546

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Troškovi zarada i naknada zarada	210.291	143.889
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	69.041	49.453
Rezervisanja po osnovu naknada za neiskorišćene odmore	9.548	8.892
Ostali lični rashodi	44.969	7.504
Rezervisanja po osnovu naknada za odlazak u penziju (Napomena 28(d))	4.688	1.532
Ukupno	<u>338.537</u>	<u>211.270</u>

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalne imovine (Napomena 21)	17.052	13.438
- nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 22(a))	6.793	9.541
- investicionih nekretnina	262	262
- zakupa u skladu sa IFRS 16	48.759	-
Ukupno	<u>72.866</u>	<u>23.241</u>

13. OSTALI PRIHODI

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Ukidanje rezervisanja za godišnje odmore	8.032	5.995
Prihodi od prekida oročenja štednje	647	398
Refundacija troškova radnika Banke	171	2.148
Ostali prihodi	2.130	2.676
Ukupno	<u>10.980</u>	<u>11.217</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

14. OSTALI RASHODI

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Troškovi zakupnina	763	48.393
Troškovi održavanja	54.150	58.177
Profesionalne usluge	45.478	37.574
Troškovi reklame i propagande	5.427	8.285
PTT i telekomunikacione usluge	6.882	6.872
Troškovi premija osiguranja	44.242	47.711
Troškovi poreza	12.630	5.375
Troškovi doprinosa	39.559	32.152
Naknade troškova zaposlenima	8.164	6.020
Troškovi materijala	8.979	8.522
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28(d))	426	8.395
Ostali rashodi	49.848	4.420
Ukupno	<u>276.548</u>	<u>271.896</u>

15. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan porez na dobitak perioda sastoji se od sledećih poreza:

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Tekući porez na dobitak	-	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	(850)	(1.658)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	217	
Ukupno poreski prihod perioda	<u>(633)</u>	<u>(1.658)</u>

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobitak iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda rezultata poslovanja pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	<u>(241.428)</u>	<u>28.700</u>
Porez na dobitak po stopi od 15%	(36.214)	4.305
Usklađivanje rashoda/prihoda	36.847	(5.963)
Nepriзнata odložena poreska sredstva po osnovu poreskog gubitka nastalog u tekućoj godini		-
Ukupan poreski prihod iskazan u bilansu uspeha	<u>(633)</u>	<u>(1.658)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

15. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva na dan 31. decembra 2019. godine se odnose na:

- privremene razlike po osnovu rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od RSD 1.392 hiljade (31. decembar 2018. godine: RSD 711 hiljade), zbog različitog perioda priznavanja rashoda rezervisanja za računovodstvene i poreske svrhe;
- na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove u iznosu od RSD 1.816 hiljade (31. decembar 2018. godine: RSD 3.453 hiljada); i
- ostale privremene razlike u iznosu od RSD 1.109 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 1.326 hiljade).

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Stanje na dan 1. januara	5.491	3.833
Efekat privremenih razlika po osnovu otpremnina evidentiran u korist bilansa uspeha	681	230
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist bilansa uspeha	(1.637)	184
Efekat ostalih privremenih razlika	<u>(217)</u>	<u>1.244</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>4.318</u>	<u>5.491</u>

(d) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2019. godine se odnose na privremene razlike po osnovu dobitaka od promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (odnosno hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u prethodnoj godini).

Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>U RSD hiljada 2018.</u>
Stanje na dan 1. januara	1.434	1.746
Efekat privremenih razlika po osnovu hartija vrednosti evidentiran (u korist)/na teret kapitala	<u>2.653</u>	<u>(312)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>4.087</u>	<u>1.434</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

15. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(e) Prenosivi poreski gubici i poreski krediti

Banka ima na raspolaganju prenosive poreske gubitke i kredite koji su nastali u ranijim godinama mogu se koristiti u narednim fiskalnim godinama kao što je prikazano u sledećoj analizi.

	<u>U RSD hiljada</u>
Prenosivi poreski gubici:	
- do jedne godine	-
- od jedne do pet godina	35.040
Prenosivi poreski krediti:	
- preko pet godina	6.791

Banka na dan 31. decembra 2019. godine nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu napred navedenih prenosivih poreskih gubitaka zbog neizvesnosti u vezi sa postojanjem dovoljnih iznosa buduće oporezive dobiti u odnosu na koju prenosivi poreski gubici mogu biti iskorišćeni.

16. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka/(gubitka) koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 119077/2008 od 11. jula 2008. godine Banka je akcionarsko društvo čijim se akcijama javno ne trguje, tako da nije obavezna da izračunava i obelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 "Zarada po akciji".

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U RSD hiljada	
	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
U dinarima		
Tekući i žiro računi	633.078	877.392
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	-
Gotovina u blagajni	40.787	58.133
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	184	260
	<u>674.049</u>	<u>935.785</u>
U stranoj valuti		
Obavezna rezerva	787.872	827.362
Gotovina u blagajni	160.982	206.028
	<u>948.854</u>	<u>1.033.390</u>
Stanje na dan	<u>1.622.903</u>	<u>1.969.175</u>

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015, 76/2018 i 21/2019).

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po stopi od 5% (2018. godina: 5%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih sredstava sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana (0% na deo dinarske osnovice sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana) u toku prethodnog kalendarskog meseca na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije (depoziti u dinarima indeksirani deviznom klauzulom čine deo osnovice devizne obavezne rezerve).

Obračunata dinarska obavezna rezerva predstavlja zbir obračunate obavezne rezerve u dinarima od 5% i 38% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve i zbir 0% dinarske obavezne rezerve i 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu Banka izdvaja u dinarima na svoj žiro račun.

Na prosečno stanje obračunate dinarske obavezne rezerve u 2019. godini Narodna banka Srbije je plaćala kamatu po stopi od 1,25% do avgusta 2019. godine, a od avgusta 0,75% (2018. godina: 1,25%).

Na dan 31. decembra 2019. godine, obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je RSD 500.398 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 542.179 hiljadu).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

U skladu sa navedenom Odlukom, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu na devizne račune Narodne banke Srbije po stopi od 20% (2018. godina: 20%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih sredstava u prethodnom kalendarskom mesecu za sredstva sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 13% (2018. godina: 13%) na deo devizne osnovice sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana.

Na indeksirane obaveze po dinarskim depozitima, kreditima, HOV i na druge dinarske obaveze, procenat izdvajanja obavezne rezerve iznosi 100% (2018. godina: 100%). Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% se izdvaja u evrima, a preostalih 38% u dinarima, za sredstva sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 70% se izdvaja u evrima za devizna sredstva sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana, dok se preostalih 30% izdvaja u dinarima na žiro računu.

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-og u mesecu.

Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-og u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-og u mesecu do 17-og u narednom mesecu ("obračunski period"). Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

Na dan 31. decembra 2019. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Pregled između pozicije Gotovina i sredstva kod Centralne banke u odnosu na Izveštaj o tokovima gotovine za 2019. i 2018. godinu prikazan je kako sledi:

	U RSD hiljada	
	2019.	
	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine
U dinarima		
Tekući i žiro računi	633.078	633.078
Gotovina u blagajni	40.787	40.787
AVR	184	184
	674.049	674.049
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	160.982	160.982
Obavezna rezerva	787.872	787.872
	948.854	948.854
<i>Minus: Ispravka vrednosti deviznih računa</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	1.622.903	1.622.903

	U RSD hiljada		
	2018.		
	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine	Razlika
U dinarima			
Tekući i žiro računi i deponovani viškovi	877.392	877.392	-
Gotovina u blagajni	58.133	58.133	-
AVR	260	-	260
	935.785	935.525	260
U stranoj valuti			
Gotovina u blagajni	206.028	206.028	-
Devizni računi (Napomena 19(a))	-	1.674.664	(1.674.664)
Obavezna rezerva	827.362	-	827.362
	1.033.390	1.880.692	(847.302)
<i>Minus: Ispravka vrednosti deviznih računa</i>	-	(5.488)	5.488
Stanje na dan 31. decembra	1.969.175	2.810.729	(841.554)

Promene u obavezama po osnovu aktivnosti finansiranja - primljeni krediti u Izveštaju o tokovima gotovine

	U RSD hiljada	
	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	116.556	159.023
Izmirenje obaveza po osnovu primljenih kredita	(796)	(24.012)
Kursne razlike, neto	16.208	(18.455)
Stanje na dan 31. decembra	131.968	116.556

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

	<u>31.12.2019</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2018.</u>
Državne obveznice:		
– u dinarima	642.016	904.119
– u stranoj valuti	<u>1.190.368</u>	<u>952.413</u>
Stanje na dan	<u>1.832.384</u>	<u>1.856.532</u>

Hartije od vrednosti u iznosu od RSD 642.016 hiljada se odnose na dinarske obveznice sa rokom dospeća do 04. maja 2020. godine uz kamatnu stopu od 4,90% godišnje i do 17. januara 2022. godine uz kamatnu stopu od 3,73% godišnje.

Nominalni iznos je umanjen za RSD 208.075 hiljada na ime finansijske imovine u HOV za obezbeđenje obaveza koju je banka dala u zalogu NBS po osnovu kredita.

Hartije od vrednosti u iznosu od RSD 1.190.368 hiljada se odnose na devizne obveznice u EUR sa rokom dospeća do 25. januara 2022. godine uz kamatnu stopu od 1,23% godišnje i do 18. aprila 2023. godine uz kamatnu stopu od 1,78% godišnje.

ZALOŽENE HARTIJE OD VREDNOSTI

	<u>31.12.2019</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2018.</u>
Državne obveznice:		
– u dinarima	208.075	-
– u stranoj valuti	<u>-</u>	<u>-</u>
Stanje na dan	<u>208.075</u>	<u>-</u>

Banke je 18.12.2019. godine založila dinarske HOV kod NBS-a čija je vrednost na 31.12.2019. godine RSD 208.075 hiljada, na ime kratkoročnog kredita za likvidnost. Zaloga na dinarske HOV se odnosi na period od 18.12.2019. do 31.01.2020. godine. Banka u navedenom periodu nije povlačila ni jedan kredit za likvidnost od NBS-a na bazi založenih dinarskih HOV.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

**19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH
 FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA**

(a) Pregled po vrstama kredita

	<u>31.12.2019</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
U dinarima		
Potraživanja od Narodne banke Srbije po repo transakcijama	-	-
Ostali plasmani	<u>125</u>	<u>111</u>
	<u>125</u>	<u>111</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	1.072.187	1.674.664
Ostali depoziti	<u>16.142</u>	<u>330.662</u>
	<u>1.088.329</u>	<u>2.005.326</u>
Bruto krediti i potraživanja	1.088.454	2.005.437
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	<u>(3.908)</u>	<u>(9.070)</u>
Stanje na dan	<u>1.084.546</u>	<u>1.996.367</u>

Banka na dan 31. decembra 2019. godine nije imala sredstva plasirana u blagajničke zapise Narodne banke Srbije.

**19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH
 FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)**

(a) Pregled po vrstama kredita (Nastavak)

Stanje sredstava na deviznim računima kod banaka na dan 31. decembra 2019. godine obuhvata i sredstva na redovnom deviznom računu kod Narodne banke Srbije u iznosu od RSD 748.972 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 1.475.065 hiljade).

Ostali depoziti u stranoj valuti u iznosu od RSD 16.142 hiljade na dan 31. decembra 2019. godine se najvećim delom odnose na garantni depozit od EUR 40.000 kod Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti I na namenski garantni kratkoročni depozit kod Banke Poštanske štedionice od EUR 50.000 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

(b) Ročnost dospeća kredita i potraživanja

Ročnost dospeća kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, je sledeća:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Do 30 dana	1.083.750	1.965.252
Preko 1 godine	<u>4.704</u>	<u>40.185</u>
Ukupno	<u>1.088.454</u>	<u>2.005.437</u>

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

(a) Pregled po vrstama korisnika kredita

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Kratkoročni krediti u dinarima:		
- Preduzeća	900.833	1.089.283
- Stanovništvo	<u>32.802</u>	<u>24.130</u>
	<u>933.635</u>	<u>1.113.413</u>
Dugoročni krediti u dinarima:		
- Preduzeća	2.931.516	2.493.459
- Stanovništvo	<u>426.585</u>	<u>750.858</u>
	<u>3.358.101</u>	<u>3.244.317</u>
Dugoročni krediti u stranoj valuti:		
- Preduzeća	<u>54.681</u>	-
Potraživanja za dospelu kamatu:		
- Preduzeća	50.578	39.991
- Stanovništvo	<u>4.296</u>	<u>2.016</u>
	<u>54.874</u>	<u>42.007</u>
Razgraničena potraživanja za kamatu:		
- Preduzeća	285	125
- Stanovništvo	<u>637</u>	<u>1.227</u>
	<u>922</u>	<u>1.352</u>
Odbitne stavke u dinarima - PVR:		
- Preduzeća	(9.707)	(9.204)
- Stanovništvo	<u>(2.269)</u>	<u>(4.880)</u>
	<u>(11.976)</u>	<u>(14.084)</u>
Bruto krediti i potraživanja	4.390.237	4.387.005
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	<u>(397.226)</u>	<u>(474.814)</u>
Stanje na dan	<u>3.993.011</u>	<u>3.912.191</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Na dan 31. decembra 2019. godine, ukupni dinarski krediti uključuju i kredite sa valutnom klauzulom u bruto iznosu od RSD 3.563.840 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 3.214.876 hiljada).

Kreditni su obezbeđeni prvoklasnim sredstvima obezbeđenja čija vrednost na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 60.905 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 56.080 hiljada).

Kratkoročni krediti odobravani su preduzećima za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, kao i za ostale namene, uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 3,0% do 6,98% na godišnjem nivou na kredite sa valutnom klauzulom, odnosno u rasponu od 8,4% do 12% godišnje na kredite u dinarima.

Kamatna stopa na kratkoročne dinarske kredite stanovništvu kretala se u rasponu od 5,9% do 11% godišnje.

Kamatna stopa na dugoročne kredite stanovništvu kretala se u rasponu od 6,9% do 18,5% godišnje na gotovinske kredite i refinansirajuće kredite u dinarima.

(b) Struktura plasmana po vrstama kredita

Struktura plasmana komitentima po vrstama kredita, prikazanih u bruto iznosu sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, je sledeća:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Prekoračenja po tekućim računima	17.095	26.261
Gotovinski krediti	452.971	760.651
Kreditni za obrtna sredstva	1.689.030	1.260.985
Investicioni krediti	38.395	58.871
Ostali krediti	<u>2.192.746</u>	<u>2.280.237</u>
Ukupno	<u>4.390.237</u>	<u>4.387.005</u>

Ostali bruto krediti u iznosu od RSD 2.192.746 hiljada na dan 31. decembra 2019. godine (31. decembar 2018. godine: RSD 2.280.237 hiljada) se najvećim delom odnose na kredite date preduzećima za finansiranje poslovnih aktivnosti.

(c) Ročnost dospeća kredita i potraživanja

Ročnost dospeća kredita i potraživanja od komitenata prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, je sledeća:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Do 30 dana	626.972	626.879
Od 1 do 3 meseca	55.280	155.159
Od 3 do 12 meseci	497.850	730.662
Preko 1 godine	<u>3.210.135</u>	<u>2.874.305</u>
Ukupno	<u>4.390.237</u>	<u>4.387.005</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

(d) Koncentracija kredita i potraživanja po industrijskim delatnostima

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2018.</u>
Prerađivačka industrija	2.718.973	2.267.553
Trgovina	802.409	979.241
Saobraćaj i skladištenje	87.059	131.160
Stanovništvo	462.051	773.351
Preduzetnici	-	4
Ostalo	<u>319.745</u>	<u>235.696</u>
Ukupno	<u>4.390.237</u>	<u>4.387.005</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Licence i softveri	U RSD hiljada Ukupno
NABAVNA VREDNOST		
1. januar 2018. godine	195.776	195.776
Povećanja u toku godine	25.328	25.328
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	<u>221.104</u>	<u>221.104</u>
Povećanja u toku godine	13.749	13.749
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	<u>234.853</u>	<u>234.853</u>
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI		
1. januar 2018. godine	156.876	156.876
Amortizacija (Napomena 12)	13.438	13.438
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	<u>170.314</u>	<u>170.314</u>
Amortizacija (Napomena 12)	16.801	16.801
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	<u>187.115</u>	<u>187.115</u>
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:		
- 31. decembra 2019. godine	<u>47.738</u>	<u>47.738</u>
- 31. decembra 2018. godine	<u>50.790</u>	<u>50.790</u>

Neotpisanu vrednost nematerijalne imovine na dan 31. decembra 2019. godine čine softveri u iznosu od RSD 41.080 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 49.251 hiljada) i licence u iznosu od RSD 6.658 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 1.539 hiljada).

Na osnovu procene rukovodstva Banke, nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2019. godine nije obezvređena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE

(a) Nekretnine, postrojenja i oprema

	Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	U RSD hiljada		Ukupno
			Sredstva uzeta u lizing	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	
NABAVNA VREDNOST					
1. januar 2018. godine	112.038	-	-	33.774	33.774
Povećanja u toku godine	7.012	73	-	-	7.085
Otuđenja i rashodovanja	(2.362)	-	-	-	(2.362)
Stanje na dan					
31. decembra 2018. godine	116.688	73	-	33.774	150.535
Povećanja u toku godine	10.333	2.987	156.159	2.718	172.197
Otuđenja i rashodovanja	(3.741)	(3.060)	-	-	(6.801)
Stanje na dan					
31. decembra 2019. godine	123.280	-	156.159	36.492	315.931
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
1. januar 2018. godine	83.018	-	-	33.774	116.792
Amortizacija (Napomena 12)	9.541	-	-	-	9.541
Otuđenja i rashodovanja	(2.362)	-	-	-	(2.362)
Stanje na dan					
31. decembra 2018. godine	90.197	-	-	33.774	123.971
Amortizacija (Napomena 12)	6.793	-	48.759	250	55.802
Otuđenja i rashodovanja	(3.300)	-	-	-	(3.300)
Stanje na dan					
31. decembra 2019. godine	93.690	-	48.759	34.024	176.473
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:					
- 31. decembra 2019. godine	29.590	-	107.400	2.468	139.458
- 31. decembra 2018. godine	26.491	73	-	-	26.564

Neotpisanu vrednost opreme na dan 31. decembra 2019. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj.

Najznačajnije povećanje u okviru nekretnina, postrojenja i opreme odnosi se na priznavanje efekata po osnovu MSFI 16- Lizing

Na osnovu procene rukovodstva Banke, nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2019. godine nisu obezvređeni.

(b) Investicione nekretnine

Nepokretnu imovinu koju je Banka stekla u postupku izvršenja protiv izvršnog dužnika "Nafta" a.d. Beograd u iznosu od RSD 20.135 hiljada, Odlukom Izvršnog odbora br. 228/2017 od 26. oktobra 2017. godine Banka je klasifikovala kao investicionu

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

nekretninu. Ugovorom o zakupu poslovnog prostora br. 57 od 6. februara 2018. godine i Anexom br. 2 od 1. oktobra 2018. godine, Banka je predmetnu nekretninu izdala u zakup firmi "RK Mountain" d.o.o. Zlatibor.

Neotpisana vrednost investicionih nekretnina na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 19.610 hiljade.

23. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Stalna sredstva namenjena prodaji	376.516	375.484
Stanje na dan	<u>376.516</u>	<u>375.484</u>

Banka je imovinu stečenu na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine, zaključenim sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju kao dužnikom po odobrenom kreditu dospelim za naplatu, Odlukom Izvršnog odbora od 12. aprila 2016. godine klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji. Banka je navedenu imovinu oglasila na prodaju i očekuje njenu prodaju u skorijem periodu.

Banka je na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine od 31.01.2018. godine na ime sticanja imovinske celine sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju, a u vezi prethodno navedene transakcije, kupila pokretnu i nepokretnu imovinu u iznosu od RSD 1.032 hiljada i u 2019. godini se uknjižila kao vlasnik i time uvećala vrednost stalnih sredstava namenjenih prodaji.

Procena vrednosti nekretnine izvršena je na dan 31.12.2018. godine. Procenjena vrednost iznosi 3.170.000,00 EUR.

24. OSTALA SREDSTVA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
<i>Ostala potraživanja</i>		
Potraživanja od zaposlenih	142	-
Dati avansi	54.701	8.200
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza	115	115
Ostala potraživanja	<u>66.360</u>	<u>30.368</u>
	<u>121.318</u>	<u>38.683</u>
<i>Aktivna vremenska razgraničenja</i>		
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi - u dinarima	<u>8.613</u>	<u>5.371</u>
	<u>8.613</u>	<u>5.371</u>
Bruto ostala sredstva	129.931	44.054
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))	<u>(17.213)</u>	<u>(342)</u>
Stanje na dan	<u>112.718</u>	<u>43.712</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
U dinarima		
Transakcioni računi	5.929	9.378
Ostali depoziti	200.000	-
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	6	-
	<u>205.935</u>	<u>9.378</u>
U stranoj valuti		
Transakcioni računi	39.883	1.095
Ostali depoziti	-	5.201
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	-	-
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	-	-
	<u>39.883</u>	<u>6.296</u>
Stanje na dan	<u>245.818</u>	<u>15.674</u>

Transakcioni depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija u dinarima na dan 31. decembra 2019. godine se najvećim delom odnose na stanja na dinarskim transakcionim računima više preduzeća iz oblasti osiguranja i finansija kao "Digital finance international" d.o.o. Beograd, "Sogaz" a.d. Novi Sad i drugi. Banka ne plaća kamatu na stanja transakcionih računa u dinarima.

Ostali depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija u dinarima na dan 31. decembra 2019. godine se odnosi se na prekonocni kredit od Srpske banke a.d. Beograd u ukupnom iznosu od RSD 200.000 hiljada. Banka na ova sredstva plaća kamatu u iznosu od 1% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
U dinarima		
Transakcioni računi	572.579	781.383
Štedni depoziti	100.252	98.009
Namenski depoziti	2.265	17.587
Ostali depoziti	49.212	584.028
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	22	165
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	1.561	2.740
	<u>725.891</u>	<u>1.483.912</u>
U stranoj valuti		
Transakcioni računi	1.817.990	1.876.074
Štedni depoziti	4.186.033	4.351.387
Namenski depoziti	68.593	83.479
Ostali depoziti	586.789	583.771
Primljeni krediti	-	796
Ostale finansijske obaveze	48.619	22.287
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	2.964	1.185
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	11.934	11.282
	<u>6.722.922</u>	<u>6.930.261</u>
Stanje na dan	<u>7.448.813</u>	<u>8.414.173</u>

Na oročene depozite komitenata u dinarima i u stranoj valuti Banka plaća kamatu u rasponu od 1,00% do 3,00% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava i valute.

Banka ne plaća kamatu za štedne *a vista* depozite u dinarima, kao ni za *a vista* štedne depozite u USD i *a vista* depozite u EUR.

Na kratkoročne depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu od 2,90% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti iznosi od 0,8% do 1,3% godišnje, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Dugoročni depoziti stanovništva u stranoj valuti deponovani su po kamatnim stopama od 0,8% do 1,7% na godišnjem nivou za EUR, u zavisnosti od perioda oročavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

27. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Subordinirane obaveze u stranoj valuti	131.968	115.760
Stanje na dan	<u>131.968</u>	<u>115.760</u>

Subordinirane obaveze u iznosu od RSD 131.968 hiljada na dan 31. decembra 2019. godine se odnose na subordinirani kredit u iznosu od RUB 78.000.000. Kredit je inicijalno dobijen od ranije matične banke VTB Bank OAD, Sankt Peterburg. Glavnica kredita se otplaćuje odjednom u celini, po isteku 7 godina od datuma povlačenja sredstava kredita. Kamatna stopa po ovom kreditu iznosi 11,15% na godišnjem nivou (odnosno 12,38% godišnje sa uključenim porezom po odbitku). Sredstva po ovom kreditu povučena su u celini dana 28. decembra 2017. godine.

Aneksom br. 1 od 26. juna 2018. godine Ugovora o subordiniranom kreditu od 27. decembra 2016. godine koji su potpisali VTB Bank OAD, Sankt Petrburg i VTB Banka a.d. Beograd, dato je pravo VTB Bank OAD, Sankt Petrburg da može po uslovima i na način propisan relevantnim propisima Republike Srbije ustupiti ili na drugi način preneti svoja prava po ovom ugovoru.

Ugovorom o ustupanju potraživanja od 2. jula 2018. godine VTB Bank OAD, Sankt Petrburg je ustupila sva prava iz ugovora po ovom subordiniranom kreditu novom akcionaru "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, koji je u procesu prodaje VTB Banke a.d. Beograd postao jedini vlasnik Banke sa izmenjenim nazivom - API Bank a.d. Beograd.

28. REZERVISANJA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (a)	1.199	1.536
Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju (b)	9.283	4.743
Rezervisanja za sudske sporove (c)	<u>6.899</u>	<u>8.347</u>
Stanje na dan	<u>17.381</u>	<u>14.626</u>

- (a) Prema internoj politici Banke, rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (garancije, avale, akreditive, obaveze za nepovučene kredite i drugo) vrše se po angažovanjima Banke gde je verovatan odliv sredstava za izmirenje preuzetih obaveza, a istovremeno postoji dokaz o potvrdi te verovatnoće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

28. REZERVISANJA (Nastavak)

- (a) Dokazi na osnovu kojih Banka vrši pojedinačnu procenu obezvređenja su: isplate po računima Banke po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stavkama i da je komitent po kriterijumima za klasifikaciju Banke klasifikovan u kategorije G i D. Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stavkama, vrši se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive.

Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u punom iznosu, Banka ne vrši rezervisanje.

Takođe, Banka ne obračunava rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama (nepovučene kreditne linije) za sve neiskorišćene preuzete obaveze kod kojih je ugovorena mogućnost Banke da usled pogoršanja finansijskog stanja klijenta može otkazati ugovor o kreditu.

- (b) Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuaru sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 3,5%, pretpostavka prosečnog godišnjeg rasta zarada od 3%, godišnje, stopa fluktuacije zaposlenih od 3% i stopa invalidnosti od 0,1% godišnje.

- (c) Banka je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima se javlja kao tužena strana, a za koje se prema proceni Sektora pravnih poslova očekuje negativan ishod (Napomena 38(b)).
- (d) Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2019.	U RSD hiljada 2018.
Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke		
Stanje na dan 1. januara	1.536	13.888
Rezervisanja u toku godine (Napomena 10(b))	2.152	3.956
Ukidanje rezervisanja (Napomena 10(b))	(2.487)	(4.661)
Kursne razlike i ostale promene	(2)	(4)
	1.199	1.536
Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju		
Stanje na dan 1. januara	4.743	3.211
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	4.688	1.532
Isplate u toku godine na teret rezervisanja	(148)	-
	9.283	4.743
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na dan 1. januara	8.347	479
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	426	8.395
Isplate po osnovu izgubljenog sudskog spora	(1.874)	(527)
	6.899	8.347
Stanje na dan 31. decembra	17.381	14.626

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

29. OSTALE OBAVEZE

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Obaveze prema dobavljačima	14.832	12.703
Obaveze za porez na dodatu vrednost	772	582
Obaveze za ostale poreze i doprinose	76	74
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	3.376	3.490
Razgraničeni ostali prihodi	3.211	3.265
Obaveze prema zaposlenima	15.087	8.892
Obaveze po osnovu zakupa u skladu sa IFRS 16	109.585	-
Ostale obaveze	<u>34.414</u>	<u>27.855</u>
Stanje na dan	<u>181.353</u>	<u>56.861</u>

Ostale obaveze u iznosu od RSD 34.414 hiljada na dan 31. decembra 2019. godine se najvećim delom odnose na obaveze u obračunu u dinarima (za uplate fizičkih i pravnih lica) u iznosu od RSD 4.709 hiljada i obaveze po poslovima faktoringa u iznosu od RSD 26.789 hiljade.

Najznačajnije povećanje odnosi se na povećanje obaveza u skladu sa prvom primenom MSFI 16.

30. KAPITAL

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Akcijski kapital - obične akcije	3.672.407	3.672.407
Rezerve	27.634	11.275
Akumulirani gubitak	(2.046.031)	(2.076.389)
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	<u>(240.795)</u>	<u>30.358</u>
Stanje na dan	<u>1.413.215</u>	<u>1.637.651</u>

U 2018. godini došlo je do promene akcionara Banke. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 1, privredno društvo registrovano u Srbiji - "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd postalo je vlasnik Banke, tako da je na dan 31. decembra 2019. godine ono jedini akcionar sa učešćem od 100% u akcijskom kapitalu Banke. Krajnji vlasnik "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, a time i Banke je fizičko lice - Andrey Zakharovich Shlyakhovoy.

Na dan 31. decembra 2019. godine, upisani i uplaćeni akcijski kapital Banke se sastoji od 7.344.813 komada običnih akcija (31. decembar 2018. godine: 7.344.813 komada običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 500.

Rezerve u iznosu od RSD 27.634 hiljada na dan 31. decembra 2019. godine čine pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (umanjeni za pripadajuće odložene poreze) u iznosu od RSD 23.161 hiljada i njihova pripadajuća ispravka vrednosti u iznosu od RSD 5.042 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

31. VANBILANSNE POZICIJE

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze (a)	2.150.960	793.289
Druge vanbilansne pozicije (b)	<u>9.648.899</u>	<u>10.153.879</u>
Stanje na dan	<u>11.799.859</u>	<u>10.947.168</u>

(a) Garancije i ostale preuzete buduće obaveze

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Plative garancije:		
- u dinarima	470.852	413.900
- u stranoj valuti	-	77.027
	<u>470.852</u>	<u>490.927</u>
Činidbene garancije:		
- u dinarima	531.116	301.528
- u stranoj valuti	420	834
	<u>531.536</u>	<u>302.362</u>
HOV za obezbedjenje obaveza koju je banka dala u zalogu NBS-u :		
- u dinarima	208.075	-
	<u>208.075</u>	<u>-</u>
<i>Ukupno garancije i ostale preuzete obaveze</i>	<u>1.210.463</u>	<u>793.289</u>
Swap transakcije i kupovina deviza za dinare	<u>940.497</u>	<u>-</u>
Stanje na dan	<u>2.150.960</u>	<u>793.289</u>

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama shodno računovodstvenoj politici obelodanjenoj u Napomeni 28(a) uz finansijske izveštaje. Na dan 31. decembra 2019. godine, formirana rezerva za gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznosi RSD 1.199 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 1.536 hiljada).

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka nije imala nepokrivene akreditive i preuzete neopozive obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

31. VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

(b) Druge vanbilansne pozicije

	31.12.2019.	U RSD hiljada 31.12.2018.
Loro garancije	3.970.778	3.860.494
Preuzete opozive obaveze	293.674	618.732
Materijalna sredstva obezbeđenja, hipoteke i zaloge	3.260.545	3.664.033
Računovodstveni otpis	1.436.859	1.343.042
Ostale vanbilansne pozicije	687.043	667.578
Stanje na dan	9.648.899	10.153.879

Preuzete opozive obaveze u iznosu od RSD 293.674 hiljade na dan 31. decembra 2019. godine se najvećim delom odnose na dugoročne dinarske okvirne linije odobrene privrednim društvima.

Po osnovu neiskorišćenih minusa po tekućim računima građana, Banka je imala preuzete opozive obaveze u iznosu od RSD 1.890 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 3.559 hiljada), dok odobreni kreditni limiti po karticama fizičkih lica iznose RSD 6.326 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 7.191 hiljada).

U okviru pozicije materijalnih sredstava obezbeđenja, hipoteka i zaloga evidentirana su sva sredstva obezbeđenja koje Banka ima po osnovu datih kredita (ne samo hipoteke prvog reda). Banka je u 2019. godini isknjižila materijalna sredstva obezbeđenja za sve klijente za koje je izvršen računovodstveni otpis.

Banka je dan 31. decembra 2019. godine na osnovu Odluke Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke od 10. avgusta 2017. godine, sa primenom od 30. septembra 2017. godine, izvršila prenos svih problematičnih kredita, u slučajevima gde je obezvređenje tih kredita evidentirano u korist ispravke vrednosti 100% njihove bruto knjigovodstvene vrednosti, iz bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju u iznosu od RSD 99.800 hiljade (31. decembar 2018. godine: RSD 110.604 hiljada (Napomena 10(b))).

Ostale vanbilansne pozicije u 2019. godini obuhvataju evidentirana prava Banke na preostali deo nepokretne imovine po osnovu Ugovora o otkupu potraživanja sa Erste Bank a.d. Novi Sad.

(c) Kreditno rizične vanbilansne stavke

Pregled kreditno rizičnih vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine dat je u sledećoj tabeli:

	31.12.2019.	U RSD hiljada 31.12.2018.
Garancije i nepokriveni akreditivi	1.002.388	793.289
Neiskorišćene preuzete (neopozive i opozive) obaveze	293.674	618.732
Stanje na dan	1.296.062	1.412.021

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarom i drugim povezanim stranama koje su navedene u tabelama koje slede. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po uobičajenim tržišnim uslovima.

Povezana lica Banke do 26. jula 2018. godine činile su članice grupe kojoj je Banka pripadala - VTB Grupa, a od tog datuma privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd.

Centralni registar hartija od vrednosti je dana 26. jula 2018. godine sproveo promenu vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, matični broj 20988592. Promena vlasništva je izvršena na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, Rešenjem G 2182 od 22. marta 2018. godine. Izmenama Statuta i Osnivačkog akta, kao i Odluke Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine utvrđeno je novo poslovno ime - API Bank a.d. Beograd.

Lica povezana sa Bankom obuhvataju lica koja mogu da vrše značajan uticaj pri donošenju finansijskih i poslovnih odluka Banke. Lica povezana s Bankom obuhvataju članove organa upravljanja, Upravnog i Izvršnog odbora Banke, njihove bliske rođake, kompanije koje oni poseduju ili kontrolišu, kao i kompanije na čije finansijske i poslovne odluke isti mogu da utiču.

- (a) Stanja **potraživanja i obaveza** na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine proistekla iz transakcija sa akcionarom i drugim povezanim stranama sa Bankom prikazano je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2018.</u>
Plasmani bankama:		
Nostro računi	-	-
Ostali plasmani	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Kredit:		
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke	-	-
Minus: Ispravka vrednosti	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>-</u>	<u>-</u>
Primljeni depoziti i kredit:		
Transakcioni depoziti akcionara	12	3.371
Subordinirani krediti od akcionara	131.968	115.760
Depoziti fizičkih lica povezanih s Bankom u smislu zakona kojim se uređuju banke	19.031	20.305
	<u>19.031</u>	<u>20.305</u>
Ukupno	<u>151.011</u>	<u>139.436</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (b) U 2019. godini Banka je ostvarila **prihode od naknada** iz transakcija sa povezanim licima u iznosu od 47 hiljada (2018. godina: RSD 13.035 hiljada).

Rashodi kamata po osnovu depozita i kredita akcionara i ostalih povezanih lica u 2019. godini iznosili su RSD 14.209 hiljada (2018. godina: RSD 18.955 hiljada).

- (c) Sumarni prikaz transakcija sa povezanim licima iz VTB Grupe u 2019. i 2018. godini i sa akcionarem "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd od 26. jula 2018. godine, dat je u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada			
	Prihodi	Rashodi	Potraživanja	Obaveze
<u>2019.</u>				
AZRS INVEST d.o.o. Beograd	47	14.209	-	131.980
Ukupno	47	14.209	-	131.980
	Prihodi	Rashodi	Potraživanja	Obaveze
<u>2018.</u>				
VTB Bank OAD, Sankt Peterburg	12.683	11.720	-	-
VTB Bank Europe SE, Frankfurt*	352	1.393	-	-
AZRS INVEST d.o.o. Beograd	-	5.842	-	119.131
Ukupno	13.035	18.955	-	119.131

* VTB Deutschland AG, Frankfurt je u decembru 2017. godine, promenila naziv u VTB Bank Europe SE, usled odluke VTB Grupe da reorganizuje svoje aktivnosti u Evropi. Ova promena važi od 29. decembra 2017. godine.

- (d) **Zarade i ostala primanja** članova Izvršnog odbora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Banke (iskazane u bruto iznosu), u toku 2019. i 2018. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	2019.	2018.
Članovi Izvršnog odbora	67.095	32.963
Članovi Upravnog odbora	38.413	5.681
Direktori sektora	53.072	34.285
Član odbora za reviziju	1.790	-
Ukupno	160.370	72.929

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom procesa neprekidnog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja rizika i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku i tržišnom riziku (koji obuhvata devizni rizik i ostale tržišne rizike).

Banka je takođe izložena uticaju operativnog rizika (koji obuhvata i pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima, tj. eksternalizacije - *outsourcing* i rizik informacionog sistema), kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, rizika izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena i rizika prevremene otplate, a koje Banka kontinuirano prati.

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima, kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Pored toga, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika.

Sektor upravljanja rizicima

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, Banka je formirala Sektor upravljanja rizicima.

U delokrugu ovog sektora je upravljanje rizikom likvidnosti Banke, deviznim i ostalim tržišnim rizicima, kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, upravljanje rizikom izloženosti Banke prema licu ili grupi povezanih lica, rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, rizikom izloženosti ka zemlji porekla lica prema kome je Banka izložena, operativnim rizicima i razvoj internih metodologija za procenu, merenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U delokrugu ovog sektora je i upravljanje kreditnim rizikom Banke i davanje preporuka za izloženosti Banke koje su pod uticajem dejstva kreditnog rizika, kao i praćenje i naplata nekvalitetne aktive, odnosno loše aktive u okviru odeljenja za rad sa nestandardnom aktivom.

Sektor sredstava i likvidnosti i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Sektor sredstava i likvidnosti je odgovoran za upravljanje aktivom i obavezama Banke, kao i sveukupnom finansijskom strukturom. Pored toga, ovaj sektor je odgovoran za finansiranje i likvidnost Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za praćenje rizika likvidnosti i upravljanje rizikom likvidnosti Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**Unutrašnja revizija**

Proces upravljanja rizicima u Banci se kontroliše najmanje jednom godišnje od strane unutrašnje revizije, koja ispituje adekvatnost procedura, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Unutrašnja revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju o svojim nalazima i preporukama.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava kako očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima tako i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovano na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Pored toga, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Sektoru upravljanja rizicima i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, racija likvidnosti i promene profila rizika.

Rukovodstvo Banke kvartalno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Odboru za reviziju se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

Za svaki nivo u Banci sastavljaju se posebni izveštaji o upravljanju rizicima, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

33.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrola) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika. Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima. Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima.

Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja.

Limiti u odnosu na komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitenta klasifikuje prema određenom kreditnom rangi, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica. Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja. Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privredu i stanovništvo. Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom. Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta. U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregled portfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

Banka procenjuje obezvređenje finansijskih sredstava na način opisan u Napomeni 2.1(a) MSFI 9 "Finansijski instrumenti": Obezvređenje - finansijska sredstva i ugovorna sredstva.

Rizici srodni kreditnom riziku

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Derivativni finansijski instrumenti

Kreditni rizik koji je proistekao iz derivativnih finansijskih instrumenata je, u svakom trenutku, ograničen na one instrumente sa pozitivnom fer vrednošću koji su evidentirani u bilansu stanja. Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalno moguće fer vrednosti ukupnog portfolia derivata kao i maksimalno mogućom pozitivnom fer vrednošću svake pojedinačne transakcije. Banka nije izložena ovom riziku, s obzirom na to da nema značajnijih derivativnih finansijskih instrumenata.

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine dat je u narednoj tabeli:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
	<u>Bruto maksimalna izloženost</u>	<u>Bruto maksimalna izloženost</u>
Izloženost - bilansne stavke		
Hartije od vrednosti*	1.832.384	1.856.532
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.084.546	530.372
Kredit i potraživanja od komitenata	3.993.011	4.387.005
Ostala sredstva	112.718	14.421
<i>Ukupno bilansne stavke</i>	<u>7.022.659</u>	<u>6.788.330</u>
Izloženost - vanbilansne stavke		
Plative garancije	470.859	490.927
Činidbene garancije	531.536	302.362
Nepokriveni akreditivi	-	-
Neiskorišćene preuzete obaveze	268.673	618.732
<i>Ukupno vanbilansne stavke</i>	<u>1.271.068</u>	<u>1.412.021</u>
Ukupno	<u>8.293.727</u>	<u>8.200.351</u>

* Hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine se u celini odnose na državne obveznice, i sa stanovišta Banke ne predstavljaju rizične bilansne stavke, te su shodno tome isključena iz daljih analiza izloženosti Banke kreditnom riziku (odnosno rizičnih plasmana) datih u narednim tabelama.

Kao što je prikazano u prethodnoj tabeli, na dan 31. decembra 2019. godine 48,14% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi se na kredite i potraživanja od komitenata (31. decembar 2018. godine: 53,5%), 3,24% na neiskorišćene preuzete obaveze (31. decembar 2018. godine: 7,5%) i 13,08% na kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (31. decembar 2018. godine: 6,5%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

U narednoj tabeli prikazane su bilansne i vanbilansne izloženosti raspoređene u nivoe kreditnog rizika - 1, 2 i 3.

	U RSD hiljada		
	31.12.2019.		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti i rezervisanja	Neto izloženost
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			
Redovni plasmani	329.218	(3.907)	325.311
Nivo 1	323.338	(3.907)	319.432
Kreditni i potraživanja od komitenata i ostala sredstva			
Redovni plasmani	3.568.264	(79.101)	3.489.163
Nivo 1	3.529.218	(68.651)	3.460.567
Nivo 2	39.046	(10.450)	28.596
Problematicni plasmani - Nivo 3	713.295	(304.511)	408.784
Grupno procenjeni	15.419	(12.797)	2.622
Pojedinačno procenjeni	697.876	(291.714)	406.162
Hartije od vrednosti - Nivo 1*	1.836.858	(4.474)	1.832.384
Ukupno bilansne izloženosti	6.447.635	(383.044)	6.064.590
Vanbilansne izloženosti			
Redovni plasmani	1.296.001	(3.732)	1.292.270
Nivo 1	1.080.385	(3.689)	1.076.696
Nivo 2	272	(42)	230
Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3	60	(60)	-
Grupno procenjeni	60	(60)	-
Pojedinačno procenjeni	-	-	-
Ukupno vanbilansne izloženosti	1.296.062	(3.792)	1.292.270

* Ispravka vrednosti dužničkih hartija od vrednosti u iznosu od RSD 4.474 hiljada na dan 31. decembra 2019. godine evidentirana je preko rezervi po osnovu hartija od vrednosti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u okviru kapitala, a ne kao odbitna stavka od ovih finansijskih sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Koncentracijom rizika Banka upravlja postavljanjem limita u odnosu na pojedinačne komitente, geografska područja i industrije. Kako bi izbegla prekomernu koncentraciju rizika, politike i procedure Banke sadrže specifične smernice za razvoj i očuvanje diversifikovanog portfolia. Shodno tome, Banka kontroliše i upravlja identifikovanim koncentracijama kreditnog rizika.

Koncentracija kredita datih komitentima po industrijskim delatnostima sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine prikazana je u Napomeni 20(d).

Struktura kreditne izloženosti Banke, iskazane po bruto knjigovodstvenoj vrednosti ukupnih rizičnih plasmana sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine, grupisana prema geografskim sektorima, data je u narednoj tabeli:

	U RSD hiljada			
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kreditni i potraživanja:				
- Banke i finansijske institucije	6.567	322.651	-	329.218
- Preduzeća	3.919.513	102.791	683	4.022.988
- Stanovništvo/fizička lica	481.827	3.381	4	485.212
- Preduzetnici	89	-	-	89
Garancije i ostale preuzete obaveze	1.296.062	-	-	1.296.062
Stanje na dan				
31. decembra 2019. godine	5.704.058	428.823	687	6.133.568
Stanje na dan				
31. decembra 2018. godine	5.824.244	130.192	389.383	6.343.819

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku, po industrijskim sektorima, pre i nakon obezvređenja finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike, na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada			
	Bruto maksimalna izloženost 2019.	Neto maksimalna izloženost 2019.	Bruto maksimalna izloženost 2018.	Neto maksimalna izloženost 2018.
Prerađivačka industrija	2.744.664	2.615.681	2.455.117	2.295.412
Saobraćaj i skladištenje	112.116	110.481	162.402	160.263
Trgovina	1.338.736	1.314.218	1.443.393	1.315.802
Finansije	329.594	325.687	551.647	542.578
Stanovništvo	493.428	430.787	785.435	745.747
Preduzetnici	89	85	4	3
Ostalo	1.114.941	917.086	945.821	798.252
Ukupno	6.133.568	5.714.025	6.343.819	5.858.057

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana.

Sledeće tabele prikazuju kvalitet portfolija (bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) zasnovan na sistemu klasifikacije Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine.

Kategorija	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			U RSD hiljada	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2019.	Ukupno 2018.
							Plasmani komitentima i bankama	Plasmani komitentima i bankama
				324.830			3.857.244	
A	3.527.414	5.000	-		-	-		2.510.908
B	1.192.943	9.961	21.112	4.764	-	-	1.228.779	2.432.771
V	148.011	18.551	113.4942	-	-	-	166.676	522.154
G	45.840	7.144	268.240	-	-	-	321.224	312.855
D	3.027	20.918	535.700	-	-	-	559.645	565.131
Ukupno	4.917.235	61.574	825.165	329.594	-	-	6.133.568	6.343.819

Struktura ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine.

Kategorija	Ispravke vrednosti i rezervisanja komitentima			Ispravke vrednosti i rezervisanja bankama			Ukupno 2019.	Ukupno 2018.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Plasmani komitentima i bankama	Plasmani komitentima i bankama
A	30.076	-	0	3.812	-	-	33.887	17.254
B	32.766	1.407	485	95	-	-	34.752	46.715
V	6.982	6.048	33	-	-	-	13.063	22.067
G	65	2.952	54.978	-	-	-	57.995	70.340
D	74	14.292	265.482	-	-	-	279.847	329.386
Ukupno	69.963	24.699	320.978	3.907	-	-	419.547	485.762

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija

Starosna analiza neobezvređenih kredita i plasmana komitentima koji su dospeli, a nisu obezvređeni i prikaz nedospelih i neobezvređenih plasmana na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine, prikazani su u sledećim tabelama:

	Plasmani komitentima i bankama			U RSD hiljada	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2019.	Ukupno 2018.
	Potraživanja bez docnje	184.989	4.996	1	189.986
Potraživanja sa docnjom:					
- 1-30 dana	20.533	-	-	20.533	12.005
- 31-60 dana	-	547	-	547	1.941
- 61-90 dana	-	571	-	571	4
- preko 90 dana	-	-	10.157	10.157	-
Ukupno	205.522	6.114	10.158	221.794	447.802

Struktura rizične bilansne aktive i vanbilansnih stavki, kao i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine prikazana je u sledećim tabelama.

Na dan 31. decembra 2019. godine:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U RSD hiljada	
	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Ukupno 2019.	Ukupno 2018.
	Fizička lica	65.327	(37.247)	419.885	(25.394)	485.213
Banke i druga pravna lica	739.410	(280.673)	3.612.795	(76.226)	4.352.205	(356.899)
Preduzetnici	-	-	89	(5)	89	(5)
	804.737	(317.920)	4.032.769	(101.625)	4.837.506	(419.545)

	Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2019.	
	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje
	Fizička lica	-	-	8.216	(170)	8.216
Banke i druga pravna lica	-	-	1.287.846	(3.643)	1.287.846	(3.643)
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-
	-	-	1.296.062	(3.813)	1.296.062	(3.813)
Ukupno	804.700	317.920	5.328.831	(105.438)	6.133.568	(423.358)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Na dan 31. decembra 2018. godine:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U RSD hiljada Ukupno 2018.	
	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti
	Fizička lica	26.285	12.353	752.560	27.334	778.845
Banke i druga pravna lica	762.529	381.855	3.390.420	62.683	4.152.949	444.538
Preduzetnici	-	-	4	1	4	1
	788.814	394.208	4.142.984	90.018	4.931.798	484.226

	Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2018.	
	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje
	Fizička lica	-	-	-	-	-
Banke i druga pravna lica	-	-	1.412.021	1.536	1.412.021	1.536
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-
	-	-	1.412.021	1.536	1.412.021	1.536
Ukupno	788.814	394.208	5.555.005	91.554	6.343.819	485.762

Ispravka vrednosti na grupnom i pojedinačnom nivou se obračunava u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, MSFI 9 "Finansijski instrumenti" i metodologijom Banke za obračun ispravke vrednosti i na osnovu interne procedure za obračun ispravke vrednosti.

Postupak procene obezvređenja se vrši na grupnom i pojedinačnom nivou. Procena na grupnom nivou vrši se za plasmane u Nivou 1 i 2, dok se procena na pojedinačnom nivou vrši kada postoje objektivni dokazi o postojanju obezvređenja plasmana, odnosno za plasmane u Nivou 3.

Iznos obezvređenja se pojedinačno procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, utvrđene diskontovanjem očekivanih priliva po plasmanu, primenom poslednje ugovorene efektivne kamatne stope predmetnog plasmana, osim za plasmane fizičkim licima za koje se obezvređenje utvrđuje na bazi iskustva.

Obračun ispravke vrednosti na pojedinačnoj osnovi obuhvata sva materijalno značajna potraživanja u docnji većoj od 90 dana, kao i potraživanja od klijenata za koje je konstatovano obezvređenje: pogoršano finansijsko stanje klijenta u znatnom stepenu kašnjenja, kršenje ugovorenih odredbi, bitno promenjeni uslove otplate potraživanja ili izvesnost da će biti pokrenut stečajni postupak.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Obezvredjenje za materijalno manje značajne plasmane se procenjuje grupno za svaku grupu posebno (grupe: pravna lica krediti, pravna lica vanbilansne pozicije, stanovništvo krediti, stanovništvo kartice i prekoračenja, državne institucije i finansijske institucije), imajući u vidu njihove slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika na osnovu statističke analize istorijskih obrazaca novčanih tokova tog dela portfolija. Elementi grupnog obračuna su: PD (verovatnoća nastanka statusa neizmirenih obaveza - klasifikacija na osnovu kreditne sposobnosti korigovana za docnju u izmirivanju obaveza na dan procene i za forward looking informacije), LGD, diskontni faktor, obezbeđenje i obračun izloženosti (EAD).

Iznos obezvredjenja bilansne aktive se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova po tom potraživanju. Obezvredjenje plasmana koje umanjuje vrednost plasmana evidentira se na računu ispravke vrednosti u okviru bilansa stanja, dok se obezvredjenje finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat evidentira u okviru rezervi (kapitala) i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

Reprogramirani i restrukturirani krediti

U cilju zaštite od rizika neizvršavanja obaveza u poslovanju sa dužnicima, Banka preduzima sledeće mere za regulisanje potraživanja: reprogramiranje, restrukturiranje, preuzimanje nepokretnosti u cilju naplate potraživanja, pokretanje sudskog spora i ostale mere. Dužnicima sa određenim problemima u poslovanju Banka odobrava reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja shodno uslovima iz Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka je imala 10 restrukturiranih kredita pravnih lica (privreda), kao i 47 restrukturiranih kredita fizičkih lica.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Banka je imala 4 reprogramiranih i 15 restrukturiranih kredita pravnih lica (privreda), kao i 6 reprogramiranih kredita i 65 restrukturiranih kredita fizičkih lica.

<u>31.12.2019.</u>	Reprogramirani		U RSD hiljada Restrukturirani	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Privreda	102.546	49.633	387.782	295.378
Stanovništvo	453	437	21.720	12.125
Ukupno	102.999	50.070	409.502	307.503

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Reprogramirani i restrukturirani krediti (Nastavak)

<u>31.12.2018.</u>	U RSD hiljada			
	Reprogramirani		Restrukturirani	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Privreda	166.860	53.780	658.877	545.448
Stanovništvo	884	857	25.843	15.729
Ukupno	167.744	54.637	684.720	561.177

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i samim iznosom.

Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja. Osnovni tipovi kolaterala su sledeći:

- za komercijalne kredite - zaloga na nekretninama, zalihama i potraživanjima, i
- za plasmane stanovništvu - menice, solidarno jemstvo, administrativne zabrane i ovlašćenja za zaduženje računa.

Rukovodstvo Banke prati kretanje tržišne vrednosti kolaterala, zahteva dopunske kolaterale u skladu sa odnosnim ugovorima i kontroliše tržišnu vrednost kolaterala dobijenu tokom sagledavanja adekvatnosti ispravke vrednosti.

Fer vrednost sredstava obezbeđenja u vidu hipoteka na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 2.192.979 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 2.722.619 hiljada), u vidu zaloge nad zalihama i potraživanjima iznosi RSD 963.913 hiljade (31. decembar 2018. godine: RSD 1.097.004 hiljade), dok fer vrednost ostalih sredstava obezbeđenja iznosi RSD 103.653 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 3.275 hiljada).

Banka tokom 2019. i 2018. godine nije odobravalala stambene kredite stanovništvu, te nema stambene hipoteke kao kolaterale po tom osnovu.

(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Kod pravnih lica krediti dobijaju status neizmirenja obaveza kada dobiju status NPL. Kod fizičkih lica krediti dobijaju status neizmirenja obaveza u slučaju kašnjenja dužeg od 90 dana.

Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*) prate se na nivou Banke i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica) i sektora pripadnosti klijenta i ročnoj strukturi (kod preduzeća i preduzetnika).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (Nastavak)

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*) kod preduzeća i preduzetnika prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica na nivou pojedinačnog potraživanja.

	Bruto izloženosti	U RSD hiljada Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza
Sektor privrednih društava	4.314.304	667.992
Sektor stanovništva	447.949	45.480
Sektor preduzetnika	89	-
Sektor finansija i osiguranja	329.594	-
Ukupno na dan 31. decembra 2019. godine	5.091.936	713.472
Ukupno na dan 31. decembra 2018. godine	6.343.819	525.540

33.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive i pasive Banke koje mogu uticati na nemogućnost Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, da upravlja aktivom razmatrajući njenu likvidnost, i da prati buduće novčane tokove i dnevnu likvidnost Banke. To uključuje procenu očekivanih novčanih tokova i postojanje visoko rangiranih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja rizikom likvidnosti kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku likvidnosti, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Upravljanje rizikom likvidnosti Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje rizika likvidnosti;
2. Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti;
3. Ublažavanje rizika likvidnosti;
4. Praćenje i kontrolu rizika likvidnosti; i
5. Izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikaciju uzroka/ranih signala upozorenja krize likvidnosti sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana, na osnovu informacija koje dostavljaju organizacioni delovi za rad sa privredom i stanovništvom, kao i nosioci sistema upravljanja rizikom likvidnosti (Upravni odbor i/ili Izvršni odbor) i članovi Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu "ALCO odbor").

Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti predstavljaju kvantitativna i/ili kvalitativna procena identifikovanog rizika likvidnosti i ista je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima. Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti obuhvata primenu GAP analize, racio analize i stres testa.

Ublažavanje rizika likvidnosti predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje rizika putem uspostavljanja sistema limita, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke. Prihvatljiv nivo izloženosti Banke riziku likvidnosti zavisi od: strukture aktive i njene mogućnosti da se konvertuje u likvidna sredstva, koncentracije izvora sredstava, kao i valutne strukture sredstava i izvora sredstava, na osnovu kojih se omogućava limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, odnosno obezbeđuje dovoljan nivo likvidnih sredstava za ispunjavanje dospelih obaveza i finansiranje povećanja aktive.

Ublažavanje rizika likvidnosti obuhvata definisanje:

1. Limita izloženosti riziku likvidnosti (osnovnih i dodatnih limita); i
2. Mera zaštite od rizika likvidnosti.

Praćenjem rizika likvidnosti definiše se proces analize stanja, promena i trendova izloženosti riziku likvidnosti. Sektor upravljanja rizicima upravlja rizikom likvidnosti koristeći definisane interne limite u okviru regulatornih limita i propisane mere zaštite od kritičnog niskog nivoa likvidnosti, odnosno prati usklađenost sa definisanim limitima.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa drugim organizacionim delovima, sprovodi mere za smanjenje/ublažavanje rizika likvidnosti i o rezultatima sprovedenih mera obaveštava Sektor upravljanja rizicima i ALCO odbor. ALCO odbor donosi odluku o tome da li će se i u kojoj meri sprovoditi predložene mere, odnosno da li je izloženost riziku likvidnosti prihvatljiva, imajući u vidu uticaj na indikatore rizičnog profila Banke - apetit za likvidnost.

Način postupanja i rešavanja privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti bliže je definisan Kriznim planom likvidnosti i opcijama oporavka, koje su bliže opisane kroz Plan oporavka Banke za 2019. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

U cilju upravljanja kratkoročnom likvidnošću Banke, koriste se analize ročnosti priliva i odliva po osnovu različitih stavki aktive i pasive. Upravljanje srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću se obavlja projekcijama strukture bilansa stanja na osnovu planiranih poslovnih aktivnosti Banke i Strategije Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za upravljanje rizikom likvidnosti, uspostavljanje kontrolnih mehanizama za praćenje izloženosti riziku likvidnosti, kao i donošenje relevantnih zaključaka za minimiziranje izloženosti riziku, donošenje predloga odluka za odlučivanje Izvršnog odbora Banke - naročito, pitanja politike likvidnosti i prikupljanja sredstava, kao i ostalih pitanja koje se odnose na upravljanje aktivom i pasivom Banke, a koja su od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

Sektor sredstava i likvidnosti dnevno prati osnovne parametre likvidnosti nastojeći da uravnoteži prilive i odlive sredstava tako da se dnevni pokazatelj likvidnosti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne banke Srbije.

Osnov za kvalitetno upravljanje i obezbeđivanje potrebnog nivoa likvidnosti jeste usklađenost ročnosti plasmana sa njihovim izvorima. Odlučivanje o ročnosti plasmana zasniva se na podacima o ročnosti depozita, a posebno na informacijama o kretanju depozita značajnih deponenata, kao i njihovih potreba na kratki rok. Prilikom odlučivanja Banka naročito vodi računa o potrebi da se sredstva iz kratkoročnih izvora ne koriste za dugoročne plasmane.

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokriva likvidnom aktivom (LCR).

Pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Banke prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod drugih banaka, depoziti kod Narodne banke Srbije, čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Banci, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi i ostala potraživanja Banke koja dospevaju u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti), s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa, zbirno u svim valutama, održava se na nivou koji nije niži od 100%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Pokazatelj likvidnosti tokom 2019. i 2018. godine je bio sledeći:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prosek tokom perioda	6.20	3,65
Najviši	9.33	6,34
Najniži	2.57	2,36
Na dan 31. decembra	4.31	6,34

Na dan 31. decembra 2019. godine, uži pokazatelj likvidnosti je iznosio 3,99 , dok je LCR pokazatelj iznosio 432,31% i iznad je propisane granične vrednosti.

Tokom 2019. i 2018. godine, Banka je održavala likvidnost iznad nivoa minimalno dozvoljenih limita od strane Narodne banke Srbije.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

Sledeća tabela prikazuje finansijske obaveze Banke na osnovu očekivanih tokova gotovine baziranih na istorijskom iskustvu Banke o zadržavanju depozita (učešće transakcionih depozita koji se zadržavaju je 70%, dok je učešće oročenih depozita koji se ponovo oročavaju - 80%). Pregled uključuje i kamatu i glavnicu tokova gotovine.

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada Ukupno
31.12.2019.						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	45.913					45.913
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.369.746	633.313	1.966.051	1.780.526	-	7.749.636
Subordinirane obaveze		3.658	7.357	179.609	-	190.624
Ostale obaveze	157.940	-	-	-	-	157.940
Ukupno	3.573.599	636.971	1.973.408	1.960.135	-	8.144.113
31.12.2018.						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	15.678	-	-	-	-	15.678
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.410.708	724.796	2.516.436	921.510	840.723	8.414.173
Subordinirane obaveze		3.077	9.831	167.212	-	180.120
Ostale obaveze	56.861	-	-	-	-	56.861
Ukupno	3.483.247	727.873	2.526.267	1.088.722	840.723	8.666.832

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka ima odobrene kratkoročne limite od domaćih banaka koje posluju na bankarskom tržištu Republike Srbije u iznosu od EUR 3.000.000.

Ročnost nepovučenih kredita i limita i primljenih garancija prema preostalim ugovorenim rokovima dospeća na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine prikazana je kako sledi:

	U RSD hiljada		
	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Ukupno
<u>31.12.2019.</u>			
Garancije	738.636	263.752	1.002.388
Preuzete obaveze po nepovučenim kreditima i limitima	<u>94.191</u>	<u>199.483</u>	<u>293.674</u>
Ukupno	<u>832.827</u>	<u>463.235</u>	<u>1.296.062</u>
<u>31.12.2018.</u>			
Garancije	495.723	297.566	793.289
Preuzete obaveze po nepovučenim kreditima i limitima	<u>20.953</u>	<u>597.779</u>	<u>618.732</u>
Ukupno	<u>516.676</u>	<u>895.345</u>	<u>1.412.021</u>

Banka očekuje da neće sve preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu očekivanih rokova plaćanja. Očekivani tokovi gotovine za pozicije aktive odgovaraju ugovorenim tokovima gotovine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Ročna struktura sredstava i obaveza po njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti na dan **31. decembra 2019. godine**, prema preostaloj ročnosti na dan bilansa stanja, prikazana je kako sledi:

	U RSD hiljada					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.622.903	-	-	-	-	1.622.903
Založena finansijska sredstva	208.075	-	-	-	-	208.075
Hartije od vrednosti	-	-	-	1.832.384	-	1.832.384
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.078.666	-	5.880	-	-	1.084.546
Kredit i potraživanja od komitenata	398.120	54.945	492.525	2.798.662	248.759	3.993.011
Nematerijalna imovina	-	-	-	47.738	-	47.738
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	139.458	-	139.458
Investicione nekretnine	-	-	-	19.610	-	19.610
Odložena poreska sredstva	-	-	-	6.123	-	6.123
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-	376.516	-	-	376.516
Ostala sredstva	112.718	-	-	-	-	112.718
Ukupno aktiva	3.420.482	54.945	874.921	4.843.975	248.759	9.443.082
PASIVA						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	245.818	-	-	-	-	245.818
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.168.690	630.914	1.931.835	1.717.374	-	7.448.813
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	447	-	-	-	-	447
Subordinirane obaveze	-	-	-	131.968	-	131.968
Rezervisanja	-	-	17.381	-	-	17.381
Odložene poreske obaveze	4.087	-	-	-	-	4.087
Ostale obaveze	181.353	-	-	-	-	181.353
Ukupno obaveze	3.600.395	630.914	1.949.216	1.849.342	-	8.029.867
Kapital	-	-	-	-	1.413.215	1.413.215
Ukupno pasiva	3.600.395	630.914	1.949.216	1.849.342	1.413.215	9.443.082
Ročna neusklađenost na dan:						
- 31. decembra 2019. godine	(179.913)	(575.969)	(1.074.295)	2.994.633	(1.164.456)	
- 31. decembra 2018. godine	808.125	106.569	(1.436.693)	1.577.925	(1.055.926)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Kamatni rizik

Kamatni rizik definiše se kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka kamatni rizik kontroliše praćenjem odnosa kamatonosne aktive, odnosno pasive i učešća iste u ukupnoj aktivi, odnosno pasivi. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati rizik od promena kamatnih stopa po kamatonosnim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki, raspone kamatnih stopa i uticaj promene kamatnih stopa na prihode, odnosno na rashode i kapital Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promena kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, s obzirom na mogućnost usklađivanja kamata kod kredita i depozita, uz pismenu saglasnost klijenata (fizičkih lica) za izmenu obaveznih elemenata ugovora.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku kamatne stope, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje kamatnim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje kamatnog rizika;
2. Merenje, odnosno procenu kamatnog rizika;
3. Ublažavanje kamatnog rizika;
4. Praćenje i kontrolu kamatnog rizika; i
5. Izveštavanje o kamatnom riziku.

Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje značajne izvore kamatnog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kamatnom riziku (kamatonosne pozicije aktive i pasive) i rizik opcije kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi.

Identifikaciju uzroka/faktora kamatnog rizika sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana.

Merenje kamatnog rizika Banke predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom GAP analize, racio analize, *Black-Scholes* modela (za rizik opcije) i stres testiranja, koji se sprovode minimalno na mesečnom nivou u redovnim uslovima poslovanja i u nadležnosti su Sektora upravljanja rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Kamatni rizik (Nastavak)

Sektor upravljanja rizicima analizira uticaj promene kamatne stope, odnosno kamatni repricing prema metodologiji za kamatno osetljive stavke aktive i pasive na mesečnom nivou i meri efekte standardnog kamatnog šoka od 200 bp na ekonomsku vrednost Banke u odnosu na bazelski limit od 20% regulatornog kapitala (*Tier 1 + Tier 2*), koji ujedno predstavlja i maksimalnu graničnu vrednost prihvatljivog rizika Banke.

Ublažavanje kamatnog rizika predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje kamatnog rizika, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Praćenjem kamatnog rizika definiše se proces stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Sektor upravljanja rizicima prati usklađenost sa definisanim limitima.

Banka je u 2019. godini nastavila sprovođenje aktivnosti kontrole i merenje rizika promene kamatnih stopa primenjujući standardni kamatni šok od 200 bp na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno, čiji rezultati su prikazani u sledećoj tabeli.

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (*Repricing Gap* izveštaj) na dan 31. decembra 2019. godine sa uporednim pregledom efekata za 2018. godinu.

Promena ekonomske vrednosti knjige Banke - ukupno (zbirno)					
Vremenski period	Marginalni gap			Uticaj na ekonomsku vrednost	
	Ukupno u RSD	Ukupno u EUR	Ponder	Ukupno u RSD	Ukupno u EUR
Do 1 m	112.561.473	957.214	0,08%	90.049	766
1 - 3 m	(481.261.313)	(4.092.609)	0,32%	(1.540.036)	(13.096)
3 - 6 m	131.838.621	1.121.145	0,72%	949.238)	8.072
6 - 12 m	(905.728.824)	(7.702.247)	1,43%	(12.951.922)	(110.142)
1 - 2 g	(386.192.427)	(3.284.150)	2,77%	9.497.818	(90.971)
2 - 3 g	1.326.950.534	11.284.284	4,49%	59.580.079	506.664
3 - 4 g	489.987.081	4.166.812	6,14%	30.085.207	255.842
4 - 5 g	197.586.163	1.680.257	7,71%	15.233.893	129.548
5 - 7 g	91.091.893	774.638	10,15%	9.245.827	78.626
7 - 10 g	-	-	13,26%	-	-
10 - 15 g	-	-	17,84%	-	-
Ukupno	576.833.201	4.905.345		89.994.805	765.309
Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2019. godine:				1.442.054.000	12.263.115
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp				+6.24%	+6.24%
Rezultati stres testiranja na dan 31. decembra 2018. godine:					
Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2018. godine				1.550.943.000	13.121.945
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp				+3,68%	+3,68%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Kamatni rizik (Nastavak)

Prilikom izračunavanja izloženosti Banke kamatnom riziku primenjen je standardni kamatni šok od 200 baznih poena (bp) na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno (EUR i RSD) i za ostale valute ukupno (USD, CHF, GBP, RUB).

Kamatno osetljive pozicije bankarske knjige su raspoređene u vremenske zone na način koji je prikazan u tabelama koje slede, a ponderi koji su korišćeni se baziraju na procenjenom kamatnom skoku od 200 bp i procenjenom modifikovanom trajanju za svaku vremensku zonu koja je preuzeta iz Bazel dokumenta pod nazivom "*Principles for the Management and Supervision of Interest Rate Risk*".

Banka pozicije sa fiksnom kamatnom stopom raspoređuje u vremenske zone prema preostalom roku do dospeća, a pozicije sa promenljivom kamatnom stopom raspoređuje u vremenske zone prema roku do sledeće promene kamatne stope (*repricing*).

Sektor upravljanja rizicima najmanje mesečno sprovodi stres testiranje materijalno značajnih rizika, uključujući efekte promene kamatnih stopa, u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je Banka izložena, na prihode i ekonomsku vrednost Banke, odnosno uticaj na regulatorni kapital i adekvatnost kapitala, primenom kamatnog repricing-a, kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

<u>Scenario</u>	<u>Promena tržišnih kamatnih stopa</u>	<u>U RSD hiljada</u>
		<u>Kamatni rizik 2019.</u>
1	1%	16.206
2	2%	32.411
3	-1%	(16.206)
4	-2%	(32.411)

<u>Scenario</u>	<u>Promena tržišnih kamatnih stopa</u>	<u>U RSD hiljada</u>
		<u>Kamatni rizik 2018.</u>
1	1%	28.502
2	2%	57.004
3	-1%	(28.502)
4	-2%	(57.004)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.3. Kamatni rizik (Nastavak)**

Prema rezultatima stres testiranja promene ekonomske vrednosti u bankarskoj knjizi za 200 bp, odnosno za standardni šok koji je definisao Bazelski komitet, na kraju godine bi bilo sledeće:

1. Prema uticaju standardnog šoka na ekonomsku vrednosti pojedinačno po važnijim valutama (materijalno značajnim), imali bi pozitivan efekat od 4,62% za marginalni gap u valuti EUR i pozitivan efekat od 2,25% za marginalni gap u valuti RSD, negativan efekat od -0,06% za valutu USD i negativan efekat od -0,56% za ostale nematerijalne valute (u odnosu na regulatorni kapital).
2. Prema uticaju standardnog šoka na ekonomsku vrednost ukupno, imali bi pozitivan efekat od 6,24% za marginalni gap u odnosu na regulatorni kapital.

U oba slučaja stress testiranja (1 i 2), efekat standardnog šoka (rast kamatnih stopa od 2% (200 bp) na ekonomsku vrednost (ukupan regulatorni kapital Banke) u bankarskoj knjizi je ispod bazelskog limita od 20%, kao i za celokupni period u toku godine.

33.4. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju: devizni rizik, cenovni rizik (po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti) i robni rizik.

Banka nije izložena riziku promene cena instrumenata kapitala i cena robe. Osim koncentracije tržišnog rizika stranih valuta, Banka nema značajnu koncentraciju tržišnog rizika kod ostalih pozicija.

33.4.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

ALCO odbor je odobrio limite za pozicije u svakoj materijalno značajnoj valuti u poslovanju Banke. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju - pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital. Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala Banke, koji se obračunavaju u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija (uključujući i apsolutnu vrednost otvorene pozicije u zlatu) na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.4. Tržišni rizici (Nastavak)****33.4.1. Devizni rizik (Nastavak)**

Tokom 2019. godine Banka je strogo vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, gde je ovaj pokazatelj bio na nivou koji je ispod propisane vrednosti za celokupni period u toku godine.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja deviznim rizikom kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost deviznom riziku, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje deviznog rizika;
2. Merenje, odnosno procenu deviznog rizika;
3. Ublažavanje deviznog rizika;
4. Praćenje i kontrolu deviznog rizika; i
5. Izveštavanje o deviznom riziku.

Identifikacijom deviznog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka deviznog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti. Ova aktivnost je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima, u saradnji sa Sektorom finansija i plana i Sektorom sredstava i likvidnosti.

Merenje deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti Banke deviznom riziku primenom GAP analize (valutna struktura), racio analize, VaR metodologije, *Black-Scholes* modela (delta-ponderisana pozicija) i stres testiranja. Sektor upravljanja rizicima na dnevnom nivou primenjuje tehnike merenja pokazatelja deviznog rizika i OCP izloženosti, a stres testiranja sprovodi kvartalno.

Sektor upravljanja rizicima sprovodi stres testove osetljivosti pozicija Banke na promene deviznih kurseva najmanje jednom kvartalno i o rezultatima testiranja informiše Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Odbor za reviziju, Upravni odbor Banke i akcionara Banke "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.4. Tržišni rizici (Nastavak)

33.4.1. Devizni rizik (Nastavak)

Sledeće tabele ukazuju na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti svojih monetarnih sredstava i obaveza kojima se ne trguje na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine.

Analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje rezultata poslovanja ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

<u>Valuta</u>	Promene u	U RSD hiljada
	deviznom kursu (%)	Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja
	<u>2019.</u>	<u>2019.</u>
EUR	-20%	7.840
CHF	-20%	(83)
USD	-20%	(820)

<u>Valuta</u>	Promene u	U RSD hiljada
	deviznom kursu (%)	Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja
	<u>2018.</u>	<u>2018.</u>
EUR	-20%	22.553
CHF	-20%	(1.682)
USD	-20%	(488)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.4. Tržišni rizici (Nastavak)

33.4.1. Devizni rizik (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku (uključujući i valutnu klauzulu) na dan **31. decembra 2019. godine**. U tabelu su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	U RSD hiljada						
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	893.203	44.001	9.104	2.546	948.854	674.049	1.622.903
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	208.075	208.075
Hartije od vrednosti	1.190.368	-	-	-	1.190.368	642.016	1.832.384
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	449.310	609.030	3.923	22.159	1.084.422	124	1.084.546
Kredit i potraživanja od komitenata	3.400.120	-	-	-	3.400.120	592.891	3.993.011
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	47.738	47.738
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	139.458	139.458
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-	19.610	19.610
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	6.123	6.123
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-	-	-	-	376.516	376.516
Ostala sredstva	5.154	-	-	-	5.154	107.564	112.718
Ukupno aktiva	5.938.155	653.031	13.027	24.705	6.628.918	2.814.164	9.443.082
Vanbilansne pozicije - kupovina EUR za RSD, prodaja EUR za RUB	352.778	-	-	117.247	470.025	-	-
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	23.842	-	-	-	23.842	221.976	245.818
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	6.064.728	652.591	8.929	13.217	6.739.465	709.348	7.448.813
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	-	-	-	447	447
Subordinirane obaveze	-	-	-	131.968	131.968	-	131.968
Rezervisanja	430	18	-	-	448	16.933	17.381
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	4.087	4.087
Ostale obaveze	113.831	6	-	-	113.837	67.516	181.353
Ukupno obaveze	6.202.831	652.615	8.929	145.185	7.009.560	1.020.307	8.029.867
Kapital	-	-	-	-	-	1.413.215	1.413.215
Ukupno pasiva	6.202.831	652.615	8.929	145.185	7.009.560	2.433.522	9.443.082
Vanbilansne pozicije - kupovina EUR za RSD, prodaja EUR za RUB	117.593	-	-	-	117.593	-	-
Neto devizna pozicija na dan -31. decembra 2019.	(29.491)	416	4.098	(3.233)	(28.210)		
-31. decembra 2018.	(107.952)	8.406	2.442	1.664	(95.440)		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

3. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.5. Rizici izloženosti Banke (Rizik koncentracije)**

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti;
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i slično; i
- instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Praćenje izloženosti Banke riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica u nadležnosti je organizacionog dela odgovornog za odobravanje angažovanja po proizvodu. Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja angažovanja u smislu da organ - odbor koji odobrava angažovanja raspolaže podacima u vezi sa ukupnom visinom izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosom prema kapitalu Banke.

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Pored regulatorno definisanih metoda merenja rizika koncentracije (prekoračenje limita), Banka koristi još dve često korišćene mere koncentracije: racio koncentracije i *Herfindahl-Hirschman* indeks (HHI).

Racio koncentracije - CR5 (mera koncentracije za 5 najvećih izloženosti za koje važi: niska koncentracija 0-50%; srednja koncentracija 50-80% i visoka koncentracija 80-100%) predstavlja zbir određenog broja najvećih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu, dok *Herfindahl-Hirschman* indeks predstavlja zbir kvadrata svih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu. Za obe mere važi sledeća relacija: što je kreditni portfolio više diversifikovan (manja koncentracija), to su vrednosti tih mera manje.

Ublažavanje rizika koncentracije Banka sprovodi aktivnim upravljanjem kreditnim portfoliom, kao i prilagođavanjem uspostavljenih limita.

U 2019. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika koncentracije i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

U skladu sa propisima i Politikama upravljanja rizicima Upravni odbor daje saglasnost za izlaganje Banke riziku izloženosti po pojedinim klijentima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.5. Rizici izloženosti Banke (Rizik koncentracije) (Nastavak)**

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Bankom. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole unutrašnje revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

Sektor upravljanja rizicima je pokrenuo proces implementacije Metodologije načina utvrđivanja, revizije i ukidanja internih limita prema bankama i drugim finansijskim institucijama (rizik druge ugovorne strane).

Rizik druge ugovorne strane se prati kroz proces upravljanja kreditnim rizikom i tržišnim rizicima. Sektor upravljanja rizicima prati izloženosti finansijskim institucijama sa aspekta internih i regulatornih limita koncentracije rizika i o kretanju istih izveštava Sektor sredstava i likvidnosti i ALCO odbor.

Sektor upravljanja rizicima sačinjava kvartalne izveštaje o koncentraciji potraživanja u odnosu na pojedine dužnike, grupe povezanih dužnika, privredne grane, zemlje, odnosno geografska područja i druge parametre od značaja za upravljanje kreditnim rizikom o čemu redovno izveštava Izvršni odbor Banke u formi propisanih izveštaja.

33.6. Rizici ulaganja Banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u nekretnine, postrojenja i opremu (osnovna sredstva).

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Banke. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

U 2019. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Banka na dan 31. decembra 2019. godine nije imala ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru, dok je pokazatelj ulaganja u osnovna sredstva iznosio 11,03% regulatornog kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.7. Rizik zemlje**

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od takvog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- **političko-ekonomski rizik**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi; i
- **rizik transfera**, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja je utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla.

Za upravljanje rizikom zemlje kojem je Banka izložena, odgovoran je Sektor upravljanja rizicima.

Banka limite izloženosti riziku zemlje utvrđuje pojedinačno po državi porekla dužnika, a u slučaju utvrđene koncentracije izloženosti po geografskim regionima utvrđuje ih i na regionalnoj osnovi.

Prilikom određivanja nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja po državama, Banka uzima u obzir i rizik zemlje.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima drže na računima kod inostranih banaka.

Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na taj način što kontinuirano prati izloženost riziku zemlje u odnosu na usvojene limite, koji su određeni na osnovu rejtinga zemalja utvrđenog od kompetentnih institucija (OECD) uz redovno informisanje organa upravljanja o postojećim izloženostima.

Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i reputacioni rizik.

Operativni rizik uključuje i: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija - *outsourcing*) i rizik informacionog sistema.

U okviru upravljanja operativnim rizikom uključen je i regulatorni (*compliance*) rizik, kao sastavni deo jedinstvene procedure Sektora upravljanja rizicima i Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, prema njihovim nadležnostima, u smislu formiranja zajedničke Baze operativnih i regulatornih rizika, praćenja jedinstvenih limita apetita rizika, kao i upravljanja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U procesu upravljanja operativnim rizikom učestvuju Upravni odbor, Izvršni odbor, Komisija za upravljanje operativnim rizikom, Odbor za reviziju i svi organizacioni delovi Banke.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja operativnim rizikom i regulatornim rizikom, kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost navedenim rizicima, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom i regulatornim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje rizika;
2. Merenje, odnosno procenu rizika;
3. Ublažavanje rizika;
4. Praćenje i kontrolu rizika; i
5. Izveštavanje o riziku.

Identifikacijom operativnog i regulatornog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka rizika, odnosno sprovodi klasifikaciju rizika za prikupljanje podataka o operativnim i regulatornim rizicima i gubicima (Baza OPR), što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti riziku po osnovu uvođenja proizvoda/usluga u Banci i/ili poveravanja aktivnosti/usluge trećim licima (*outsourcing*).

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog ili regulatornog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka i ostalim kriterijumima za opis i klasifikaciju događaja, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane lica odgovornih za određene poslovne procese u Banci kroz prijavu istih Sektoru upravljanja rizicima na dalje postupanje.

Banka identifikuje operativni rizik retroaktivno (kroz unos u bazu podataka o događajima) i proaktivno kroz periodične samoprocene operativnog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**33.8. Operativni rizik (Nastavak)**

Merenje, odnosno procena izloženosti operativnom riziku predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika od strane Sektora upravljanja rizicima, putem primene metodologije za samoprocenu rizika, analize uticaja na poslovanje i indikatora izloženosti primenom osnovnog indikatora - minimalno godišnje, kao i putem frekvencije kretanja ključnih indikatora rizika (KRI) i stres testiranjem na kvartalnom nivou.

Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima:

- vrši se analiza ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika; i
- meri se tekuća izloženost operativnom riziku i procenjuje izloženost po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti i ustupanja aktivnosti/usluga trećim licima radi sprovođenja mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.

Procesom ublažavanja operativnog rizika Banka utvrđuje mere za ublažavanje operativnog rizika. Mere za ublažavanje operativnog rizika podrazumevaju:

- definisanje limita izloženosti;
- definisanje ključnih indikatora za praćenje i kontrolu izloženosti; i
- primenu mehanizama za prenos rizika.

Banka ima definisanu i usvojenu Politiku kontinuiteta poslovanja Banke i revidiran Plan kontinuiteta poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (BCP), koji uključuje i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP), a koji sa pripadajućim priložima zajedno omogućavaju nesmetano i kontinuirano funkcionisanje svih značajnih sistema i procesa Banke, kao i ograničavanje gubitka u vanrednim situacijama, koji su bili adekvatno testirani u toku 2019. godine.

Proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika sprovodi Sektor upravljanja rizicima kroz redovno izveštavanje Komisije za upravljanje operativnim rizikom i Izvršnog odbora. Služba za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, sprovodi identifikaciju, praćenje i izveštavanje o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja regulatornog (*compliance*) rizika.

Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se planiraju ili su preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima, kao i limita za nove proizvode.

Odluku o eksternalizaciji, odnosno promeni Pružaoca usluga i uvođenju novog proizvoda, te postupke za njenu izmenu, donosi Izvršni odbor Banke na predlog Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

Merenje i upravljanje procesom eksternalizacije se zasniva na identifikovanju i proceni svih povezanih rizika sa aktivnostima ustupanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija), koji mogu imati uticaj na: kontinuitet poslovanja Banke; troškove, finansijski rezultat, likvidnost, solventnost i kapital Banke; rizični profil Banke i kvalitet pružanja usluga i reputaciju Banke. Na analogan način se postupa i u slučaju uvođenja novih proizvoda/usluga.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.8. Operativni rizik (Nastavak)

Tokom 2018. godine Sektor upravljanja rizicima je izveštavao Komisiju za upravljanje operativnim rizikom, Izvršni odbor Banke i bivšu matičnu banku (do trenutka prodaje akcija Banke durgom akcionaru) dostavljanjem periodičnih izveštaja o evidentiranim operativnim događajima koji mogu imati negativne efekte na kapital i adekvatnosti kapitala sa predlogom mera za njihovo otklanjanje/ublažavanje. Takođe, sprovodio je aktivnosti upoznavanja odgovornih lica sa zaključcima i rokovima sa sednice Komisije za upravljanje operativnim rizikom, kao i monitoring izvršenja zadataka i obaveštavao Komisiju o istim.

Na kvartalnom nivou Narodnoj banci Srbije su dostavljeni podaci o kapitalnom zahtevu za operativni rizik prema BIA pristupu sa podacima o indikatoru izloženosti koji ulazi u osnovicu za obračun. Takođe, na zahtev Narodne banke Srbije dostavljani su podaci i o bazi operativnih događaja/gubitaka i zapisnici sa sednice Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

U toku 2019. godine u Bazi operativnih gubitaka, evidentirani su potencijalni operativni događaji, čiji datum nastanka datira iz ranijih perioda (Napomena 38(b)).

33.9. Rizik prevremene otplate

Rizik prevremene otplate je rizik da će Banka ostvariti finansijski gubitak ukoliko komitenti otplate svoje obaveze prema Banci ili zahtevaju otplatu pre ili nakon očekivanog roka.

Efekat na neto prihod od kamata, odnosno godišnji dobitak/(gubitak) pre oporezivanja i kapital, pod pretpostavkom da će 10% finansijskih instrumenata biti prevremeno otplaćeno početkom godine, uz konstantno održavanje ostalih varijabli, je sledeći:

<u>Valuta</u>	<u>Efekat na neto prihod od kamata 2019.</u>	<u>U RSD hiljada Efekat na neto prihod od kamata 2018.</u>
EUR	(1.887)	(1.355)
Ostale valute	(2.289)	(2.789)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

34. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog sistema, kao sastavni deo operativnog rizika, je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputaciju usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neke druge systemske slabosti koja negativno utiče na systemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka upravlja rizicima informacionog sistema kroz integralni proces upravljanja operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja Banke, kojim se definiše identifikacija, procena, analiza i praćenje operativnog rizika i povezanih rizika - rizik informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama, i internim aktima.

Procena rizika informacionog sistema se vrši najmanje jednom godišnje u sklopu sveobuhvatne samoprocene operativnih rizika u Banci na procesima koji sadrže informacionu komponentu i prema dinamici procene Analize uticaja na poslovanje, koja podrazumeva postupak u kome organizacione jedinice Banke, u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima, sagledavaju registar rizika informacionog sistema i navode u kojoj meri su izloženi pojedinim vrstama rizika informacionog sistema.

Procena rizika informacionog sistema daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni. Nakon izvršene redovne procene rizika informacionog sistema Sektor upravljanja rizicima kreira izveštaj o proceni rizika informacionog sistema, kao sastavnog dela samoprocene operativnih rizika u Banci, koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje.

35. MERENJE FER VREDNOSTI

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u nezavisnoj transakciji. Fer vrednost se računa koristeći tržišne informacije raspoložive na datum izveštavanja, kao i individualne metode procene Banke.

Fer vrednost nekog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti je približno jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu, kao i potraživanja i obaveze bez definisane dospelosti ili fiksne kamatne stope.

Za ostala potraživanja i obaveze, budući očekivani tokovi gotovine se diskontuju do njihove sadašnje vrednosti koristeći tekuće kamatne stope. Imajući u vidu da su varijabilne kamatne stope ugovorene za većinu finansijske aktive i obaveza Banke, promene u tekućim kamatnim stopama vode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)**Procena finansijskih instrumenata**

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje i instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebni da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređivanje sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i druge modele procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođenje rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije.

Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane rukovodstva. Kotirane cene i inputi za modele su obično (relativno) dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate, kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost
Finansijska (monetarna) aktiva				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.622.903	1.622.903	1.969.175	1.969.175
Hartije od vrednosti	1.832.384	1.832.384	1.856.532	1.856.532
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.084.546	1.084.546	1.996.367	1.996.367
Kredit i potraživanja od komitenata	3.993.011	3.234.339	3.912.191	3.289.733
Ostala sredstva	112.718	112.718	43.172	43.172
Ukupno	8.645.562	7.886.890	9.777.437	9.154.979
Finansijska (monetarna) pasiva				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	245.8181	245.818	15.674	15.674
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	7.448.813	7.448.813	8.414.173	8.492.983
Subordinirane obaveze	131.968	131.968	115.760	176.542
Ostale obaveze	183.353	183.353	56.861	56.861
Ukupno	8.009.952	7.826.599	8.602.468	8.742.060

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Analiza fer vrednosti po nivou hijerarhije

31.12.2019.	Fer vrednost			U RSD hiljada
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Sredstva				
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1.832.384	-	-	1.832.384
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	1.084.546	-	1.084.546
Kredit i potraživanja od komitenata	-	3.234.339	-	3.234.339
Ukupno	1.832.384	4.318.885	-	6.151.269
Obaveze				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	245.818	-	245.818
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	7.448.813	-	7.448.813
Subordinirane obaveze	-	131.968	-	131.968
Ukupno	-	7.826.599	-	7.826.599

31.12.2018.	Fer vrednost			U RSD hiljada
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Sredstva				
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1.856.532	-	-	1.856.532
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	1.996.367	-	1.996.367
Kredit i potraživanja od komitenata	-	3.289.733	-	3.289.733
Ukupno	1.856.532	5.286.100	-	7.142.632
Obaveze				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	15.674	-	15.674
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	8.492.983	-	8.492.983
Subordinirane obaveze	-	176.542	-	176.542
Ukupno	-	8.685.199	-	8.685.199

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

35. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Tamo gde je moguće, fer vrednost kredita i potraživanja je bazirana na uočljivim tržišnim transakcijama. Gde uočljive tržišne transakcije nisu dostupne, fer vrednost se ocenjuje koristeći modele procene, kao što su tehnike diskontovanja gotovinskih tokova.

Inputi za tehnike procene uključuju očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka kredita, kamatne stope, stope avansa i izvorne podatke ili podatke sa sekundarnog tržišta. Za kolateralno-zavisne umanjene (obezvređene) zajmove, fer vrednost se meri na bazi vrednosti pripadajućeg kolaterala. Inputi modela mogu uključiti podatke od brokera treće strane bazirane na OTC aktivnosti trgovanja, i informacije dobijene od drugih učesnika na tržištu, što uključuje uočljive primarne i sekundarne transakcije.

Za unapređenje tačnosti procene kredita stanovništvu (retail) i manjih komercijalnih kredita, homogeni krediti su grupisani u portfolio sa sličnim karakteristikama kao poreklo, LTV racia, kvalitet kolaterala, tip proizvoda i dužnika, stope avansa i neizvršenja i standardne verovatnoće.

Fer vrednost depozita banaka i klijenata se ocenjuje koršćenjem tehnike diskontovanja gotovinskih tokova, primenjujući stope koje su ponuđene za depozite sličnog dospeća i uslova. Fer vrednost depozita plativih na zahtev je iznos za isplatu na dan izveštavanja.

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske imovine i obaveza po knjigovodstvenoj vrednosti i njihovu fer vrednost na dan 31. decembra 2019. godine:

	U RSD hiljada				
	Po fer vrednosti	HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Po amortizovanoj vrednosti	Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.622.903	-	-	1.622.903	1.622.903
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	1.832.384	-	1.832.384	1.832.384
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	1.084.546	1.084.546	1.084.546
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	3.234.339	3.234.339	3.234.339
Ostala sredstva	-	-	112.718	112.718	112.718
Ukupno sredstva	1.622.903	1.832.384	4.431.603	7.886.890	7.886.890
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	245.818	245.818	245.818
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	7.448.813	7.448.813	7.448.813
Subordinirane obaveze	-	-	131.968	131.968	131.968
Ostale obaveze	-	-	183.353	183.353	183.353
Ukupno obaveze	-	-	8.009.952	8.009.952	8.009.952

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske imovine i obaveza po knjigovodstvenoj vrednosti i njihovu fer vrednost na dan **31. decembra 2018. godine**:

	U RSD hiljada				
	Po fer vrednosti	HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Po amortizo- vanoj vrednosti	Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.969.175	-	-	1.969.175	1.969.175
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	1.856.532	-	1.856.532	1.856.532
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	1.996.367	1.996.367	1.996.367
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	3.912.191	3.912.191	3.289.733
Ostala sredstva	-	-	43.172	43.172	43.172
Ukupno sredstva	1.969.175	1.856.532	5.908.558	9.777.437	9.154.979
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	15.674	15.674	15.674
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	8.414.173	8.414.173	8.492.983
Subordinirane obaveze	-	-	115.760	115.760	176.542
Ostale obaveze	-	-	56.861	56.861	56.861
Ukupno obaveze	-	-	8.602.468	8.602.468	8.742.060

Sledi opis metodologija i pretpostavki korišćenih za određivanje fer vrednosti onih finansijskih instrumenata koji još nisu evidentirani po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Imovina za koju je fer vrednost približna knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijsku imovinu i obaveze koju su likvidni ili imaju kratkoročno dospeće (manje od jedne godine) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približna fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe primenjuje na depozite na zahtev, štedne račune bez određenog dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnom stopom.

Finansijski instrumenti sa fiksnom stopom

Fer vrednost finansijske imovine i obaveza sa fiksnom stopom evidentiranih po amortizovanoj vrednosti se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa kada su prvobitno bili priznati po tekućim tržišnim stopama ponuđenim za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom stopom je zasnovana na diskontovanju gotovinskih tokova koristeći preovlađujuće kamatne stope na dug na novčanom tržištu sa sličnim kreditnim rizikom i dospelošću.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

36. INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA

Interna procena adekvatnosti kapitala predstavlja proces procene svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Proces interne procene adekvatnosti kapitala sadrži sledeće faze:

- 1) utvrđivanje materijalne značajnosti rizika;
- 2) računanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
- 3) utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva; i
- 4) poređenje sledećih elemenata:
 - kapitala obračunatog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i raspoloživog internog kapitala;
 - minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike; i
 - zbira minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

Analizom rizičnog profila Banke identifikovani su rizici za koje će Banka obračunavati kapitalne zahteve u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, i to: kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik u Bankarskoj knjizi, rizik koncentracije, strateški rizik, kreditno-devizni rizik i ostale materijalno značajne rizike.

Za ostale vrste rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju Banka će obračunavati kapitalne zahteve ukoliko se budu identifikovali kao materijalno značajni, primenjujući odgovarajući linearan procenat na bazi subjektivne procene rukovodstva Banke.–Navedenim rizicima Banka upravlja koristeći tehnike za ublažavanje/transfer rizika i bliže su definisane i određene Procedurama za upravljanje rizicima i drugim internim aktima.

Određivanje ukupnog internog kapitala raspoloživog za pokriće rizika vrši se sabiranjem izračunatih kapitalnih zahteva za pojedinačne materijalno značajne rizike.

Poređenje iznosa potrebnog internog kapitala sa iznosom kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala, vrši se najmanje jedanput godišnje, kroz izradu i analizu izveštaja u vezi sa procesom interne procene adekvatnosti kapitala. Izveštaj se radi u Sektoru upravljanja rizicima.

O obračunatoj internoj proceni adekvatnosti kapitala Sektor upravljanja rizicima na godišnjem nivou izveštava Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za reviziju i Upravni odbor Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM**(a) Regulatorni kapital**

Banka kontinuirano upravlja kapitalom, koji predstavlja širi koncept od pozicije kapitala u bilansu stanja, sa ciljem da:

- obezbedi usaglašenost sa zahtevima vezanim za kapital koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja po principu "stalnosti poslovanja", uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama; i
- obezbedi adekvatnu kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Strategija upravljanja kapitalom Banke definiše odnos prema kapitalu na način koji obezbeđuje upravljanje kapitalom na kontinuiranoj i dugoročnoj osnovi.

Cilj strategije upravljanja kapitalom je da se njenim sprovođenjem obezbedi formiranje i održavanje adekvatnog nivoa i strukture internog kapitala, kao i jačanje kapitalne osnove Banke. Strategija upravljanja kapitalom Banke je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni iznos kapitala u dinarskoj protivvrednosti od EUR 10 miliona prema zvaničnom srednjem kursu; i
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji nije niži od 8%.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 113/2016, 103/2018 i Odlukom o izmeni i dopunama odluke o adekvatnosti kapitala banke "Službeni glasnik Republike Srbije", br. 88/2019), utvrđena je metodologija izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke. Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike, kao i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim i tržišnim (deviznim) rizicima koristi standardizovani (SA) pristup, dok za izračunavanje indikatora izloženosti (operativni rizik) koristi metod osnovnih indikatora (BIA). Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)**(a) Regulatorni kapital (Nastavak)**

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke;
- kapitalnog zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti za sve poslovne aktivnosti Banke (CVA); i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Za svrhe utvrđivanja regulatornog kapitala i koeficijenta adekvatnosti kapitala, osnovni kapital Banke na 31.decembar 2018. godine činio uplaćeni akcijski kapital, a dopunski kapital su činile subordinirane obaveze. Odbitne stavke od kapitala su gubici iz prethodnih godina, gubitak tekuće godine, nematerijalna ulaganja i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama Banke.

Rezerva za procenjene gubitke po osnovu kreditnog rizika sadržanog u kreditnom portfoliju Banke obračunava se u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019).

Na dan 31. decembra 2018. godine, potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki iznosi RSD 109.792 hiljada.

Odlukom o izmenama i dopunama odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnim stavkama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2018). Narodna banka Srbije je ukinula obavezu obračuna rezerve za procenjene gubitke i odbitnu stavku od kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Za svrhe utvrđivanja regulatornog kapitala i koeficijenta adekvatnosti kapitala, osnovni kapital Banke na 31.decembar 2019. godine čini uplaćeni akcijski kapital, a dopunski kapital čine subordinirane obaveze. Odbitne stavke od kapitala su gubici iz prethodnih godina, gubitak tekuće godine, nematerijalna ulaganja i bruto iznos potraživanja od dužnika- fizičkog lica (osim poljoprivrednika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2019. godine, bruto iznos potraživanja od fizičkih lica je iznosio 1.089 hiljada dinara.

(a) Regulatorni kapital (Nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, kao i pokazatelj adekvatnosti kapitala:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2018.</u>
Regulatorni kapital		
Osnovni kapital		
Osnovni akcijski kapital	3.672.407	3.672.407
Gubici iz prethodnih godina	(2.046.031)	(2.076.389)
Gubitak tekuće godine	(240.795)	
Nematerijalna imovina	(47.738)	(50.790)
	<u>1.337.843</u>	<u>1.545.228</u>
Dopunski kapital - subordinirane obaveze	<u>105.300</u>	<u>115.507</u>
Ukupan osnovni i dopunski kapital	1.443.143	1.660.735
<i>Odbitne stavke od kapitala:</i>		
<i>Bruto iznos potraživanja od fizičkih lica</i>	(1.089)	-
Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama	-	(109.792)
Ukupan kapital (1)	<u>1.442.054</u>	<u>1.550.943</u>
Rizična aktiva - rizikom ponderisane izloženosti		
Izloženost kreditnom riziku	4.799.302	4.708.795
Izloženost operativnom riziku	1.078.653	1.038.588
Izloženost tržišnom riziku	49.165	114.240
Izloženost riziku prilagođavanja	835	-
Ukupno (2)	<u>5.927.946</u>	<u>5.861.623</u>
Pokazatelj adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala	<u>22,55%</u>	<u>24,49%</u>
Pokazatelj adekvatnost osnovnog kapitala	<u>22,55%</u>	<u>24,49%</u>
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	<u>24,33%</u>	<u>26,46%</u>

Na osnovu dopisa o supervizorskoj proceni i VTB Banke I pratećim preporukama od 30.05.2018 godine, sveobuhvatni zahtev za kapitalom je iznosio 21,58%.

Na dan 31. decembra 2019. godine regulatorni kapital Banke iznosio je RSD 1.442.054 hiljada, odnosno EUR 12.263.115 po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja (31. decembar 2018. godine: RSD 1.550.943 hiljada, odnosno EUR 13.121.945). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke od 24,33% je viši od propisanog minimuma od 8%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Pokazatelj leveridža (*Tier 1 Leverage Ratio*) koji predstavlja odnos osnovnog kapitala i iznosa izloženosti Banke na dan 31. decembra 2019. godine iznosio je 13,37%.

Dopisom Narodne banke Srbije o supervizorskoj proceni Banke i pratećim preporukama, Banci je data preporuka da bi trebalo da održava regulatorni kapital u iznosu od 21,58% na 31.12.2019 rizične active koji se kvartalno preračunava za strukturni sistemski rizik.

Na dan 31. decembra 2019. godine sveobuhvatni zahtev za kapitalom iznosio je 21,58% rizične aktive, obračunat kao zbir ukupnih supervizorskih zahteva za kapitalom i kombinovanog zaštitnog sloja kapitala na taj dan.

Prema Odluci Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala, na dan 31. decembra 2019. godine Banka je imala dovoljno kapitala da zadovolji minimalne zahteve Narodne banke Srbije.

(b) Pokazatelji poslovanja Banke - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2019. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni
1. Regulatorni kapital	Minimum EUR 10 miliona	12.263.115
2. Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Minimum 8%	24,33%
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4,5%	22,55%
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	22,55%
5. Ulaganja Banke	Maksimum 60% kapitala	11,03%
6. Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25% kapitala	23,88%
7. Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	131,88%
8. Pokazatelji likvidnosti na dan:		
- u prvom mesecu poslednjeg kvartala 2019. godine	Minimum 1	2,57
- u drugom mesecu poslednjeg kvartala 2019. godine	Minimum 1	4,34
- u trećem mesecu poslednjeg kvartala 2019. godine	Minimum 1	4,31
9. Uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,5	3,99
10. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	Minimum 100%	432,81%
11. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20% kapitala	2,74%

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

38. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE**(a) Sudski sporovi**

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka se javlja kao tužena strana u 56 sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 37.518 hiljada.

Prema proceni Službe pravnih poslova i advokata Banke očekuje se pozitivan ishod za određeni broj sporova, dok je za određene sporove ishod neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2019. godine, Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 6.899 hiljada.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

39. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Banka je u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje plasmana i obaveza sa svojim dužnicima i poveriocima, i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Banka je klijentima dostavila 426 izvoda otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobra 2019. godine, od čega je vraćeno 238 IOS-a i po kojima su neusaglašena potraživanja iznosila RSD 73 hiljade, i ista su usaglašena sa poveriocima i dobavljačima do kraja 2019. godine.

Na osnovu razmenjenih IOS obrazaca sa klijentima, nema osporenih IOS-a za kredite i potraživanja od komitenata, kao ni IOS-a koji se odnose na obaveze.

Budući da je u izvodima otvorenih stavki stajala klauzula da "ukoliko primalac izvoda ne vrati izvod u određenom roku smatra se da je stanje obaveza i potraživanja usaglašeno", Banka smatra da su stanja i za one izvode koji nisu vraćeni usaglašena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

40. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	2019.	U RSD 2018.
EUR	117,5928	118,1946
USD	104,9186	103,3893
CHF	108,4004	104,9779
RUB	1,6919	1,4841

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

- (a) Skupština Banke je 17.01.2020. godine usvojila Odluku o povećanju osnovnog kapitala Banke emisijom običnih akcija ukupne nominalne vrednosti OD RSD 240.000.000,00 sa rokom upisa i uplate od 90 dana od dana donošenja Odluke.
- (b) Banka je u januaru 2020. godine angažovala konsultantsku kuću FinSelect doo Novi Sad u svrhu procene tržišne vrednosti akcija u cilju dokapitalizacije Banke planirane tokom 2020. godine
- (c) Nakon datuma bilansa stanja proglašena je globalna pandemija izazvana virusom COVID 19, a vanredno stanje je uvedeno u Republici Srbiji 15.03.2020. godine. Navedeno, obzirom na prirodu posla (proizvodi i usluge koje pružamo) nije imalo značajnijeg negativnog uticaja na poslovanje Banke u dosadašnjem periodu, obzirom da je Banka primenila sve mere i preporuke Vlade Srbije. U ovom trenutku rukovodstvo nije u mogućnosti da proceni ukupne negativne efekte i uticaj na finansijski rezultat za 2020. godinu. Uprkos tome, stav rukovodstva je da mogućnost nastavka poslovanja Banke na principu stalnosti poslovanja neće biti dovedena u pitanje. Navedene činjenice ne zahtevaju korekciju finansijskih izveštaja za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine.

Beograd, 16.april 2020. godine

		
Anelka Stanković Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja	Marija Stepina Predsednik Izvršnog odbora	Radimir Stevanović Član Izvršnog odbora

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU 2019

Beograd, april 2020. godine

Sadržaj

1. UVODNA REČ PREDSEDNIKA IZVRŠNOG ODBORA BANKE	3
2. OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD	4
2.1 O Banci	4
3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE	8
4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE	11
5. USAGLAŠENOST SA REGULATIVOM NBS	21
6. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	22
7. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	22
8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI	23
8.1 Sistem upravljanja rizicima	23
8.2 Kreditni rizik	24
8.3 Rizik likvidnosti	27
8.4. Kamatni rizik	29
8.5. Tržišni rizici	32
8.7. Operativni rizik	35
8.8. Rizik informacionih sistema	38

1. UVODNA REČ PREDSEDNIKA IZVRŠNOG ODBORA BANKE

Dok pišem ovaj predgovor, Srbija i ceo svet prolaze kroz promene koje u budućnosti mogu da transformišu način na koji ljudi žive, komuniciraju, posluju, koriste bankarske usluge. Borimo se protiv novog neprijatelja i da bismo pobedili treba da pokažemo snagu, jedinstvo i solidarnost.

Sproveli smo sve moguće mere zaštite zdravlja naših radnika, uz održavanje kontinuiteta poslovanja Banke. Banka će i dalje podržavati ogromne napore vlade Srbije da spreči širenje COVID-19, i uverena sam da će naši zajednički naponi i solidarnost dovesti do poraza ovog neprijatelja.

U ovom trenutku teško je oceniti uticaj virusa na poslovanje Banke u 2020. godini i narednim godinama, ali jasno je da će gotovo svaki sektor privrede osetiti efekte izazvane strogim ograničenjima kretanja. Međutim, kao i svaka kriza, donosiće i nove mogućnosti. Iako virus potencijalno može negativno uticati na profitabilnost Banke u 2020. godini, nastojat ćemo zadržati klijente koji se oslanjaju na nas i posluju sa nama kroz stabilne i burne periode. U isto vreme, kao mala banka, iskoristićemo svoju fleksibilnost, uvesti nove i izmeniti postojeće servise koji su i biće zahtevani od strane klijenata u novom promenljivom okruženju.

2019 je bila prva cela godina u kojoj je API banka poslovala s novim akcionarom. Menadžment je nastavio da primenjuje viziju akcionara i to se odražava na Poslovnu politiku i strategiju za 2020-2022, koja je usvojena 4. marta 2020.

U skladu sa našom strategijom Banka je nastavila da bude inovativna u pružanju visokokvalitetnih rešenja za svoje klijente u ciljanim segmentima (nišama). Taj napor je rezultirao povećanjem prihoda od naknada i provizija za 44,3% u 2019. godini, jer klijenti obavljaju veći deo svog poslovanja pomoću naše banke. Banka radi na nekoliko projekata poslovnog razvoja koji bi trebalo da dodatno pokrenu rast prihoda od naknada i provizija do 2020. godine.

Prihodi od kamata smanjili su se za 21,9% u 2019. godini, što je posledica nedostizanja planiranog nivoa portfolija kredita prema pravnim licima, a takođe i cenovnog pritiska na tržištu jer u Srbiji kamatne stope i dalje padaju, u skladu sa svetskim trendovima. Banka održava visoke standarde u pogledu zahteva za obezbeđenjem novih zajmova u cilju zaštite svoje kapitalne osnovice. Proizvodi na bazi hipoteka su naš cilj i u segmentu stanovništva.

Prihodi od deviznog poslovanja smanjili su se za 38,9% , kao posledica preusmeravanja dela svog poslovanja od strane ruskih kompanija u druge veće banke. Dugoročno smanjena zavisnost od ovih kompanija u smislu finansiranja i ostvarivanja deviznog prihoda pozitivna je za Banku.

Osnova za finansiranje Banke sastoji se od depozita klijenta i kapitala akcionara. Kapaciteti srpskog tržišta su dovoljni u pogledu obezbeđivanja trenutne pozicije za Banku, međutim Banka će privući i depozite stranih klijenata kako bi finansirala planirano širenje kreditnog portfelja.

Banka je održavala visok nivo adekvatnosti kapitala i likvidnosti. Regulatorni kapital na kraju 2019. godine je bio 12.258 T EUR. Pokazatelj adekvatnosti kapitala od 24,32%, i pokazatelj likvidnosti od 4,31 (uži pokazatelj likvidnost 3,99) ukazuje na jak kapitalni i likvidnosni položaj Banke. U skladu sa Poslovnim politikom i strategijom, Banka će povećati kapital za 5 mil EUR u 2020. godini, kako bi obezbedila dodatni stub stabilnosti.

Tokom ovih nesigurnih vremena, želim vam da budete bezbedni i zdravi.

Mi u API banci smo uvek tu da vas podržimo.

S poštovanjem.

Marija Stepina

2. OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD

2.1 O Banci

Osnovne informacije o Banci	
<i>Poslovno ime</i>	API Bank akcionarsko društvo Beograd
<i>Adresa</i>	Balkanska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija
<i>Web adresa</i>	www.apibank.rs
<i>Pravna forma</i>	Akcionarsko društvo
<i>Veličina društva</i>	Veliko pravno lice
<i>Matični broj</i>	20439866
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	105701111
<i>Datum osnivanja Banke</i>	11. jul 2008. godine
<i>Broj rešenja upisa u Agenciji za privredne registre</i>	2158 od 3. marta 2008. godine.
<i>Šifra delatnosti</i>	6419 - Ostalo monetarno posredovanje
<i>Kontakt telefon</i>	00 381 11 3952213
<i>e mail</i>	office@apibank.rs
<i>Predsednik Izvršnog odbora</i>	Marija Stepina
<i>Revizor za 2019. godinu</i>	MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo d.o.o., Studentski trg 4/V, Beograd
<i>Tekući račun Banke</i>	Narodna Banka Srbije: 908-000000037501-92

2. OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)

2.1. O Banci (nastavak)

API BANK a.d. BEOGRAD, raniji naziv VTB Banka (u daljem tekstu "Banka"), osnovana je 11. jula 2008. godine, na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije br. 2158 od 3. marta 2008. godine.

Osnivač i jedini akcionar Banke do 2011. godine je bila Akcionarsko komercijalna banka – Moskovska banka iz Moskve, Ruska Federacija ("Moskovska banka, Moskva"). U toku 2011. godine došlo je do promene vlasničke strukture jedinog akcionara Banke, tako da se 95% akcija Moskovske banke, Moskva nalazi u posedu Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija, odnosno njegovih podređenih društava.

Dana 16. maja 2013. godine potpisan je Ugovor o kupoprodaji akcija između Moskovske banke, Moskva, kao prodavca i Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank" Sankt Peterburg, kao kupca.

Izmenama osnivačkog akta od 30. avgusta 2013. godine Banka je dana 13. septembra 2013. godine Rešenjem br. BD 99529/2013 upisana u Registar privrednih subjekata pod nazivom VTB Banka a.d. Beograd, a jedini akcionar Banke postaje Otvoreno akcionarsko društvo "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija (u daljem tekstu "VTB Bank OAD, Sankt Peterburg").

Dana 26. jula 2018. godine, sprovedena promenu vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, Srpska kompanija u vlasništvu ruskog investitora Andrey Zakharovich Shlyakhovoy, a Odlukom Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine, utvrđeno je novo poslovno ime Banke - API Bank a.d. Beograd.

Promena poslovnog imena Banke u API Bank a.d. Beograd je registrovana u Agenciji za privredne registre dana 18. oktobra 2018. godine.

API Bank a.d. Beograd je univerzalna banka koja plasira sve vrste bankarskih proizvoda i usluga klijentima privrede i stanovništva. Banka podstiče i finansira rast i razvoj domaće ekonomije, a predstavlja i sigurno mesto za štedne uloge svojih klijenata. Primarni zadatak Banke je da kreira proizvode koji će u potpunosti zadovoljiti očekivanja klijenata.

API Bank a.d. Beograd je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Sedište Banke se nalazi u Beogradu, Balkanska ulica br. 2.

Dana 3. juna 2009. godine, Banka je otvorila svoju prvu ekspozituru u Beogradu, u Balkanskoj ulici br. 2, koja je krajem 2010. godine preimenovana u filijalu.

Dana 22. novembra 2010. godine, Banka je otvorila svoju prvu filijalu u Novom Sadu, u Ulici Narodnog fronta br. 12.

2. OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)

Redni broj	Naziv organizacionog oblika	Ulica i broj	Broj org.delova
1	Poslovna jedinica	Balkanska 2	1
2	Filijala	Balkanska 2	1
3	Ekspozitura	Narodnog fronta 12	1

Banka je na dan 31.12.2019. imala 95 zaposlenih.

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih na kraju 2019. godine, učešće mlađih od 40 godina iznosilo je 40%, dok je učešće zaposlenih sa visokom stručnom spremom iznosilo je 74,8%. Ulaže se u usavršavanje veština i znanja zaposlenih kroz eksterne i interne obuke, kako bi se zaposleni opremili veštinama potrebnim za adekvatno obavljanje i realizaciju zadataka.

Posebnu pažnju Banka posvećuje internoj komunikaciji kako bi svi zaposleni bili upoznati sa strateškim ciljevima i rezultatima, najvažnijim izazovima i aktivnostima, kako bi svi zaposleni mogli na pravi način da odgovore na zahteve koje Banka postavlja i da prepoznaju svoju ulogu u njoj.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština, Upravni odbor i Izvršni odbor.

U nastavku pregled članova organa uprave i organizacione / kadrovska strukture Banke na 31.12.2019. godine.

Upravni odbor Banke	
Ime i prezime	Funkcija
Andrey Zakharovich Shlyakhovoy	predsednik Upravnog odbora
Dmitrijs Panurskis	član Upravnog odbora
Inga Mukane	član Upravnog odbora
Marjan Milošević	član Upravnog odbora
Mitar Drobnjaković	član Upravnog odbora

Izvršni odbor Banke	
Ime i prezime	Funkcija
Marija Stepina	predsednik Izvršnog odbora
Valentina Keiša	član Izvršnog odbora
Radomir Stevanović	član Izvršnog odbora
Ina Zarina	član Izvršnog odbora

2. OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)

Drugi organi koje je Banka formirala na osnovu zakona o bankama su kreditni odbor, odbor za reviziju i odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Odbor za reviziju	
Ime i prezime	Funkcija
Mitar Drobnjaković	predsednik Odbora za reviziju
Zoran Mitrović	član Odbora za reviziju
Dmitris Panurskis	član Odbora za reviziju

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - ALCO	
Ime i prezime	Funkcija
Radimir Stevanović	predsednik ALCO-a
Marija Stepina	član ALCO-a
Valentina Keiša	član ALCO-a
Suzana Jeknic	član ALCO-a
Dušan Rolović	član ALCO-a
Velibor Savić	član ALCO-a
Aleksandar Todorović	član ALCO-a
Ljubica Pantelić	član ALCO-a

Banka je formirala i sledeće odbore:

- Odbor za upravljanje operativnim rizikom

Odbor za upravljanje operativnim rizikom	
Ime i prezime	Funkcija
Član izvršnog odbora nadležan za sektor upravljanja rizikom	Predsednik komisije
Direktor sektora upravljanja rizicima	Zamenik predsednika komisije
Direktor IT sektora	član komisije
Direktor sektora pravnih poslova- član komisije	član komisije
Šef sektora za sprečavanje zloupotreba i bezbednost- član komisije	član komisije
Direktor sektora finansija i plana – član komisije	član komisije

2. OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)

- Komisija za upravljanje problematičnom aktivom

Komisija za upravljanje problematičnom aktivom	
Ime i prezime	Funkcija
Marija Stepina	Predsednik komisije
Valentina Keiša	Zamenik predsednika komisije
Aleksandar Todorović	Član komisije
Željko Petković	Član komisije
Aleksandar Kehm	Član komisije

- IT komisija

IT Komisija	
Ime i prezime	Funkcija
Predsednik izvršnog odbora	Predsednik komisije
Član izvršnog odbora	Zamenik predsednika komisije
Direktor sektora za IT	Član komisije
Direktor sektora finansija i plana	Član komisije
Direktor sektora bankarskih operacija	Član komisije

- Kreditni odbori

Kreditni odbor za pravna lica	
Ime i prezime	Funkcija
Marija Stepina	Predsednik Kreditnog odbora
Valentina Keiša	Zamenik predsednika Kreditnog odbora
Aleksandar Todorović	Član kreditnog odbora
David Latinović, direktor Sektora poslovanja sa privredom za severnu Srbiju	Član kreditnog odbora
Radmila Jašarović	Član kreditnog odbora
Dušan Rolović, direktor Sektora poslovanja sa privredom za centralnu, istočnu, zapadnu i južnu Srbiju	Član kreditnog odbora

Kreditni odbor za fizička lica	
Ime i prezime	Funkcija
Valentina Keiša	Predsednik kreditnog odbora
Aleksandar Todorović	Član kreditnog odbora
Velibor Savić	Član kreditnog odbora

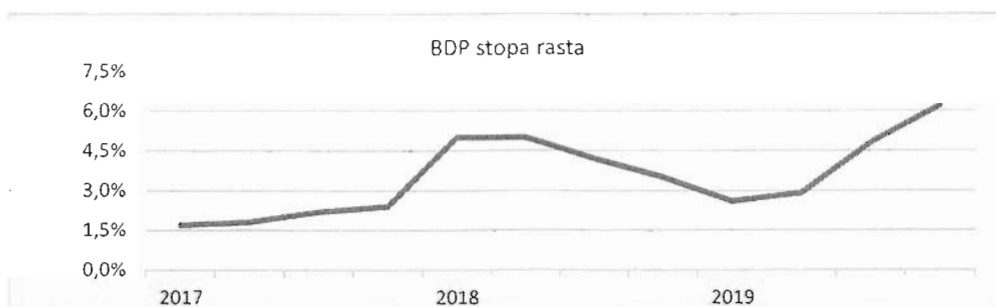
3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Bruto domaći proizvod

Na osnovu ocene Republičkog zavoda za statistiku (RZS), bruto domaći proizvod je u četvrtom kvartalu 2019. godine ostvario realan rast od 6,2%, u odnosu na isti kvartal 2018. godine. Posmatrano na godišnjem novou, u 2019oj godini u odnosu na prethodnu godinu zabeležen je rast bruto domaćeg proizvoda od 4,2%.

Pored uslužnog sektora kao vodećeg faktora ekonomskog rasta BDP-a od (2,6 p.p), izuzetno značajan doprinos dala je i građevinska aktivnost 2,4 p.p

Stopa rasta BDP-a u poslednje tri godine po kvartalima:

Industrijska proizvodnja

Ukupna industrijska proizvodnja u 2019. godini ostvarila je rast od 0,3% u odnosu na prethodnu godinu. Najvećem uticaju na rast industrijske proizvodnje doprinela su tri sektora: prerađivačka industrija (0,2%), snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija (0,5%) i rudarstva od (1,2%), dok je najviši kumulativni pad zabeležen u sektorima: proizvodnja prehrambenih proizvoda(4,2%), proizvodnja koksa i derivata nafte (9,6%) i proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda(6,3%).

Spoljnotrgovinska razmena

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za 2019. godinu iznosila je EUR 41,4 milijarde. U odnosu na prethodnu godinu zabeležne je porast od 12,5%. Najznačajniji spoljnotrgovinski partneri su zemlje sa kojima Srbija ima potpisan sporazum o slobodnoj trgovini. Sa zemljama članicama EU obavlja se 61,8% ukupne razmene.

U pregledu u nastavku naznačeni su najznačajniji partneri u spoljnotrgovinskoj razmeni tokom 2019-e godine.

Izvoz	mill EUR	Uvoz	mill EUR
Nemačka	2 212,7	Nemačka	3 080,2
Italija	1 769,4	Ruska Federacija	2 307,0
Bosna i Hercegovina	1 351,3	Kina	2 241,1
Rumunija	1 026,4	Italija	2 074,7
Ruska Federacija	872,5	Mađarska	1 019,4

Platni bilans

U periodu januar–decembar na osnovu preliminarnih podataka za 2019. godinu platnobilansna pozicija zemlje je pogoršana. Deficit tekućeg računa u posmatranom periodu je iznosio EUR

2.223,7 miliona i viši je za EUR 822 miliona u odnosu na isti period 2018. godine, usled višeg deficita na računu robe i usluga i višeg deficita primarnog dohotka. Robni deficit je povećan za EUR 707,4 miliona, dok je suficit u razmeni usluga povećan za EUR 54,0 milion. Netopriliv stranih direktnih investicija iznosio je EUR 3,583.1 miliona i povećan je za EUR 426,6 miliona u odnosu na isti period 2018. godine.

Inflacija

Godišnja stopa inflacije u Republici Srbiji je 1,9% (promena cena u decembru 2019. godine u odnosu na decembar 2018. godine, u procentima), a mesečna stopa inflacije u decembru 2019-e godine je 0,5% (promena cena u decembru 2019. godine u odnosu na novembar 2019. godine, u procentima).

Prosečan međugodišnji rast cena u 2019oj iznosi 1,7%, što je u okviru ciljanog intervala NBS za 2019. godinu od 3%. Prema nameni najveći utucaj na ukupan rast potrošačkih cena u 2019. godini imale su cene neprerađene hrane i cene usluga.

Zaposlenost i zarade

Prosečne neto zarade po zaposlenom u Republici Srbiji u 2019 godini godine iznosila je RSD 54,919

Najveći realan rast prosečne zarade u 2019-toj u odnosu na 2018-u ostvaren je u sektorima: informisanje i komunikacije (14,8%), rudarstvo (12%), građevinarstvo (11,6%) i stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti(10,9%).

Stopa nezaposlenosti u 2019 je opala sa 12,1% u prvom kvartalu na 9,7 u četvrtom kvartalu.

U poređenju sa poslednjim kvartalom 2018-te godine broj nezaposlenih lica smanjen je za 24,6%.

Pregled makro ekonomskih pokazatelja

Makroekonomski pokazatelji	2015.	2016.	2017.	2018.	2019
Kurs RSD/USD	111,25	117,14	99,12	100,28	105,28
Kurs RSD/EUR	121,63	123,47	118,47	118,27	117,85
BDP u EUR milijarda	33.4	34.6	36.7	42.7	41,4
BDP stopa rasta, %	0,8	2,80	1,9	3,4	6,2
CPI	1,5%	1,6%	3%	2,0%	1,9%
Stopa nezaposlenosti	17,7%	15,3%	13,5%**	12,9%	10,4%
Prosečna zarada (u evrima)	368	374,1	384,5	430,4	465,7
Referentna kamatna stopa	4,50%	4,00%	3,50%	3,0%	2,25%
Štednja stanovništva (mlrd RSD)	1.059,6	1.121,3	1.123,9	1.200,215	1.310.032
Devizne rezerve (mlrd EUR)	10,38	10,20	9,96	11,26	13,38

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE

BILANS STANJA

Na dan 31. decembar 2019. godine

	<i>000 RSD</i>	
	2019.	2018.
AKTIVA		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.622.903	1.969.175
Založena finansijska sredstva	208.075	
Hartije od vrednosti	1.832.384	1.856.532
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.084.546	1.996.367
Kredit i potraživanja od komitenata	3.993.011	3.912.191
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		-
Nematerijalna ulaganja	47.738	50.790
Nekretnine, postrojenja i oprema	139.458	26.564
Investicione nekretnine	19.610	19.873
Odložena poreska sredstva	6.123	5.490
Stalna sredstva namenjena prodaji	376.516	375.484
Ostala sredstva	112.718	43.713
UKUPNO AKTIVA	9.443.082	10.256.179
PASIVA		
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	245.818	15.674
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	7.448.813	8.414.173
Promena fer vrednosti stavki koje su zaštićene od rizika	447	-
Subordinirane obaveze	131.968	115.760
Rezervisanja	17.381	14.626
Odložene poreske obaveze	4.087	1.434
5.		
Ostale obaveze	181.353	56.861
UKUPNO OBAVEZE	8.029.867	8.618.528
KAPITAL		
Akcijski kapital	3.672.407	3.672.407
Dobitak		30.358
Rezerve	27.634	11.275
Gubitak	(2.286.826)	(2.076.389)
UKUPNO KAPITAL	1.413.215	1.637.651
UKUPNO PASIVA	9.443.082	10.256.179

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine

	<i>000 RSD</i>	
	2019.	2018.
Prihodi od kamata	303.073	388.023
Rashodi od kamata	(115.264)	(111.020)
Neto prihod po osnovu kamata	187.809	277.003
Prihodi od naknada i provizija	117.716	81.579
Rashodi naknada i provizija	(44.041)	(31.999)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	73.675	49.580
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	(447)	(1.104)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	7,269	
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	189.959	311.068
Ostali poslovni prihodi	2.097	1.466
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(24.819)	(114.123)
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD /(RASHOD)	435.543	523.890
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(338.537)	(211.270)
Troškovi amortizacije	(72.866)	(23.241)
Ostali prihodi	10.980	11.217
Ostali rashodi	(276.548)	(271.896)
DOBITAK/(GUBITAK PRE OPOREZIVANJA)	(241.428)	28.700
POREZ NA DOBITAK		
Dobitak/(gubitak) po osnovu odloženih poreza	633	1.658
DOBITAK/(GUBITAK PERIODA)	(240.795)	30.358

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine

	<i>000 RSD</i>	
	2019.	2018.
DOBITAK /(GUBITAK PERIODA)	(240.795)	30.358
Ostali rezultat perioda:		
Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	27.634	1.383
Ukupan pozitivni ostali rezultat perioda, umanjen za poreze	27.634	11.275
UKUPAN POZITIVAN/(NEGATIVAN REZULTAT PERIODA)	(213.161)	41.633

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

Banka je u toku 2019-e godine ostvarila ukupne poslovne prihode u iznosu od RSD 620,114 hiljada dinara, što je za 20,7% manje nego u prethodnoj godini. Pad prihoda u odnosu na prethodnu godinu uzrokovan je najvećim delom padim neto prihoda od kursnih razlika i efekata ugovorene klauzule i prihoda od kamata. U strukturi poslovnih prihoda Banke najveće učešće zaueli su prihodi od kamata sa učešćem od 48,9% i prihodi od kursnih razlika sa učešćem od 30,6%. Poslovni rashodu u 2019oj godini zabeležili su smanjenje od 28,07%. Smanjene rashoda u odnosu na prethodnu godinu uslovljeno je najvećim delom smanjenjem neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. U strukturi poslovnih rashoda najveće zauzimaju rashodi od kamata od 62,6% i rashodi po osnovu naknada i provizija sa učešćem od 23,9%. Posledično, usled napred navedenih kretanja bilansnih pozicija Banka je zabeležila pozitivan neto poslovni rezultat u iznosu od od RSD 435,543.

Struktura pozicija izveštaja o ostvarenom rezultatu Banke:

i. Prihodi i rashodi od kamata

	<i>000 RSD</i>			
	2019	%	2018	%
Prihodi od kamata	303,073	100.0%	388,023	100.0%
Banke	15,944	5.3%	21,118	5.4%
Narodna banka Srbije	19,859	6.6%	19,865	5.1%
Preduzeća	152,549	50.3%	222,221	57.3%
Stanovništvo	58,728	19.4%	76,243	19.6%
Javni sektor	55,993	18.5%	48,576	12.5%
Rashodi od kamata	-115,264	100.0%	-111,020	100.0%
Banke	-3,210	2.8%	-11,059	10.0%
Preduzeća	-41,247	35.8%	-41,729	37.6%
Stanovništvo	-68,578	59.5%	-58,154	52.4%
Javni sektor	-28	0.0%	-78	0.1%
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	-2,201	1.9%		0.0%
Neto prihod po osnovu kamata	187,809		277,003	

ii. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

	<i>000 RSD</i>			
	2019	%	2018	%
Prihodi od naknada i provizija	117,716	100.0%	81,579	100.0%
Poslovi platnog prometa u zemlji	45,279	38.5%	38,616	47.3%
Poslovi kupovine i prodaje deviza	1,721	1.5%	4,350	5.3%
Kreditni poslovi	12,674	10.8%	12,163	14.9%
Ostale naknade i provizije	58,042	49.3%	26,450	32.4%
Rashodi naknada i provizija	-44,041	100.0%	-31,999	100.0%
Poslovi platnog prometa u zemlji	-22,780	51.7%	-16,346	51.1%
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	-21,261	48.3%	-15,653	48.9%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	73,675		49,580	

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

iii. Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule

	000 RSD			
	2019	%	2018	%
Prihodi od promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	-		-	
Rashodi po osnovu negativnih efekata promene vrednosti derivata	-447	100%	-1,104	100%
Neto dobitak/(gubitak)	-447	100%	-1104	100%

iv. Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule

	2018		2018	
Pozitivne kursne razlike i dobiti po osnovu ugovorene valutne klauzule	1,056,014		1,299,133	
Negativne kursne razlike i gubici po osnovu ugovorene valutne klauzule	-866,044		-988,065	
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	189,970		311,068	

v. Ostali poslovni prihodi

	000 RSD			
	2019	%	2018	%
Prihodi od zakupa	2,097	100%	1,434	98%
Refundacija troškova	0	0%	12	1%
Ostali prihodi	0	0%	20	1%
Ukupno	2,097	100%	1,466	100%

vi. Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	000 RSD			
	2018	%	2018	%
Rashodi po osnovu obezvređenja i rezervisanja	-425,996	100%	-469,448	100%
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava:				
– krediti i potraživanja od banaka	-24,196	5.7%	-16,375	3.5%
– krediti i potraživanja od komitenata	-363,438	85.3%	-445,833	95.0%
– ostala sredstva	-34,821	8.2%	-134	0.0%
Rashodi rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	-2,152	0.5%	-3,956	0.8%
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	-1,389	0.3%	-3,150	0.7%
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja	401,177	100%	355,325	100%
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava:				
– krediti i potraživanja od banaka	29,358	7%	11,090	3%
– krediti i potraživanja od komitenata	351,382	88%	338,845	95%
– ostala sredstva	17,950	4%	729	0%
Prihodi od ukidanja rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	2,487	1%	4,661	1%
Neto rashod po osnovu obezvređenja	-24,819		-114,123	

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

vii. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	000 RSD			
	2019	%	2018	%
Ukupno	338,537	100.0%	211,270	100.0%
Troškovi zarada i naknada zarada	210,291	62.1%	143,889	68.1%
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	69,041	20.4%	49,453	23.4%
Rezervisanje/(ukidanje) rezervisanja po osnovu naknada za neiskoriscene odmore	9,548	2.8%	8,892	4.2%
Ostali lični rashodi	44,969	13.3%	7,504	3.6%
Rezervisanje/(ukidanje) rezervisanja po osnovu naknada za odlazak u penziju	4,688	1.4%	1,532	0.7%

viii. Troškovi amortizacije

	000 RSD			
	2019	%	2018	%
Troškovi amortizacije:	72,866	100.0%	23,241	100.0%
-nematerijalnih ulaganja	17052	23.4%	13,438	57.8%
-nekretnina, postrojenja i opreme	6793	9.3%	9,541	41.1%
-investicione nekretnine	262	0.4%	262	1.1%
-zakupa u skladu sa IFRS16	48,759	66.9%	0	0.0%

ix. Ostali prihodi

	000 RSD			
	2019	%	2018	%
Ostali prihodi	10,980	100.0%	11,217	100%
Ukidanje rezervisanja za godišnje odmore	8,032	73.2%	5,995	53.4%
Prihodi od prekida oročenja štednje	647	5.9%	398	3.5%
Refundacija troškova radnika Banke	171	1.6%	2,148	19.1%
Ostali prihodi	2,130	19.4%	2,676	23.9%

x. Ostali rashodi

	000 RSD			
	2019	%	2018	%
Ostali rashodi	276,548	100.0%	272,896	100.0%
Troškovi zakupnina	763	0.3%	49,393	18.1%
Troškovi održavanja	54,150	19.6%	58,177	21.3%
Profesionalne usluge	45,478	16.4%	37,574	13.8%
Troškovi reklame i propagande	5,427	2.0%	8,285	3.0%
PTT i telekomunikacione usluge	6,882	2.5%	6,872	2.5%
Troškovi premija osiguranja	44,242	16.0%	47,711	17.5%
Troškovi poreza	12,630	4.6%	5,375	2.0%
Troškovi doprinosa	39,559	14.3%	32,152	11.8%
Naknade troškova zaposlenima	8,164	3.0%	6,020	2.2%
Troškovi materijala	8,979	3.2%	8,522	3.1%
Rezervisanja za sudske sporove	426	0.2%	8,395	3.1%

Ostali rashodi 49,848 18.0% 4,420 1.6%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

Bilansna suma Banke na 31.12.2019 godine iznosila je RSD 9,443,082 hiljada dinara. Najveće učešće u aktivi Banke zauzimaju Krediti i potraživanja od komitenata sa učešćem od 42,2%, krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija 11,5%, gotovina i sredstva kod centralne banke 17,2% i hartije od vrednosti 19,4%. U pasivi Banke najveće učešće imaju depoziti i ostale obaveze prema komitentima od 78,9%.

U poredjenju sa prethodnom godinom bilansna suma se smanjila za 7,9% i to najviše usled smanjenja depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima u pasivi i kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u aktivi.

Struktura pozicija bilansa stanja Banke:

I. Gotovina i sredstva kod centralne banke

	2019		2018	
	Bilans stanja	učešće	Bilans stanja	učešće
<i>000 RSD</i>				
U dinarima				
Tekući i žiro računi	633,078	39.0%	877,392	44.6%
Gotovina u blagajni	40,787	2.5%	58,133	3.0%
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	184	0.0%	260	0.0%
	674,049	41.5%	935,785	47.5%
U stranoj valuti				
Obavezna rezerva	787,872	48.5%	827,362	42.0%
Gotovina u blagajni	160,982	9.9%	206,028	10.5%
	948,854	58.5%	1,033,390	52.5%
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	1,622,903	100.0%	1,969,175	100.0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

II. Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

	31.12.2018.		31.12.2017.	
		%		%
<i>000 RSD</i>				
U dinarima				
Potraživanja od Narodne banke Srbije po repo transakcijama	0	0.0%	0	0.0%
Ostali plasmani	125	0.0%	111	0.0%
	125	0.0%	111	0.0%
U stranoj valuti				
Devizni računi	1,072,187	98.9%	1,674,664	83.9%
Ostali depoziti	16,142	1.5%	330,662	16.6%
	1,088,329	100.3%	2,005,326	100.4%
Bruto krediti i potraživanja	1,088,454	100.4%	2,005,437	100.5%
Minus: Ispravka vrednosti	-3,908.00	-0.4%	-9070	-0.5%

Stanje na dan	1,084,546	100%	1,996,367	100%
----------------------	------------------	-------------	------------------	-------------

III. Kredit i potraživanja od komitenata

	<i>000 RSD</i>			
	31.12.2019.	%	31.12.2018.	%
Kratkoročni krediti u dinarima:				
– Preduzeća	900,833	22.6%	1,089,283	27.8%
– Stanovništvo	32,802	0.8%	24,130	0.6%
	933,635	23.4%	1,113,413	28.5%
Dugoročni krediti u dinarima:				
– Preduzeća	2,931,516	73.4%	2,493,459	63.7%
– Stanovništvo	426,585	10.7%	750,858	19.2%
	3,358,101	84.1%	3,244,317	82.9%
Dugoročni krediti u stranoj valuti:				
– Preduzeća	54,681	1.4%	0	0.0%
	54,681	0	0	0
Potraživanja za dospelu kamatu:				
– Preduzeća	50,578	1.3%	39,991	1.0%
– Stanovništvo	4,296	0.1%	2,016	0.1%
	54,874	1.4%	42,007	1.1%
Razgraničena potraživanja za kamatu:				
– Preduzeća	285	0.0%	125	0.0%
– Stanovništvo	637	0.0%	1,227	0.0%
	922	0.0%	1,352	0.0%
Odbitne stavke u dinarima - PVR:				
– Preduzeća	-9,707	-0.2%	-9,204	-0.2%
– Stanovništvo	-2,269	-0.1%	-4,880	-0.1%
	-11,976	-0.3%	-14,084	-0.4%
Bruto krediti i potraživanja	4,390,237	109.9%	4,387,005	112.1%
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-397,226	-9.9%	-474,814	-12.1%
Stanje na dan	3,993,011	100.0%	3,912,191	100.0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

IV. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nepokretnu imovinu koju je Banka stekla u postupku izvršenja protiv izvršnog dužnika "Nafta" a.d. Beograd u iznosu od RSD 20.135 hiljada, Odlukom Izvršnog odbora br. 228/2017 od 26. oktobra 2017. godine Banka je klasifikovala kao investicionu nekretninu. Ugovorom o zakupu poslovnog prostora br. 57 od 6. februara 2018. godine i Anexom br. 2 od 1. oktobra 2018. godine, Banka je predmetnu nekretninu izdala u zakup firmi "RK Mountain" d.o.o. Zlatibor.

Neotpisana vrednost investicionih nekretnina na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 19.610 hiljade.

V. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanje koje se obustavlja

	<i>000 RSD</i>	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Stalna sredstva namenjena prodaji	376,516	375,484
Stanje na dan	376,516	375,484

Banka je imovinu stečenu na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine, zaključenim sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju kao dužnikom po odobrenom kreditu dospelim za naplatu, Odlukom Izvršnog odbora od 12. aprila 2016. godine klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji. Banka je navedenu imovinu oglasila na prodaju i očekuje njenu prodaju u skorijem periodu.

Banka je na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine od 31.01.2018. godine na ime sticanja imovinske celine sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Čuprija - u stečaju, a u vezi prethodno navedene transakcije, kupila pokretnu i nepokretnu imovinu u iznosu od RSD 1.032 hiljada i u 2019. godini se uknjižila kao vlasnik i time uvela vrednost stalnih sredstava namenjenih prodaji.

Procena vrednosti nekretnine izvršena je na dan 31.12.2018. godine. Procenjena vrednost iznosi 3.170.000,00 EUR.

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

VI. Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj Banci

	000 RSD			
	31.12.2019.	%	31.12.2018.	%
U dinarima				
Transakcioni računi	5,929	2.4%	9378	59.8%
Ostali depoziti	200,000	81.4%	0	0.0%
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	0	0.0%	0	0.0%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	0	0.0%	0	0.0%
	205,929	83.8%	9378	59.8%
U stranoj valuti				
Transakcioni računi	39,883	16.2%	1095	7.0%
Ostali depoziti	0	0.0%	5201	33.2%
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	0	0.0%	0	0.0%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	0	0.0%	0	0.0%
	39,883	16.2%	6296	40.2%
Stanje na dan	245,812	100.0%	15,674	100.0%

VII. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

	000 RSD			
	31.12.2019.	%	31.12.2018.	%
U dinarima	725,891	9.7%	1,483,912	17.6%
Transakcioni računi	572,579	7.7%	781,383	9.3%
Štedni depoziti	100,252	1.3%	98,009	1.2%
Namenski depoziti	2,265	0.0%	17,587	0.2%
Ostali depoziti	49,212	0.7%	584,028	6.9%
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	22	0.0%	165	0.0%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	1,561	0.0%	2,740	0.0%
U stranoj valuti	6,722,922	90.3%	6,930,261	82.4%
Transakcioni računi	1,817,990	24.4%	1,876,074	22.3%
Štedni depoziti	4,186,033	56.2%	4,351,387	51.7%
Namenski depoziti	68,593	0.9%	83,479	1.0%
Ostali depoziti	586,789	7.9%	583,771	6.9%
Primljeni krediti	-	0.0%	796	0.0%
Ostale finansijske obaveze	48,619	0.7%	22,287	0.3%
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	2,964	0.0%	1,185	0.0%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	11,934	0.2%	11,282	0.1%
	7,448,813	100.0%	8,414,173	100.0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

VIII. Kapital

U 2018. godini došlo je do promene akcionara Banke. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 1, privredno društvo registrovano u Srbiji - "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd postalo je vlasnik Banke, tako da je na dan 31. decembra 2019. godine ono jedini akcionar sa učešćem od 100% u akcijskom kapitalu Banke. Krajnji vlasnik "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, a time i Banke je fizičko lice - Andrey Zakharovich Shlyakhovoy.

Na dan 31. decembra 2019. godine, upisani i uplaćeni akcijski kapital Banke se sastoji od 7.344.813 komada običnih akcija (31. decembar 2018. godine: 7.344.813 komada običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 500.

Rezerve u iznosu od RSD 27.634 hiljada na dan 31. decembra 2019. godine čine pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (umanjeni za pripadajuće odložene poreze) u iznosu od RSD 23.161 hiljada i njihova pripadajuća ispravka vrednosti u iznosu od RSD 5.042 hiljada.

Odlukom Skupštine Banke od 9. jula 2015. godine odobreno je povećanje akcijskog kapitala Banke izdavanjem običnih akcija IV emisije akcija bez javne ponude, za postojećeg akcionara VTB Bank OAD, Sankt Peterburg. Izdato je 1.684.200 komada akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 500 dinara, u ukupnoj vrednosti od RSD 842.100 hiljada. Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 63479/2015 od 21. jula 2015. godine registrovano je navedeno povećanje akcijskog kapitala Banke

U 2016. godini, akcijski kapital Banke je povećan za RSD 492.500 hiljada. U skladu sa Anexom br. II Ugovora o konverziji subordiniranih potraživanja u akcijski kapital Banke, zaključenim 14. decembra 2016. godine između akcionara VTB Bank OAD, Sankt Peterburg i Banke, a na osnovu Odluke Skupštine akcionara Banke o povećanju osnovnog kapitala VTB Banke a.d. Beograd izdavanjem V emisije običnih akcija za postojećeg akcionara – zatvorena emisija, uplata akcija V emisije od strane postojećeg akcionara izvršena je ulaganjem prava potraživanja u iznosu glavnice subordiniranog duga Banke po osnovu 2 ugovora o subordiniranim kreditima u ukupnom iznosu od EUR 4.000.000.

Odlukom Skupštine Banke od 20. decembra 2016. godine odobreno je povećanje akcijskog kapitala Banke izdavanjem običnih akcija V emisije akcija bez javne ponude, za postojećeg akcionara VTB Bank OAD, Sankt Peterburg. Izdato je 985.000 komada akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 500 dinara, u ukupnoj vrednosti od RSD 492.500 hiljada. Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 103816/2016 od 28. decembra 2016. godine registrovano je navedeno povećanje akcijskog kapitala Banke.

Skupština Banke je 17.01.2020. godine usvojila Odluku o povećanju osnovnog kapitala Banke emisijom običnih akcija ukupne nominalne vrednosti OD RSD 240.000.000,00 sa rokom upisa i uplate od 90 dana od dana donošenja Odluke.

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

IX. Vanbilans

	<i>000 RSD</i>	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze	2,150,960	793,289
Druge vanbilansne pozicije	9,648,899	10,153,879
Stanje na dan	11,799,859	10,947,168

	<i>000 RSD</i>	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Plative garancije:		
– u dinarima	470,852	413,900
– u stranoj valuti	0	77,027
	470,852	490,927
Činidbene garancije:		
– u dinarima	531,116	301,528
– u stranoj valuti	420	834
	531,536	302,362
HOV za obezbedjenje obaveza koju je banka dala u zalogu NBS-u:		
- u dinarima	208,075	0
	208,075	0
<i>Ukupno garancije i ostale preuzete obaveze</i>		
Swap transakcije i kupovina deviza za dinare	940,497	-
Stanje na dan	2,150,960	793,289

Struktura vanbilasnih pozicija:

5. USAGLAŠENOST SA REGULATIVOM NBS

Pokazatelj	Propisani pokazatelji prema NBS regulativi	Obračunati pokazatelji na dan 31.12.2019.
Regulatorni kapital banke	Min 10,000,000 €	EUR 12.263.115
Racio adekvatnosti kapitala	minimalno 8%	24,33%
Pokazatelj otvorene devizne pozicije	maksimalno 20%	2,74%
Pokazatelj likvidnosti u trećem mesecu poslednjeg kvartala	Min 1	4,31%
Uži pokazatelj likvidnosti	Min 0.7	3,99%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	maksimalno 25%	23,88%
Suma velikih izloženosti banke	maksimalno 400%	131,88%
Ulaganja banke	maksimalno 60% kapitala	11,03%
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (LCR)	maksimalno 100%	432,81%

6. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Banka planira u narednom period, ostvarenje maksimalnih rezultata na osnovu raspoloživih resursa.

Dugoročna strategija banke je izgradnja platformi za integraciju u Evropsko finansijsko tržište. Idemo ka cilju da postanemo univerzalna/sveobuhvatna banka za klijente u bilo kom delu sveta, dok na srpskom bankarskom tržištu ostajemo na svojoj bankarskoj niši. Stoga proizvodi Banke moraju biti inovativni i u potražnji od strane kako fizičkih lica tako i privrednih subjekata.

U kretkoročnom i srednjeročnom period primarni cilj biće postizanje “ breakeven “ finansijskog rezultata uz razne opšte i individualne faktore ograničenja.

Banka ima za cilj da pronadje svoju nišu na tržištu bankarskog sektora Srbije, sa fokusom na maksimizaciji vrednosti akcionara. Do 2022 Banka planira da ostvari ROE od 8,3%, i ROA od 1,0%.

Banka će i dalje imati fokus na servisiranje pravnih lica/klijenata, i njen operativni model biće i dalje baziran na tome. U isto vreme uvodićemo proizvode i usluge za klijente sa većim platežnim mogućnostima, uključujući strana lica, i uspostaviti informacione tehnologije koja će nam dozvoljavati da servisiramo fizička lica na daljinu.

7. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

U procesu istraživanja Banka je uočila nekoliko segmenata na tržištu gde bi mogli obezbediti premijum usluge klijentima, koristeći interno iskustvo, individualni pristup, fleksibilnost i mogućnost da predstavimo/lansiramo nove proizvode brže od drugih banaka. Ti segmenti uključuju podrobnije istraživanje sledećeg:

- Industrijskih grana u kojima banka ima veliko istorijsko iskustvo kao što su: građevinarstvo, infrastruktura, nafta i gas I drugi,
- Servisiranja kompanija uključenih u međunarodnu trgovinu,
- Finansiranja kupovine rezedencijalnih investicionih imovina fizičkih lica.

Obzirom na dugoročnu strategiju Banke aktivnosti istraživanja i razvoja podrazumevaju i sledeće :

- Sastavljanje snažne radne grupe,
- Osiguranje da je informacioni sistem Banke spreman za naredni korak u razvoju Banke,
- Uspostavljanje jakog tehnološkog okvira prodaje.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom procesa neprekidnog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja rizika i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika:

- *kreditnom riziku,*
- *riziku likvidnosti,*
- *kamatnom riziku i*
- *tržišnom riziku (koji obuhvata devizni rizik i ostale tržišne rizike).*

Banka je takođe izložena i uticaju operativnog rizika: *pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima, tj. eksternalizacije – outsourcing i rizik informacionog sistema.*

Značajni rizici Banke su i: kamatni rizik u bankarskoj knjizi, rizika izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena i rizika prevremene otplate, a koje Banka takođe mora kontinuirano pratiti.

8.1 Sistem upravljanja rizicima

Upravni i Izvršni odbor Banke su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima, kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Pored toga, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika.

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, Banka je formirala **Sektor upravljanja rizicima**. U delokrugu ovog sektora je upravljanje rizikom likvidnosti Banke, deviznim i ostalim tržišnim rizicima, kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, upravljanje rizikom izloženosti Banke prema licu ili grupi povezanih lica, rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, rizikom izloženosti ka zemlji porekla lica prema kome je Banka izložena, operativnim rizicima i razvoj internih metodologija za procenu, merenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. U delokrugu ovog sektora je i upravljanje kreditnim rizikom Banke i davanje preporuka za izloženosti Banke koje su pod uticajem dejstva kreditnog rizika, kao i praćenje i naplata nekvalitetne aktive, odnosno loše aktive u okviru odeljenja za rad sa nestandardnom aktivom.

Sektor sredstava i likvidnosti je odgovoran za upravljanje aktivom i obavezama Banke, kao i sveukupnom finansijskom strukturom. Pored toga, ovaj sektor je odgovoran za finansiranje i upravljanje likvidnošću Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za praćenje rizika likvidnosti i upravljanje rizikom likvidnosti Banke.

Unutrašnja revizija proces upravljanja rizicima u Banci se kontroliše najmanje jednom godišnje od strane unutrašnje revizije, koja ispituje adekvatnost procedura, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Unutrašnja revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i

izveštava Odbor za reviziju o svojim nalazima i preporukama.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.1. Sistem upravljanja rizicima (nastavak)

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava kako očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima tako i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovano na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Pored toga, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava kako očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima tako i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese. Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovano na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Pored toga, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Sektoru upravljanja rizicima i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, racija likvidnosti i promene profila rizika.

Rukovodstvo Banke kvartalno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Odboru za reviziju se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

Za svaki nivo u Banci sastavljaju se posebni izveštaji o upravljanju rizicima, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnima, neophodnim i ažurnim informacijama.

8.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.2 Kreditni rizik (nastavak)

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika. Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima. Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima.

Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja.

Limiti u odnosu na komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitentâ klasifikuje prema određenom kreditnom rangi, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica. Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja. Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privredu i stanovništvo. Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom. Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta. U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregled portfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

Kreditni rizik koji je proistekao iz derivativnih finansijskih instrumenata je, u svakom trenutku, ograničen na one instrumente sa pozitivnom fer vrednošću koji su evidentirani u bilansu stanja. Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalno moguće fer vrednosti ukupnog portfolia derivata kao i maksimalno mogućom pozitivnom fer vrednošću svake pojedinačne transakcije.

Banka nije izložena ovom riziku, s obzirom na to da nema značajnijih derivativnih finansijskih

instrumenata.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.2. Kreditni rizik (nastavak)

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine dat je u narednoj tabeli:

	<i>000 RSD</i>	
	31.12.2019.	31.12.2018.
	Bruto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost
Izloženost - bilansne stavke		
Hartije od vrednosti *	1,832,384	1,856,532
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,084,546	530,372
Kredit i potraživanja od komitenata	3,993,011	4,387,004
Ostala sredstva	112,718	14,422
<i>Ukupno bilansne pozicije</i>	<i>7,022,659</i>	<i>6,788,330</i>
Izloženost - vanbilansne stavke		
Plative garancije	470,859	490,927
Činidbene garancije	531,536	302,362
Nepokriveni akreditivi	0	0
Neiskorišćene preuzete obaveze	268,673	618,732
<i>Ukupno vanbilansne stavke</i>	<i>1,271,068</i>	<i>1,412,021</i>
Ukupno	8,293,727	8,200,351

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.3 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive i pasive Banke koje mogu uticati na nemogućnost Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, da upravlja aktivom razmatrajući njenu likvidnost, i da prati buduće novčane tokove i dnevnu likvidnost Banke. To uključuje procenu očekivanih novčanih tokova i postojanje visoko rangiranih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja rizikom likvidnosti kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku likvidnosti, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

- ✓ Identifikovanje rizika likvidnosti;
- ✓ Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti;
- ✓ Ublažavanje rizika likvidnosti;
- ✓ Praćenje i kontrolu rizika likvidnosti; i
- ✓ Izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikaciju uzroka/ranih signala upozorenja krize likvidnosti sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana, na osnovu informacija koje dostavljaju organizacioni delovi za rad sa privredom i stanovništvom, kao i nosioci sistema upravljanja rizikom likvidnosti (Upravni odbor i/ili Izvršni odbor) i članovi Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu "ALCO odbor").

Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti predstavljaju kvantitativna i/ili kvalitativna procena identifikovanog rizika likvidnosti i ista je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima. Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti obuhvata primenu GAP analize, racio analize i stres testa.

Ublažavanje rizika likvidnosti predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje rizika putem uspostavljanja sistema limita, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Prihvatljiv nivo izloženosti Banke riziku likvidnosti zavisi od: strukture aktive i njene mogućnosti da se konvertuje u likvidna sredstva, koncentracije izvora sredstava, kao i valutne strukture sredstava i izvora sredstava, na osnovu kojih se omogućava limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, odnosno obezbeđuje dovoljan nivo likvidnih sredstava za ispunjavanje

dospelih obaveza i finansiranje povećanja aktive.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ublažavanje rizika likvidnosti obuhvata definisanje:

- ✓ Limita izloženosti riziku likvidnosti (osnovnih i dodatnih limita); i mera zaštite od rizika likvidnosti

Praćenjem rizika likvidnosti definiše se proces analize stanja, promena i trendova izloženosti riziku likvidnosti. Sektor upravljanja rizicima upravlja rizikom likvidnosti koristeći definisane interne limite u okviru regulatornih limita i propisane mere zaštite od kritičnog niskog nivoa likvidnosti, odnosno prati usklađenost sa definisanim limitima.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa drugim organizacionim delovima, sprovodi mere za smanjenje/ublažavanje rizika likvidnosti i o rezultatima sprovedenih mera obaveštava Sektor upravljanja rizicima, ALCO odbor i/ili Izvršni odbor. ALCO odbor, donosi odluku o tome da li će se i u kojoj meri sprovesti predložene mere, odnosno da li je izloženost riziku likvidnosti prihvatljiva, imajući u vidu uticaj na indikatore rizičnog profila Banke – apetit za likvidnost.

Način postupanja i rešavanja privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti bliže je definisan Kriznim planom likvidnosti i opcijama oporavka, koje su bliže opisane kroz Plan oporavka Banke za 2019. godinu. U cilju upravljanja kratkoročnom likvidnošću Banke, koriste se analize ročnosti priliva i odliva po osnovu različitih stavki aktive i pasive. Upravljanje srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću se obavlja projekcijama strukture bilansa stanja na osnovu planiranih poslovnih aktivnosti Banke i Strategije Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za upravljanje rizikom likvidnosti, uspostavljanje kontrolnih mehanizama za praćenje izloženosti riziku likvidnosti, kao i donošenje relevantnih zaključaka za minimiziranje izloženosti riziku, donošenje predloga odluka za odlučivanje Izvršnog odbora Banke – naročito, pitanja politike likvidnosti i prikupljanja sredstava, kao i ostalih pitanja koje se odnose na upravljanje aktivom i pasivom Banke a koja su od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

Sektor sredstava i likvidnosti dnevno prati osnovne parametre likvidnosti nastojeći da uravnoteži prilive i odlive sredstava tako da se dnevni pokazatelj likvidnosti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne banke Srbije.

Osnov za kvalitetno upravljanje i obezbeđivanje potrebnog nivoa likvidnosti jeste usklađenost ročnosti plasmana sa njihovim izvorima. Odlučivanje o ročnosti plasmana zasniva se na podacima o ročnosti depozita, a posebno na informacijama o kretanju depozita značajnih deponenata, kao i njihovih potreba na kratki rok. Prilikom odlučivanja Banka naročito vodi računa o potrebi da se sredstva iz kratkoročnih izvora ne koriste za dugoročne plasmane.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, uži pokazatelj likvidnosti Banke, kao i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR).

	2019	2018
Prosek tokom perioda	6.2	3.65
Najviši	9.33	6.34
Najniži	2.57	2.36
Na dan 31. decembra	4.31	6,34

Na dan 31. decembra 2019. godine, uži pokazatelj likvidnosti je iznosio 3,99, dok je LCR pokazatelj iznosio 432,31% i iznad je propisane granične vrednosti.

Tokom 2019. i 2018. godine, Banka je održavala likvidnost iznad nivoa minimalno dozvoljenih limita od strane Narodne banke Srbije.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

8.4. Kamatni rizik

Kamatni rizik definiše se kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka kamatni rizik kontroliše praćenjem odnosa kamatonosne aktive, odnosno pasive i učešća iste u ukupnoj aktivi, odnosno pasivi. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati rizik od promena kamatnih stopa po kamatonosnim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki, raspone kamatnih stopa i uticaj promene kamatnih stopa na prihode, odnosno na rashode i kapital Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promena kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, s obzirom na mogućnost usklađivanja kamata kod kredita i depozita, uz pismenu saglasnost klijenata (fizičkih lica) za izmenu obaveznih elemenata ugovora.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku kamatne stope, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje kamatnim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

- Identifikovanje kamatnog rizika;
- Merenje, odnosno procenu kamatnog rizika;
- Ublažavanje kamatnog rizika;
- Praćenje i kontrolu kamatnog rizika; i
- Izveštavanje o kamatnom riziku

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.4. Kamatani rizik (nastavak)

Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje značajne izvore kamatnog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kamatnom riziku (kamatonosne pozicije aktive i pasive) i rizik opcije kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi.

Identifikaciju uzroka/faktora kamatnog rizika sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana.

Merenje kamatnog rizika Banke predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom GAP analize, racio analize, Black-Scholes modela (za rizik opcije) i stres testiranja, koji se sprovode minimalno na mesečnom nivou u redovnim uslovima poslovanja i u nadležnosti su Sektora upravljanja rizicima.

Sektor upravljanja rizicima analizira uticaj promene kamatne stope, odnosno kamatni repricing prema metodologiji za kamatno osetljive stavke aktive i pasive na mesečnom nivou i meri efekte standardnog kamatnog šoka od 200 bp na ekonomsku vrednost Banke u odnosu na bazelski limit od 20% regulatornog kapitala (Tier 1 + Tier 2), koji ujedno predstavlja i maksimalnu graničnu vrednost prihvatljivog rizika Banke.

Ublažavanje kamatnog rizika predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje kamatnog rizika, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Praćenjem kamatnog rizika definiše se proces stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Sektor upravljanja rizicima prati usklađenost sa definisanim limitima.

Banka je u 2017. godini nastavila sprovođenje aktivnosti kontrole i merenje rizika promene kamatnih stopa primenjujući standardni kamatni šok od 200 bp na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno, čiji rezultati su prikazani u sledećoj tabeli.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.4. Kamatni rizik (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap izveštaj) na dan 31. decembra 2019. godine sa uporednim pregledom efekata i za 2018. godinu:

Promena ekonomske vrednosti knjige Banke - ukupno (zbirno)					
Vremenski period	Marginalni gap		Ponder	Uticao na ekonomsku vrednost	
	Ukupno u RSD	Ukupno u EUR		Ukupno u RSD	Ukupno u EUR
Do 1 m	112,561,473	957,214	0.08%	90,049	766
1 - 3 m	-481,261,313	-4,092,609	0.32%	-1,540,036	-13,096
3 - 6 m	131,838,621	1,121,145	0.72%	949,238	8,072
6 - 12 m	-905,728,824	-7,702,247	1.43%	-12,951,922	-110,142
1 - 2 g	-386,192,427	-3,284,150	2.77%	9,497,818	-90,971
2 - 3 g	1,326,950,534	11,284,284	4.49%	59,580,079	506,664
3 - 4 g	489,987,081	4,166,812	6.14%	30,085,207	255,842
4 - 5 g	197,586,163	1,680,257	7.71%	15,233,893	129,548
5 - 7 g	91,091,893	774,638	10.15%	9,245,827	78,626
7 - 10 g	-	-	13.26%	-	-
10 - 15 g	-	-	17.84%	-	-
Ukupno	576,833,201	4,905,344		109,240,915	765,309
Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2019. godine:				1,442,054,000	12,263,115
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp				6.24%	6.24%
Rezultati stres testiranja na dan 31. decembra 2018. godine:					
Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2018. godine				1,550,943,000	13,121,945
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp				3.68%	3.68%

Prilikom izračunavanja izloženosti Banke kamatnom riziku primenjen je standardni kamatni šok od 200 baznih poena (bp) na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno (EUR i RSD) i za ostale valute ukupno (USD, CHF, GBP, RUB).

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.5. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju: devizni rizik, cenovni rizik (po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti) i robni rizik.

Banka nije izložena riziku promene cena instrumenata kapitala i cena robe. Osim koncentracije tržišnog rizika stranih valuta, Banka nema značajnu koncentraciju tržišnog rizika kod ostalih pozicija.

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja. ALCO odbor je odobrio limite za pozicije u svakoj materijalno značajnoj valuti u poslovanju Banke. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju - pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital. Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala Banke, koji se obračunavaju u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke. Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija (uključujući i apsolutnu vrednost otvorene pozicije u zlatu) na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Tokom 2019. godine Banka je strogo vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, gde je ovaj pokazatelj bio na nivou koji je ispod propisane vrednosti za celokupni period u toku godine.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja. Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja deviznim rizikom kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost deviznom riziku, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje deviznog rizika;
2. Merenje, odnosno procenu deviznog rizika;
3. Ublažavanje deviznog rizika;
4. Praćenje i kontrolu deviznog rizika; i

5. Izveštavanje o deviznom riziku.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.5. Tržišni rizici (nastavak)

Identifikacijom deviznog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka deviznog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti. Ova aktivnost je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima, u saradnji sa Sektorom finansija i plana i Sektorom sredstava i likvidnosti.

Merenje deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti Banke deviznom riziku primenom GAP analize (valutna struktura), Racio analize, VaR metodologije Grupe, Black–Scholes modela (delta-ponderisana pozicija) i stres testiranja. Sektor upravljanja rizicima na dnevnom nivou primenjuje tehnike merenja pokazatelja deviznog rizika i OCP izloženosti, a stres testiranja sprovodi kvartalno.

Sektor upravljanja rizicima sprovodi stres testove osetljivosti pozicija Banke na promene deviznih kurseva najmanje jednom kvartalno i o rezultatima testiranja informiše Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Odbor za reviziju, Upravni odbor Banke.

Sledeće tabele ukazuju na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti svojih monetarnih sredstava i obaveza kojima se ne trguje na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine. Analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje rezultata poslovanja ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

Valuta	RSD hiljada	
	Promene u deviznom kursu (%)	Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja
	2019.	2019.
EUR	-20%	7,840
CHF	-20%	(83)
USD	-20%	(820)

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti;
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i slično; i
- instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Praćenje izloženosti Banke riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica u nadležnosti je organizacionog dela odgovornog za odobravanje angažovanja po proizvodu.

Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja angažovanja u smislu da organ - odbor koji odobrava angažovanja raspolaže podacima u vezi sa ukupnom visinom izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosom prema kapitalu Banke.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.5. Tržišni rizici (nastavak)

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Pored regulatorno definisanih metoda merenja rizika koncentracije (prekoračenje limita), Banka koristi još dve često korišćene mere koncentracije: racio koncentracije i Herfindahl-Hirschman indeks (HHI).

Racio koncentracije – CR5 (mera koncentracije za 5 najveće izloženosti za koje važi: niska koncentracija 0-50%; srednja koncentracija 50-80% i visoka koncentracija 80-100%) predstavlja zbir određenog broja najvećih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu, dok Herfindahl-Hirschman indeks predstavlja zbir kvadrata svih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu. Za obe mere važi sledeća relacija: što je kreditni portfolio više diversifikovan (manja koncentracija), to su vrednosti tih mera manje. Ublažavanje rizika koncentracije Banka sprovodi aktivnim upravljanjem kreditnim portfoliom, kao i prilagođavanjem uspostavljenih limita. U 2018. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika koncentracije i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije. U skladu sa propisima i Politikama upravljanja rizicima Upravni odbor daje saglasnost za izlaganje Banke riziku izloženosti po pojedinim klijentima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Bankom. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole unutrašnje revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja. Sektor upravljanja rizicima je pokrenuo proces implementacije Metodologije načina utvrđivanja, revizije i ukidanja internih limita prema bankama i drugim finansijskim institucijama (rizik druge ugovorne strane). Rizik druge ugovorne strane se prati kroz proces upravljanja kreditnim rizikom i tržišnim rizicima. Sektor upravljanja rizicima prati izloženosti finansijskim institucijama sa aspekta internih i regulatornih limita koncentracije rizika i o kretanju istih izveštava Sektor sredstava i likvidnosti, ALCO odbor. Sektor upravljanja rizicima sačinjava kvartalne izveštaje o koncentraciji potraživanja u odnosu na pojedine dužnike, grupe povezanih dužnika, privredne grane, zemlje, odnosno geografska područja i druge parametre od značaja za upravljanje kreditnim rizikom o čemu redovno izveštava Izvršni odbor Banke u formi propisanih izveštaja.

Rizici ulaganja Banke - rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u nekretnine, postrojenja i opremu (osnovna sredstva). U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke. Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.5. Tržišni rizici (nastavak)

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Banke. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja. U 2019. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije. Banka na dan 31. decembra 2019. godine nije imala ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru, dok je pokazatelj ulaganja u osnovna sredstva iznosio 11,03% regulatornog kapitala Banke.

8.6. Rizik zemlje - pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi; i
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja je utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla.

Za upravljanje rizikom zemlje kojem je Banka izložena, odgovoran je Sektor upravljanja rizicima. Limite izloženosti riziku zemlje, pojedinačno po zemlji porekla dužnika, Banka utvrđuje i koriguje u saradnji sa Matičnom bankom. Banka limite izloženosti riziku zemlje utvrđuje pojedinačno po državi porekla dužnika, a u slučaju utvrđene koncentracije izloženosti po geografskim regionima – utvrđuje ih i na regionalnoj osnovi. Prilikom određivanja nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja po državama, Banka uzima u obzir i rizik zemlje. Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima drže na računima kod inostranih banaka. Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na taj način što kontinuirano prati izloženost riziku zemlje u odnosu na usvojene limite, koji su određeni na osnovu rejtinga zemalja utvrđenog od kompetentnih institucija (OECD) uz redovno informisanje organa upravljanja o postojećim izloženostima. Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

8.7. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i

usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i reputacioni rizik.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.7. Operativni rizici (nastavak)

Operativni rizik uključuje i: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija – outsourcing) i rizik informacionog sistema.

U skladu sa regulativom Grupe kojoj Banka pripada, u okviru upravljanja operativnim rizikom uključen je i regulatorni (compliance) rizik, kao sastavni deo jedinstvene procedure Sektora upravljanja rizicima i Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, prema njihovim nadležnostima, u smislu formiranja zajedničke Baze operativnih i regulatornih rizika, praćenja jedinstvenih limita apetita rizika, kao i upravljanja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U procesu upravljanja operativnim rizikom učestvuju Upravni odbor, Izvršni odbor, Komisija za upravljanje operativnim rizikom, Odbor za reviziju i svi organizacioni delovi Banke.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja operativnim rizikom i regulatornim rizikom, kojim se identifikuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost navedenim rizicima, odnosno, identifikuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom i regulatornim rizikom Banke, podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

- Identifikovanje rizika;
- Merenje, odnosno procenu rizika;
- Ublažavanje rizika;
- Praćenje i kontrolu rizika; i
- Izveštavanje o riziku.

Identifikacijom operativnog i regulatornog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka rizika, odnosno sprovodi klasifikaciju rizika za prikupljanje podataka o operativnim i regulatornim rizicima i gubicima (Baza OPR), što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti riziku po osnovu uvođenja proizvoda/usluga u Banci i/ili poveravanja aktivnosti/usluge trećim licima (outsourcing).

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog ili regulatornog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka i ostalim kriterijumima za opis i klasifikaciju događaja, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane lica odgovornih za određene poslovne procese u Banci kroz prijavu istih Sektoru upravljanja rizicima na dalje postupanje.

Banka identifikuje operativni rizik retroaktivno (kroz unos u bazu podataka o događajima) i proaktivno kroz periodične samoprocene operativnog rizika.

Merenje, odnosno procena izloženosti operativnom riziku predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika od strane Sektora upravljanja rizicima, putem primene metodologije za samoprocenu rizika, analize uticaja na poslovanje i indikatora izloženosti

primenom osnovnog indikatora - minimalno godišnje, kao i putem frekvencije kretanja ključnih indikatora rizika (KRI) i stres testiranjem na kvartalnom nivou.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.7. Operativni rizici (nastavak)

Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima: vrši se analiza ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika; i meri se tekuća izloženost operativnom riziku i procenjuje izloženost po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti i ustupanja aktivnosti/usluga trećim licima radi sprovođenja mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.

Procesom ublažavanja operativnog rizika Banka utvrđuje mere za ublažavanje operativnog rizika. Mere za ublažavanje operativnog rizika podrazumevaju:

- definisanje limita izloženosti;
- definisanje ključnih indikatora za praćenje i kontrolu izloženosti; i
- primenu mehanizama za prenos rizika.

Banka ima definisanu i usvojenu Politiku kontinuiteta poslovanja Banke i revidiran Plan kontinuiteta poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (BCP), koji uključuje i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP), a koji sa pripadajućim priložima zajedno omogućavaju nesmetano i kontinuirano funkcionisanje svih značajnih sistema i procesa Banke, kao i ograničavanje gubitka u vanrednim situacijama, koji su bili adekvatno testirani u toku 2018. godine.

Proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika, sprovodi Sektor upravljanja rizicima kroz redovno izveštavanje Komisije za upravljanje operativnim rizikom, Izvršnog odbora i Matične banke. Služba za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, sprovodi identifikaciju, praćenje i izveštavanje o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja regulatornog (compliance) rizika.

Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se planiraju ili su preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima, kao i limita za nove proizvode.

Odluku o eksternalizaciji, odnosno promeni Pružaoca usluga i uvođenju novog proizvoda, te postupke za njenu izmenu, donosi Izvršni odbor Banke na predlog Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

Merenje i upravljanje procesom eksternalizacije se zasniva na identifikovanju i proceni svih povezanih rizika sa aktivnostima ustupanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija), koji mogu imati uticaj na: kontinuitet poslovanja Banke; troškove, finansijski rezultat, likvidnost, solventnost i kapital Banke; rizični profil Banke i kvalitet pružanja usluga i reputaciju Banke. Na analogan način se postupa i u slučaju uvođenja novih proizvoda/usluga.

8. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI PLASMANI (nastavak)

8.8. Rizik informacionih sistema

Rizik informacionog sistema, kao sastavni deo operativnog rizika, je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neke druge systemske slabosti koja negativno utiče na systemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka upravlja rizicima informacionog sistema kroz integralni proces upravljanja operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja Banke, kojim se definiše identifikacija, procena, analiza i praćenje operativnog rizika i povezanih rizika - rizik informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama, i internim aktima.

Procena rizika informacionog sistema se vrši najmanje jednom godišnje u sklopu sveobuhvatne samoprocene operativnih rizika u Banci na procesima koji sadrže informacionu komponentu i prema dinamici procene Analize uticaja na poslovanje, koja podrazumeva postupak u kome organizacione jedinice Banke, u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima, sagledavaju registar rizika informacionog sistema i navode u kojoj meri su izloženi pojedinim vrstama rizika informacionog sistema.

Procena rizika informacionog sistema daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni. Nakon izvršene redovne procene rizika informacionog sistema Sektor upravljanja rizicima kreira izveštaj o proceni rizika informacionog sistema, kao sastavnog dela samoprocene operativnih rizika u Banci, koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje

DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

- Skupština Banke je 17.01.2020. godine usvojila Odluku o povećanju osnovnog kapitala Banke emisijom običnih akcija ukupne nominalne vrednosti OD RSD 240.000.000,00 sa rokom upisa i uplate od 90 dana od dana donošenja Odluke.
- Banka je u januaru 2020. godine angažovala konsultantsku kuću FinSelect doo Novi Sad u svrhu procene tržišne vrednosti akcija u cilju dokapitalizacije Banke planirane tokom 2020. godine
- Nakon datuma bilansa stanja proglašena je globalna pandemija izazvana virusom COVID 19, a vanredno stanje je uvedeno u Republici Srbiji 15.03.2020. godine. Navedeno, obzirom na prirodu posla (proizvodi i usluge koje pružamo) nije imalo značajnijeg negativnog uticaja na poslovanje Banke u dosadašnjem periodu, obzirom da je Banka primenila sve mere i preporuke Vlade Srbije. U ovom trenutku rukovodstvo nije u mogućnosti da proceni ukupne negativne efekte i uticaj na finansijski rezultat za 2020. godinu. Uprkos tome, stav rukovodstva je da mogućnost nastavka poslovanja Banke na principu stalnosti poslovanja neće biti dovedena u pitanje. Navedene činjenice ne zahtevaju korekciju finansijskih izveštaja za period 01.01.2019. – 31.12.2019. godine.

Devizni kursevi Narodne banke Srbije

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	000 RSD	
	2019.	2018.
EUR	117.5928	118.1946
USD	104.9186	103.3893
CHF	108.4004	104.9779

Beograd, 16. april 2019. godine

Anđelka Stanković
Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Marija Stepina
Predsednik Izvršnog
odbora

Radomir Stevanovic
Član Izvršnog
odbora

